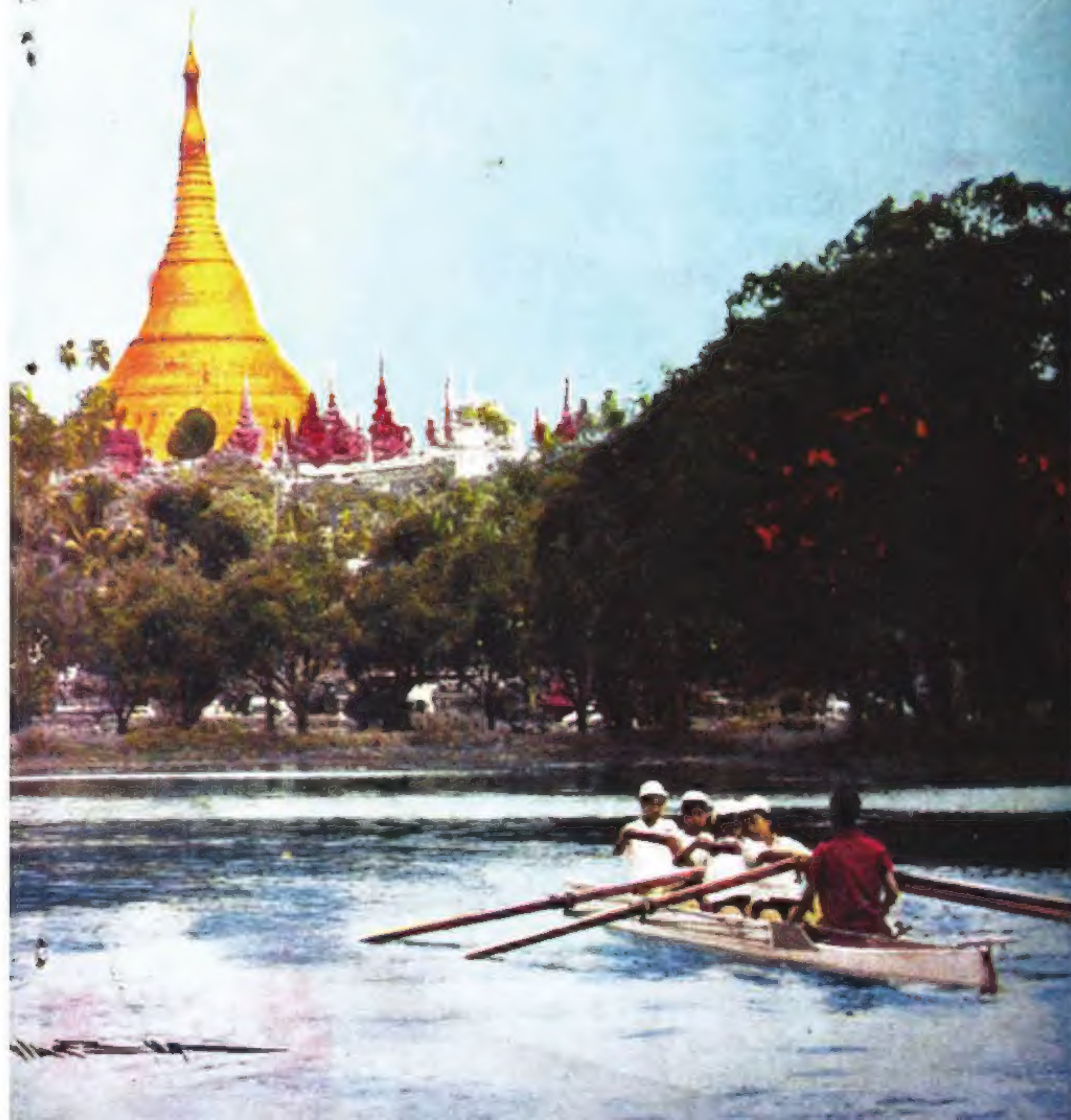

မြန်မာ့ သမိုင်း - ၆၅

ရှေးခေတ် လူငယ်

ဆိုရှယ်လစ် စာရိတ္တ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ၊ ပညာရေးဌာန၏၊ ညာရေးစနစ်နှင့် ပတ်သက်သော၊ သဘောထားမူဝါဒကျေညာချက်တွင် “အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားမှုကိုအခြေခံသော” ဆိုသည့် စကားရပ်ပါရှိ၏။

“အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားမှုကို အခြေခံသော” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌၊ တော်တည့်မှန်ကန်ရန်အတွက် အရေးကြီးလှသည်ကိုမူ သတိပြုသင့်လှပေသည်။

ကျောင်းသား/သူတိုင်းသည် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရန် လိုအပ်လှသည်။ မည်မျှပင် အထက်ပညာများ၊ အသိပညာများကို ပိုင်ဆိုင်လင့်ကစား၊ အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားလျှင် လိုအပ်သောအရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုသေးပေ။

အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားမှုဆိုသည်၊ အရည် အချင်းကို တိုင်းတာရာ၌၊ အောက်ဖော်ပြပါ အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

- (က) နိုင်ငံကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်း။
- (ခ) အများအကျိုး သည်ပိုး ဆောင်ရွက်လိုခြင်း။
- (ဂ) အလုပ်လုပ် ခြင်းကို ရုတ်ယူတတ်သော စိတ်ရှိခြင်း။
- (ဃ) လူလူခြင်း ညာတာ ထောက်ထားသော အသိစိတ်ရှိခြင်း။
- (င) ပေးအပ်သောတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းရွက်လိုသောစိတ်ရှိခြင်း။
- (စ) ပတ်ဝန်းကျင်ကို အရှုံးမပေးသောစိတ်ဓာတ်ရှိခြင်း။
- (ဆ) သယံဇာတပစ္စည်းများကို လူသုံးပစ္စည်းများအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုစိတ် ရှိခြင်းကို ဖြစ်သည်။

သို့သော်လျှင်၊ ခေါင်းပုံဖြတ်လိုသောစိတ်၊ သွေးစုတ်ချယ်လှယ်လိုသောစိတ်၊ အချေးငိုလိုသောစိတ်၊ အမေကျော်-ဌေးတော်လွမ်းသောစိတ်တို့ ပပျောက်ခါ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းတွင် အဝင်ကူဖြစ်မည်ဖြစ်၏။

အထက်ဖော်ပြပါအရည်အချင်း(၇)ချက်သည်၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စာရိတ္တများ ဖြစ်ပေတော့သည်။ ။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏

ရန်ကုန်မြို့

မှတ်ပုံတင်

ရွှေစွန်း

၇:၆၈:၆/၄၆၈

ယနေ့ တုမောင်တုမတို့ဟာ ဦးလေး တို့ငယ်စဉ်ဘဝကထက်ပိုပြီး လူဖြစ်ချက်ျိုး နှစ်တယ်ဆိုတာ ကျေးမိကြမလား။ မသိဘူး။ ဦးလေးတို့ ငယ်ငယ်က စာသင်ကြားခဲ့ရတာနဲ့ တုမောင်တုမတို့ ယခု စာသင်ကြားရတာဟာ လုံးဝမတူတာ အမှန်ပဲ။ ဟိုတုန်းကဆိုရင် မိဘများဟာ ကုန်သည် မျိုးရိုးဖြစ်ခဲ့ရင် သိကြီးစာ ဖတ်ဘတ်နဲ့ တော်ပြီဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ သားသမီးကို စာသင်ပေးခဲ့ ကြတယ်။ မိဘဟာ အမှုထမ်းအရာထမ်း ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်ဆိုင်းလဲ သားသမီးကို စာရေး စာချီ အရာရှိ အရာခံဖြစ်ဖို့ ညှိနှိုင်းပြီး စာသင်ပေးခဲ့ကြတာပဲ။ တနည်းဆိုရင် တိုင်းပြည်ကို စိုးမိုး အုပ်ချုပ် နေတဲ့ နယ်ချဲ့အစိုးရကို ကျေးဇူးတင်မျိုး ကျွန်တော်မျိုးအဖြစ် သစ္စာစောင့်သိစွာနဲ့ အမှုတော် ထမ်းရွက်ဖို့ စာသင်ခဲ့ကြ တယ်။

စင်စစ် အားဖြင့်တော့ ဟိုတုန်းက အစိုးရ အမှုထမ်းရွက် ခဲ့ရသူများဟာ နယ်ချဲ့အစိုးရသက်ဆုံးရှုံးစေလိုတဲ့ စိတ်နဲ့ အမှုထမ်းခဲ့ကြတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ခေတ်နဲ့သူ့အခါ ပညာဘက် များအတို ဒီအလုပ်သာရှိတဲ့ အတွက် လုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဒါကြောင့် ဟိုတုန်းကသင်ကြားခဲ့ရတဲ့ စာကို ကျွန်စာလို့ ခေါ်ခဲ့ကြတာပဲ။

ခေတ်ပညာသင်ကြရတာဟာ ရှေးကလို့ ကျွန်ပညာ သင်ကြရတာမဟုတ် တော့ဘူး။ လွတ်လပ်တဲ့လူမျိုး လွတ်လပ် တဲ့နိုင်ငံဖြစ်လာတဲ့အတွက် ယနေ့လူငယ်

တွေ ပညာသင်နေခြင်းဟာ တိုင်းပြည် အတွက်ဖြစ်တယ်။ တိုင်းပြည်ဆိုတာမိမိ တို့နှင့်တကွ နောင်လာ နောက်လာ အားလုံးကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် တုမောင်တုမတို့ ယနေ့စာသင် နေကြခြင်းဟာ ဘဦးတဖန်သက်တော်ကောင်း စားရေးအတွက်မဟုတ်ဘဲ တချိုးသား လုံး ကောင်းစားရေးတနိုင်ငံလုံး ကြီးပွားတိုးတက်ရေးအတွက်ဖြစ်တယ်။

အဲဒါကြောင့်လဲ ဆရာများအဆရာ မိဘများအဆရာ တုမောင် တုမတို့ရဲ့ ပညာသင်ချိန် တတ်မြောက်ရေးအတွက် အထူးဝိသုဒ္ဓိ စိုက်ပျိုးပေးနေကြ တာတွေ့ရ လိမ့်မယ်။ အစိုးရက ဆိုရင်လဲ ဘယ် ခေတ်ကမှ လူငယ်တွေမခံစားရဘူး။ မ တွေ့ကြရဘူးတဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို အပြည့်အဝပေးနေတာဟာ တုမောင်တုမ တို့မျက်မြင်ထင်ရှားတဲ့ဖြစ်တယ်။

ပညာရေး ဘက်က ဆိုရင်လဲ လိုလား သေးမရှိ။ အားကစားဘက်က ဆိုရင်လဲ လိုလားသေးမရှိ လူချွန် လူမွန်ကလေး တွေဖြစ်သားအား ဝိုင်းဝန်းပြုစုစောင့် ချောက်ပေးလျက်ရှိနေတယ်။ ပညာရေး မှာဆိုရင် ကျောင်းစာသင်မက အထွေထွေ ဗဟုသုတအရင်းအမြစ် လက်ခံစွာ လုပ်ငန်းတွေလေ့လာရေးလုပ်ငန်းတွေ ပါ ပူးတွဲလုပ်ဆောင်ပေးနေတယ်။

ထူးတုမတို့တကယ်တော့ ပညာရှင်ကြီး တွေဖြစ်လာကြမှ ဗမာနိုင်ငံဟာကြီးပွား တိုးတက် လာမယ်။ ဒီလို ကြိုးပွားတိုး တက်လာမှ အင်္ဂလန်-အမေရိကန်-ဥရောပတို့ နိုင်ငံကြီးတွေရဲ့ လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားသလို ဗမာနိုင်ငံ ရဲ့ လူနေမှု အဆင့်အတန်း ဟာလဲ မြင့်မားလာလိမ့်မယ်။ အဲသလို တုမတို့ရဲ့ စားနပ်ရိက္ခာနေထိုင်မှု အဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရေးကို မျှော်မှန်းပြီးအစိုးရ နဲ့ တကယ့်အရာရှိများဟာပညာရေးတိုး

တက်မှုအတွက်လက်တွဲဆောင်ရွက်နေတဲ့ အခါမှ ဝိရိယပေါ့လျော့မှု၊ လေလွင့်မှု မရှိကြဘူး အရေးကြီးတယ်။ ပြီးတော့ အဖျက်သမား ကျောင်းသားတွေနဲ့ မ ပေါင်းမိဘဲလဲ သတိပြုရမယ်။

အဖျက်သမား ကျောင်းသားဆိုတာ စာကောင်းကောင်း မသင်ချင် ကြတဲ့ ကျောင်းခင်းသူတွေ၊ အကျင့်စာရိတ္တမ ကောင်းသူတွေကိုဆိုလိုတာပဲ။

သူတို့ဟာ စာကောင်းကောင်းမသင် ကြတဲ့အတွက် “အပယ်ခံ” ဘဝရောက်ကြ သူတွေများတယ်။ အဲသလိုအပယ်ခံဘဝ ရောက်ကြတဲ့ အခါမှာ သူတို့နဲ့ အပေါ် ရအောင် ဆွဲခေါ်တတ်ကြတယ်။ အမြီး ပြတ်နေတဲ့ခွေးက တခြားခွေးတွေကိုသူ လိုအမြီးပြတ်ဘို့ ဆွယ်သလို ဆွယ်တတ် တယ်။ အဲဒါကို နားယောင်ပြီး သူတို့ နောက်ပါသွားရင် ကိုယ်လဲ အပယ်ခံ ဘဝကိုရောက်သွားလိမ့်မယ်။

ပြီးတော့ အားလုံးနေတဲ့အချိန်တွေ ကို အလဟဿ ဖြုန်းတီး မပစ်ကြဘဲလဲ သတိ ပေးချင်တယ်။ အခုအခါမှာ ကျောင်းသားဦးရေများတဲ့အတွက် တ ချို့ ကျောင်းများမှာ မနက်ပိုင်း ညနေပိုင်းခွဲပြီးစာသင်ကြရတယ်။ အဲဒီ အခါမှာ နေ့တဝက် အားကြလေတော့ ကျောင်းမတက်ခင် သို့မဟုတ် ကျောင်း ကအပြန် အားနေတဲ့ အချိန်တွေကို ရေ ကူး၊ ရုပ်ရှင်ကြည့် ဒါမှမဟုတ် လမ်းပေါ်မှာ အချိန်ဖြုန်းနဲ့ လုပ်ကြတာ တွေ တွေ့ရတယ်။

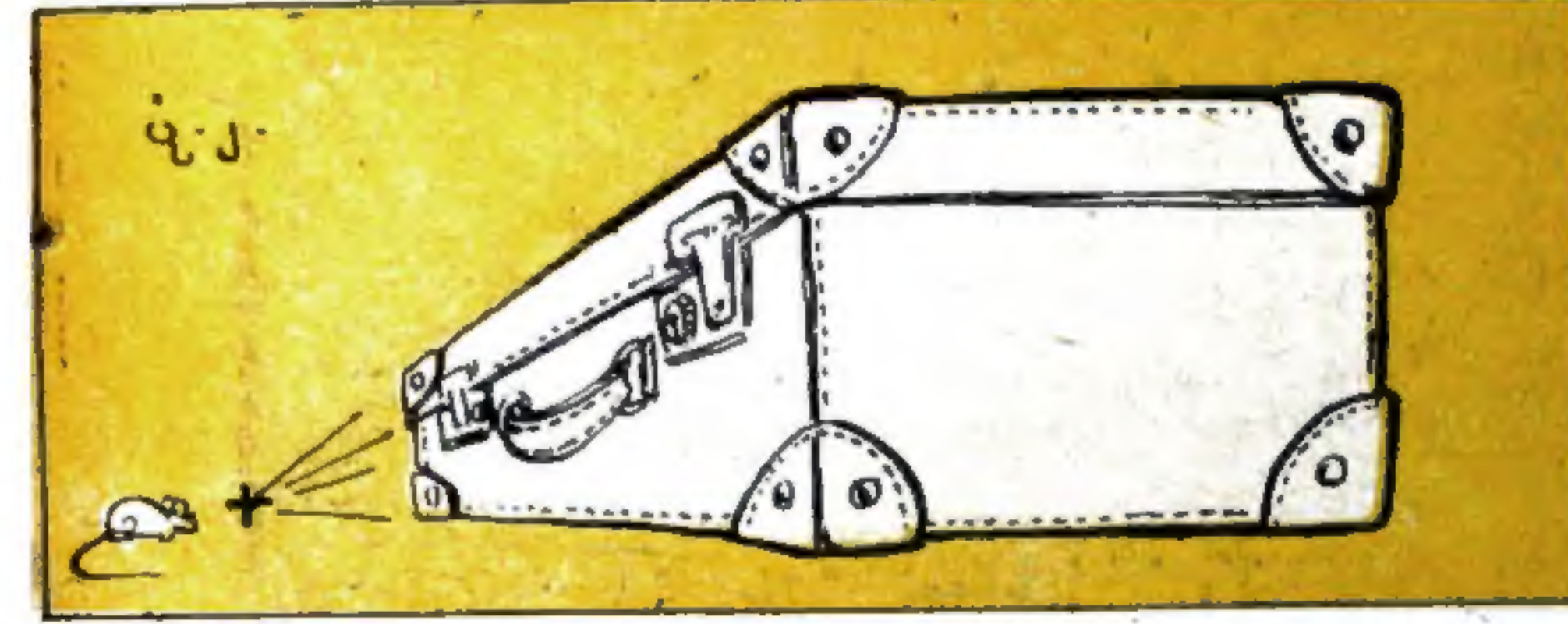
သူတို့တကယ်တော့ ကျောင်းသားအ များမဟုတ်ဘဲ လူနည်းစုလောက်သာ ဖြစ်သော်လဲ တယောက်ကစ တရာဆို သလိုဆရာဟောင်းပါတတ်လို့ ဆင်ခြင်ကြ ဘို့ ဦးလေးကသတိ ပေးရခြင်း ပါပဲ။

၇

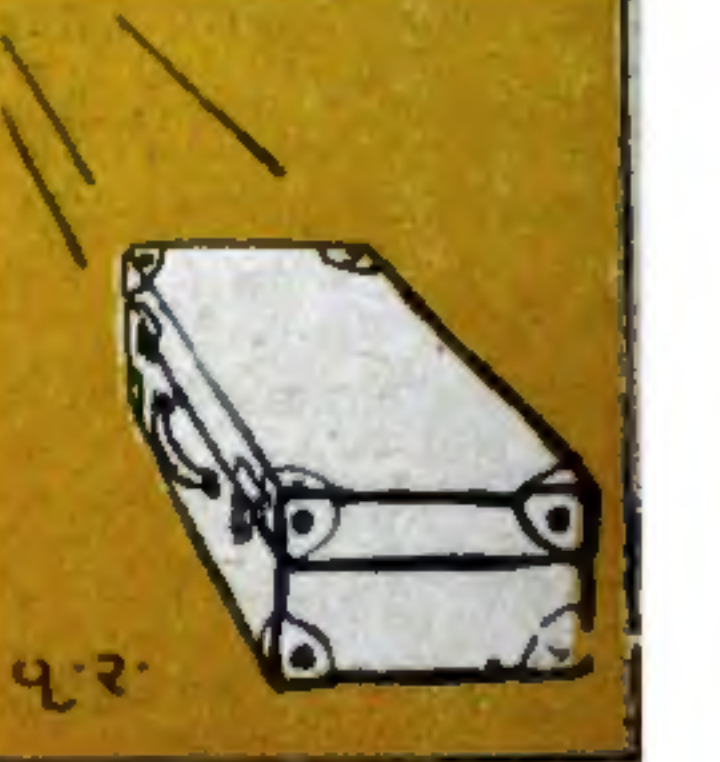

ယခုလောက်ဆိုလျှင် (နီးဝေး ပုံမှန်စနစ်) ကိုတော်တော်ခေါက်မိလောက်ပါပြီ။ ဒီနည်းနှင့် သေတ္တာလေးတလုံး ရေးတတ်လျှင် တိုက်အိမ်ကြီး တဆောင်ကိုလဲ ရေးတတ်တာပဲ။ ပုံ ၁-တွင်ဗဟိုချက် ကြက်ခြေအမှတ်သို့သွားသောမျဉ်းများကို လေ့လာပါ။ အဲဒီဗဟိုချက်ပေါ် တည်ပြီး ပုံသဏ္ဌာန်များ ပြောင်းလဲသကဲ့။ ဒီအချက်ကြောင့်ဘဲ သားရေသေတ္တာ တလုံးကို လူ့မျက်စိထဲမှာ (ပုံ-၃) မှာလိုမြင် ရပြီး၊ ကြက်ကလေး တဆောင်ရဲ့ မျက်စိထဲမှာတော့ (ပုံ-၂) မှာလို မြင်ရမယ်ကဲ့။

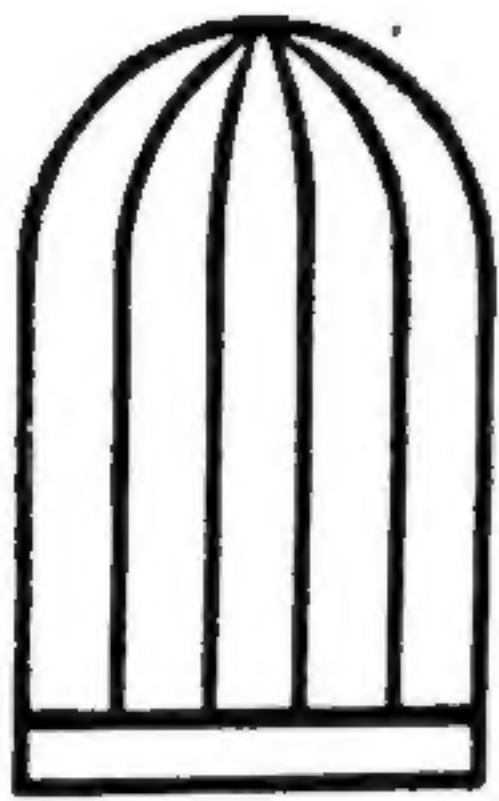
အခြေခံ ပန်းချီ ပညာ

ယနေ့ထိ ပြသတဲ့ ပုံများ အားလုံးကို ခြုံကြည့်လိုက်မယ် ဆိုလျှင် ဒေါက်လိုက်မျက်နှာပြင်နှင့် လဲနေတဲ့ မျက်နှာပြင် ၂-မျိုးဟာ ဝေးသွားတဲ့ဘက်မှာနေပြီး ကျန်တဘက် ဟာ အမြဲတမ်း လူနှင့် တည့်တည့် (တနည်းအားဖြင့်) အောက် နှမ်း စာအုပ် အောက် နားနှင့် မျဉ်းပြိုင်မှာ အမြဲသုံးထားတာ တွေ့ရလိမ့်မည်။ (ပုံငယ်ရှု) အဲဒါ ပထမ ဆင့်ပဲ။

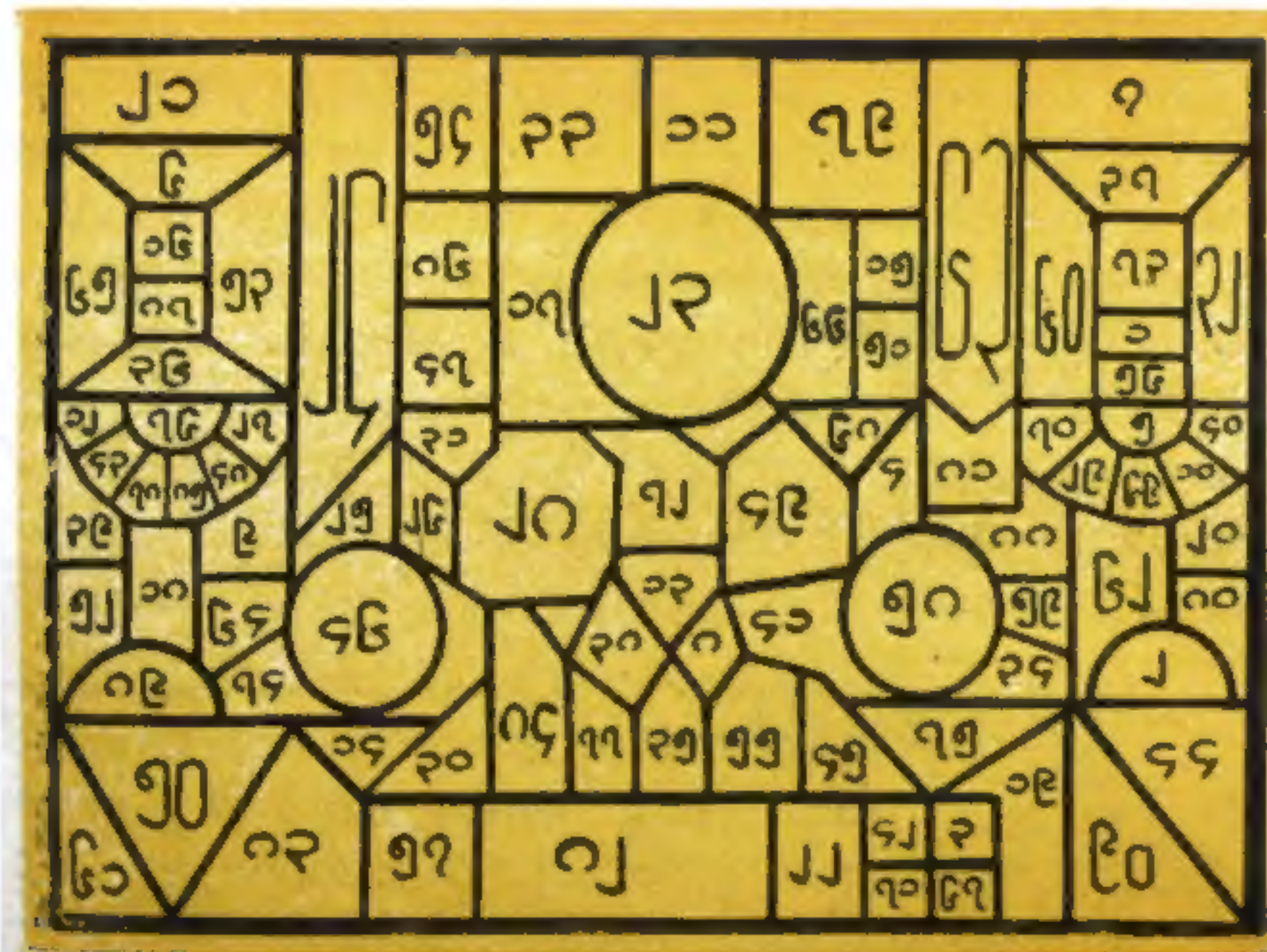
ရှေ့လကျလျှင် တဆင့်တက်ကြစို့။

ငှက်ကလေးနှင့် လှောင်ချိုင့်

ဖော်ပြပါပုံတွင် ငှက်ကလေးနှင့် လှောင်ချိုင့်ကို တွေ့ပါလိမ့်မည်။ သို့သော် ငှက်ကလေးသည် လှောင်ချိုင့်၏ဘေးတွင် ရှိနေပါသည်။ အကယ်၍ ငှက်ကလေးသည် လှောင်ချိုင့်တွင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်နေပါက ငှက်ကလေးသည် ငှက်ကလေး၏ မိမိမျက်စိ ၂-ခု၏ကြားသို့ အာရုံစိုက်ပါ။ ထူးခြားစွာပြောင်းလဲပုံကို တွေ့ပါလိမ့်မည်။

ဂဏန်းရှာရအောင်

ရှေ့ဆောင်လူငယ် မောင်မယ်တို့အဖို့ အခွင့်အလမ်းများတွင် အပျင်းလည်းပြေ ပညာလည်း ရစေသော အခွင့်အလမ်းတစ်ခု ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ ဖော်ပြပါလေးထောင့်ကွက်ကလေးထဲတွင် ဂဏန်းအမှတ် ၁-မှ ၉၀-အထိ နေထိုင်သော အမှတ်စဉ်အလိုက် အမြန်ဆုံးရှာဖွေကြရပါမည်။ နာရီတစ်ခုအနီးမှတစ်ဆင့် အချိန်အားဖြင့် ဘယ်သူအမြန်ဆုံး ရှာနိုင်မည်လဲ၊ ရှာကြည့်ကြပေတော့ကွယ်။

တခါသော် တက္ကသိုလ်ဆရာကြီး တဦး၏ထံပါး၌ တိုင်းပြည်ပေါင်းများစွာမှ ပညာသင်ကြား၍ နေကြသော တပည့်တို့ အထဲမှ အချို့က ဆရာကြီးသည် သူနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသော တပည့်များကို ပညာကိုပို၍ သင်ပြီး သူနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသော တပည့်တို့ကို ပညာများစွာ အောင်သင်ပေးဟု တီးတိုး ပြောဆိုကြသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဆရာသိရသောအခါ မိမိထံ၌ ပညာသင်၍ တတ်မြောက်ပြီးဖြစ်သော ထိုထွင်းဥာဏ်ရှိသည့် တပည့်နှင့် ထိုထွင်းဥာဏ်မရှိသည့် တပည့် နှစ်ယောက်တို့ကို ထမင်းထုပ်နှင့် ရေဗူးများ မပေးဘဲ တောလမ်းတစ်ခုကို ဖြတ်၍ ဝေးကွာသော တိုင်းပြည်တစ်ခုသို့ သွားရန် အကြောင်းတစ်ခုဖြင့် စေခိုင်းလိုက်လေသည်။

ထိုထွင်းဥာဏ်ရှိသော တပည့်နှင့် ထိုထွင်းဥာဏ်မရှိသော တပည့်နှစ်ယောက်တို့သည် ဆရာကြီးစေခိုင်းလိုက်သည့် အတိုင်း တောလမ်းခရီးကြမ်းကို ဖြတ်သန်း၍ သွားကြလေရာ၊ ခရီးပန်းလာသောအခါ ထိုထွင်းဥာဏ်ရှိသော တပည့်က၊ ထိုထွင်းဥာဏ်မရှိသော တပည့်အား “ကျွန်ုပ် ချေလုပ်လှပါပြီ၊ ကျွန်ုပ်သည် အနည်းငယ်သော အချိန်အတွင်းတွင် ရေကို မသောက်ရလျှင် ရှေ့သို့ ဆက်၍ သွားနိုင်တော့မည်ဟုတ်ပါ” ဟု ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ထိုထွင်းဥာဏ်ရှိသော တပည့်က “အသင် ဘာမှမပူနှင့် ချေလုပ်သော လိုကသေသင်ရပါမည်။ ရှေ့တွင် စိမ်းစိုနေသော တောတန်းတစ်ခုအနား၌ ချေလုပ်တက်ရန် ရှိပါသည်။ အသင်သည် ထိုချေလုပ်သော အခါ ဆန္ဒပြည့်ဝအောင် သောက်သုံးပါ” ဟု ပြောလေသည်။

သူတို့သည် များမကြာမီ ကြာမျိုးငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ကြည်လင်အေး

မြသည့် ရေကန်ကြီးရှိရာသို့ ရောက်သွားကြပြီး မိမိတို့ဆန္ဒပြည့်ဝအောင် သောက်စားချိုးသုံး၍နေကြစဉ် ထိုးထွင်းဥာဏ်မရှိသောတပည့်က၊ ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသောတပည့်အား “ဤနေရာ၌ရေကန်ရှိသည်ကို အသင်ဘယ်သော အခါက ရောက်ဖူး၍ သိပါ သနည်း” ဟုမေးလေသည်။

ထိုးထွင်းဥာဏ် ရှိသော တပည့်က “ကျွန်ုပ်သည်ဤအရပ်သို့ဘယ်သော အခါကမှ မရောက်ဖူးပါ” ဟုပြေလေသည်။

သူတို့နှစ်ယောက်သည် ထိုရေကန်မှ ရွှေသို့ခရီးဆက်ကြပြန်လေရာ ခရီးအတော်ရောက်သွားသောအခါ ထမင်းစားချိန်၌ထမင်းမစားကြရ၍ထမင်းဆာသာလေသည်။ များမကြာမီ ထိုးထွင်းဥာဏ်မရှိသော တပည့်သည် အလွန်အကြူးထမင်းဆာလာပြီးလျှင် “ကျွန်ုပ်သည် အနည်းငယ်သော အချိန်အတွင်းတွင် ထမင်းကိုမစားရပါက ရွှေသို့ခရီးဆက်၍ မသွားနိုင်တော့ပါ” ဟု ပြောလေသည်။

ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသောတပည့်က ထိုးထွင်းဥာဏ်မရှိသောတပည့်အား ပြုံး၍ခွင့်စွာနှင့် “အသင်ဘာမှမပူနှင့် ရွှေသို့ အနည်းငယ်သွားလျှင် လူရှိသော နေရာသို့

ရောက်မည်။ ထိုနေရာသို့ရောက်လျှင် အသင်စားလိုသော ထမင်းကို စားရမည်” ဟုပြောလေသည်။

သူတို့သည်ရွှေသို့ အနည်းငယ်သွားသောအခါ ရွာတရွာကို တွေ့၍ ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသောတပည့်သည် အိမ်တအိမ်သို့ဝင်ပြီးလျှင် မိမိတို့သည်ခရီးသည်များ ဖြစ်ကြ၍ ထမင်း မစားရသေးကြောင်းကို ချီသာစွာနှင့်ပြောပြသောအခါ အိမ်ရှင်သည် သူတို့ နှစ်ဦးအား ထမင်းများကိုကျွေးမွေးပြီးလျှင် ရွှေသို့ဆက်လက်၍သွားနိုင်ရန်အတွက် ထမင်းထုပ်များနှင့် ရေပူကို လက်ဆောင်ပေးလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ထိုးထွင်းဥာဏ် မရှိသော တပည့်ကထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသော တပည့်အား “အသင်ဤအရပ်သို့ ဘယ်သော အခါက ရောက်ဖူး၍ ရွာရှိသည်ကို သိသနည်း” ဟု မေးလေသည်။

ထိုးထွင်းဥာဏ် ရှိသော တပည့်က ကျွန်ုပ်သည် ဤအရပ်သို့ ဘယ်သော အခါကမှ မရောက်ဖူးပါ” ဟုရိုသားစွာနှင့် ပြန်၍ပြောလေသည်။

သူတို့နှစ်ယောက်သည် ဆရာကြီးစေခိုင်းလိုက်သောတိုင်းပြည်မှ ဆရာကြီးထံသို့ ပြန်၍ရောက်လာကြသော အခါ

ထိုးထွင်းဥာဏ်မရှိသောတပည့်က မကျေနပ်နှင့် “ဆရာ...ဆရာသည် ကျွန်ုပ်အား အဘယ်ကြောင့် ပညာစုံအောင် သင်မပေးပါသနည်း။ သူသည် တခါမှ မရောက်ဖူးသောသော တောလမ်းခရီး၌ ရေရှိ အရပ်နှင့် ရွာရှိသော နေရာတို့ကို ဆရာသင်ပေးသည့် စွမ်းရည်နှင့်သိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ဦးတည်း ထိုးတောလမ်းခရီးသို့ သွားလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ရေသောက်ရင်း၊ ထမင်းသောက်ရင်းငတ်၍သေမည်မှာ လေ့ချေ” ဟုဆရာအား အပြစ်ဆို၍ ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာကြီးသည် တိုင်းပြည်ပေါင်းများစွာမှ ပညာသင်နေသောတပည့်တို့ရှေ့တွင် ထိုးထွင်းဥာဏ်မရှိသော တပည့်သည် သူ့အားပညာကိုစုံအောင် သင်မပေးဟု စွပ်စွဲသည့် အကြောင်းကို ပြောပြ၍၊ ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသော တပည့်ကို ခေါ်စေပြီးလျှင် “ငါ၏တပည့်အသင်သည် ထိုအရပ်သို့ ရောက်ဖူးပါသလား” ဟုမေးလေသည်။

ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသောတပည့်က “ဆရာ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအရပ်သို့ ဘယ်သော အခါကမှမရောက်ဖူးပါ” ဟုပြေလေသည်။ ဆရာကြီးသည်ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသော တပည့်အား နှစ်သိမ့်ကျေနပ်စွာနှင့် အ

တန်ငယ်ပြုံးနေပြီးလျှင် “ငါ၏တပည့်အသင်သည် ဤခရီး၌ရေကန်နှင့် ရွာရှိကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့်သိသနည်း” ဟုမေးလေသည်။

ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသော တပည့်သည် မိမိနှင့်အတူပညာသင်နေသောကျောင်းသားများ၏ အသွယ်၌ပြုံး၍ခွင့်စွာနှင့်ရပ်လိုက်ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ဆရာလွှတ်လိုက်သော လမ်းခရီး၌ရေငတ်လာသောအခါ မည်သည့်နေရာတွင် ရေရှိလေမည်နည်းဟု ရေရှိမည့်နေရာကို စဉ်းစား၍ သွားနေရင်းမှ တောတန်းတခု၏နောက် ကွယ်၌ရေတွင်ပျော်ပါးကျက်စား သော ခင်ကျီးငှက်တို့သည် ဆင်းလိုက် တက်လိုက်ပြူးတူးပျံသန်းနေကြသည်ကိုတွေ့ရ၍ ထိုးတောတန်း၏ နောက်ကွယ်တွင် ရေရှိခြင်းကို သိပါသည်။

နောက်တဖန် ကျွန်ုပ်သည် တောတန်းတခုကိုဖြတ်ကျော်ရန်ပြုသောအခါ သစ်ပင်များကို ဝါးစင်းထားသော ဝါးစုတ်ရာများကိုတွေ့ရပါသည်။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် လူနှင့်နီးစပ်သောနေရာဖြစ်ကြောင်းကိုသိ၍ လမ်းစကို ရှားဖွပ်ပါသည်။ များမကြာမီ လူသွားလူလာအလွန်နည်းပါး၍ မှီသသော လမ်းစတခုကိုတွေ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုမိမိသ

သောလမ်းစနှင့် နီးစပ်သောသစ်ပင်များတွင်စားစမ်းရာများကို တွေ့ရပြန်သောအခါ လူသည်ခါး၏အရင်းကျရာဘက်မှ လာသည်မှာ အများဆုံး မှန်နိုင်မည်ဖြစ်၍ ခါး၏အရင်းကျရာဘက်သို့ ဦးတည်၍ သွားပါသည်။ ခရီးအတန်ငယ် သွားသောအခါခွေးတကောင်သည်ကျွန်ုပ်တို့အားဟောင်ပါသည်။ ထိုးခွေးကို ကျွန်ုပ်သည်ခွဲနှင့် ပေါက်လိုက်သောအခါ ခွေးသည်တောဘန်းတခုကို ကျော်၍ ပြေးလေသည်။ ခွေးပြေးရာသို့ ကြောင်းပြု၍ ခွေးပြေးရာအရပ်၌ရွာသို့မဟုတ်ခွေးသခင်ရှိရမည်ကို ကျွန်ုပ်သည် တိကျစွာ သိနိုင်လေသည်။ အကယ်၍ ရွာကိုခွေလျှင် ခွေးသခင်ကိုတွေ့ရမည်။ ထိုခွေးသခင်ကို မေးလျှ် ရွာကို အလွယ်တကူနှင့်သိနိုင်ပါသည်ဟုပြောလေသည်။

တကွသို့သိဆရာကြီးသည် ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသောတပည့်ပြောပြသည့်စကားများကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စွာ နားထောင်ပြီးလျှင်ပညာကိုချွင်းချန်ပြီး သင်ပေးပါသည်ဟုပြောသောတပည့်နှင့် မိမိအား မကျေနပ်သော တပည့်တို့အား ဆရာသည်အားလုံးသောတပည့်တို့အား တူညီသောပညာများကို သင်ပေးပါသည်ဟုတောလမ်းခရီးတွင်ရေနှင့်ထမင်းကို တွေ့

အောင်ရှာနိုင်သော တပည့်ကို ကျွန်ုပ်သည်ရေနှင့်ထမင်းကိုတွေ့နိုင်ရန်အတွက် ရွာနည်းကို သင်မပေးလိုက်ပါ။ ထိုနေရာမျိုးတွင် ထိုးထွင်း ဥာဏ်ရှိရန် လိုလေသည်။

ဆရာထံတွင် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသောတပည့်တို့တွင် အချို့သော တပည့်တို့သည် ဆရာသင်ပေးသော ပညာများကိုသာလျှင် တတ်မြောက်ပြီး အချို့သောတပည့်တို့မှာ ဆရာသင်ပေးသည့်အတိုင်းမတတ်မြောက်ပါ။ အချို့တို့မှာမူ အကြောင်းအကျိုးကို စပ်ဟပ်တွေးခေါ်တတ်၍တီထွင်ဆန်းသစ်သော ထိုးထွင်းဥာဏ်ပညာများ ရှိကြသည်။ ထိုတပည့်သုံးမျိုးတို့မှာ အကြောင်းအကျိုးတို့ကို စပ်ဟပ်တွေးခေါ် စဉ်းစားတတ်သော ထိုးထွင်းဥာဏ်ရှိသူများမှာ အရာရာတွင်သာလွန်သောကြောင့် ထူးချွန်ကြလေသည်။ ထိုထူးချွန်သူများနှင့် ညီမျှသော အတတ်ပညာ အသိဥာဏ်ကိုလိုလားပါက မိမိကိုယ်ကိုမိမိကျိုးစားယူမှသာလျှင် ရနိုင်မည်ဟု ပြောလေသည်။

ထူးချွန်သောအတတ်ပညာသည်သူ့အလိုအလျောက်တတ်၍မလာနိုင်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလေ့လာသိမြင်၍ သာတတ်ကျွမ်းလာလေ့ရှိလေသည်။ ဤစနစ်သွင်

ခေါင်းလောင်း ထိုးရန် ဆယ်မိနစ် သာလိုတော့သည်။

မောင် သန်း တင် သည် ကျောင်း ခေါင်းရင်း သရက်ပင်ရိပ်တွင် ထိုင်ကာ ညဏကျက်လာသော သင်ခန်းစာများ ကို အကြမ်းပြင်း ပြန်ကြည့်နေသည်။ ယနေ့ကား သမိုင်းဖြေရမည့် နေ့ဟုန်း။

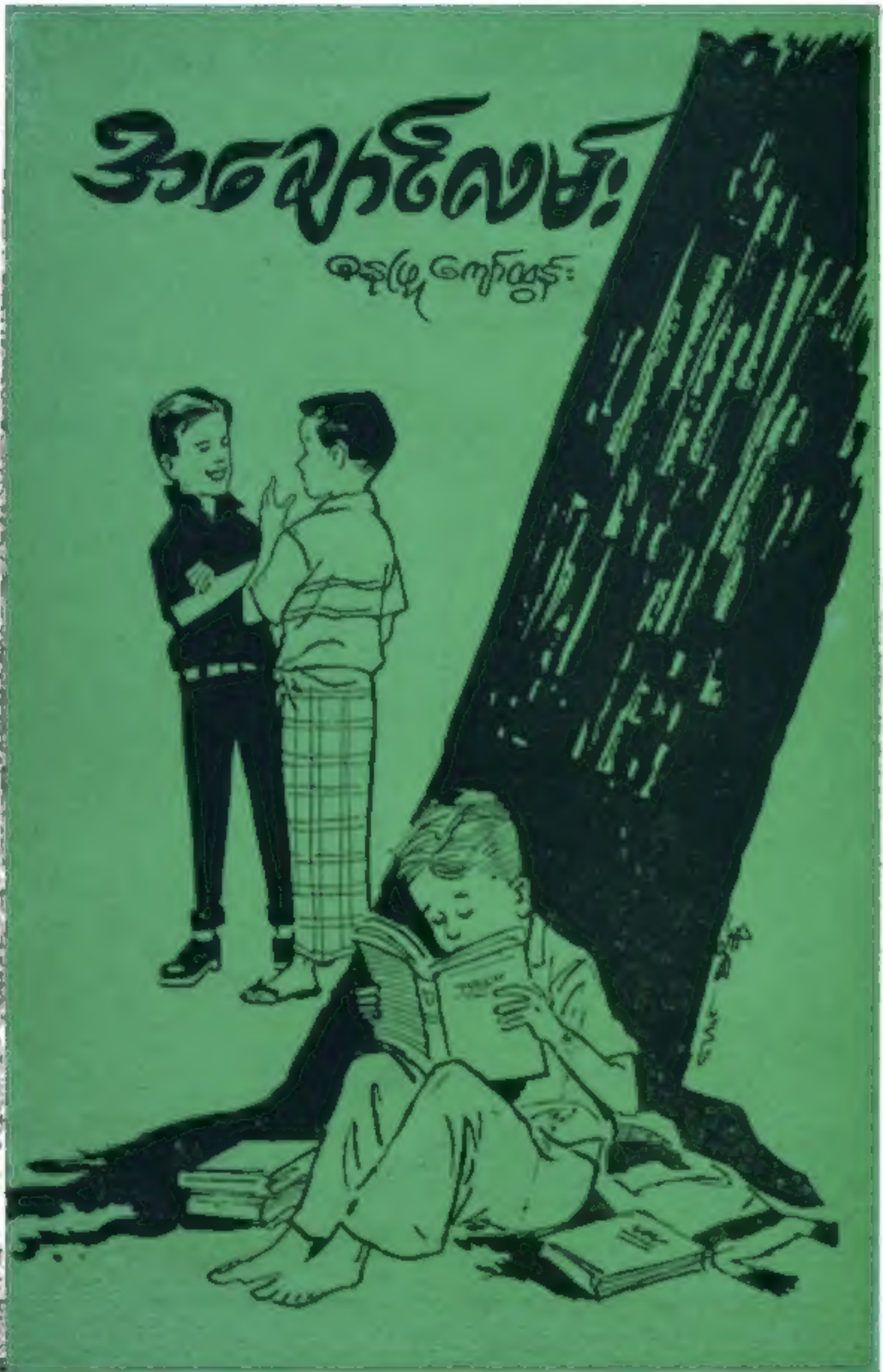
မောင်သန်းတင်နှင့် မနီးမဝေးအရပ် တွင် ဆွေမောင်အောင်သန်းတို့လူအုပ် သည်တဝါးဝါးပွဲကျနေ၏။ မောင်သန်း တင်ကို တီးတိုးပြောင်လှောင်၍ ရယ်နေ ကြခြင်းဖြစ်သည်။

“သန်းတင်ဆိုတဲ့ ကောင်က တော် တော်တူးတဲ့စောင်ကွ၊ ငါသနားလို့ ပြောတာ လူကိုဘဲ မယုံသလိုလိုလုပ်ပီး ပြန်ဆုံးမလိုက်သေးတယ်”

“မင်းမို့လို့ သွားပြောတယ် အောင် သန်းထု၊ သန်းတင်အကြောင်းလဲသိသား နဲ့၊ ဒီကောင်စာ စာအုပ် အားကိုးတဲ့ ကောင်ကွ၊ မနှစ်ကခြောက်တန်းစာမေး ပွဲကြီးတုန်းအလဲ သင်္ချာ ကွက်ရှင် ရလို့ သွားပေးပါဇာယ် နေကဘာပြောတယ် မှတ်သလဲ၊ ငါတော့ ဆရာပြောထားတဲ့ အတိုင်းငါ့ဟာငါ့ကြိုးစားတက်မယ်တဲ့၊ မင်းတို့လဲကွက်ရှင် အားမကိုးဘဲ ကြိုးစား ပါတဲ့”

ဟား...ဟား- သန်းတင် ကြိုးစား တာတော့ ပြောမနေနဲ့၊ နှစ်နာရီမေး ခွန်းကို တိုကောင်တွေ နာရီဝက်နဲ့ပီး နေပီးသန်းတင်ကကုန်းကုန်းကုန်းနဲ့ တွက်တုန်း ရှိသေးတယ်။ ကွက်ရှင်ပေး တုန်း...ယူလိုက်ရင်ဒီလိုတွက်နေရမလား ကွ၊ဒါကြောင့်မို့ တူးတယ်လို့ ငါပြော တာပေါ့”

မောင်သန်းတင်သည် မကြားကျိုး ကျန်ပြုကာ “အလောင်းစည်သူသက္ကရာဇ် ၄၇၄။ ၅၂၉။ ဆည်၊ ချောင်း၊ ကန်၊

မြောင်းတူး၊ ပဲ၊မူး၊မတ်၊ ကျပ်၊ အလေး တင်းတောင်းပြု”စသည်ဖြင့် အတိုကော် မှတ်သား ချက်များကို အာဂုံရွတ်နေ သည်။

အောင်သန်းက မေးတချက် ငါ့ လိုက်သည်။

“ကြည့်ကွ၊ သူ့အဘ အလောင်း စည်သူကို ကျက်နေလိုက်တာ ပါမယ်လို့ သူ့ဘယ်သူ ပြောလို့လဲ၊ တထယ်ပါမှာ ဆဆံဖြူရှင်ကွ၊ တိတိကျကျ ပြောရရင် ဆံဖြူရှင်လက်ထက် မြန်မာ နိုင်ငံကိုချ

ထွင်ခြင်း၊ ယိုးဒယားတို့၊ မဏိပူရ၊ အာ သံတို့ သိမ်းတာတွေမေးမှာပါကွာ”

“အောင်သန်း တို့ကတော့ သေချာ ပကွာ၊တို့လဲမင်းဘဲအားကိုးနေရတာဘဲ”

“ဟာ-သေချာဆို အောင် သန်းက”

ဆွေမောင်က လက်ဟန် ခြေဟန်ဖြင့် စကားစလိုက်သည်။ ဤနေရာ၌ဆက်ထိုင် နေလျှင် စာကျက်မရမည်မှာ ကျိန်းသေ သဖြင့် မောင်သန်းတင်က အတော်ခပ် လှမ်းလှမ်း၊ သူတို့စကားသံနှင့် ဝေးရာသို့ နေရာပြောင်းခဲ့၏။

ဆွေမောင်ပြောမည်စကားကိုမောင် သန်းတင်သိပါသည်။ ထိုစကားကိုမူလ စတင်ပြောသူ အောင်သန်းထံမှ ဆွေ မောင်ထက်အရင်စော၍မောင်သန်းတင် ကြားပြီး လေပြီ။ အောင်သန်း သည် စာမေးပွဲမတိုင်မီ ၁၅-ရက်ခန့်အလိုတွင် မောင်သန်းတင်ထံ အူထူးဖားထူးထောက် လာခဲ့၏။ ...

“ဟေ့ကောင် သန်းတင်၊ သမိုင်း နဲ့ သိပ္ပံ ကိုအပင်ပန်းခံပြီး ကျက်မနေနဲ့ ကွ၊မင်းက တအုပ်လုံးကုန်အောင် ကျက် တတ်တဲ့ကောင်ဆိုတော့ အလကား ပင် ပန်းနေမယ်။ ငါပြောတာ လောက်ဘဲ ရွေးကျက် ကျိန်းသေတယ်ကွာ”

မောင်သန်းတင်က အယုံ အကြည် မရှိပေ။ သို့ကြောင့်...

“ကျိန်းသေတယ်ဆိုရအောင်ဒီကွက် ရှင်တွေက မင်းထုတ်ဘာမို့လား”

အောင်သန်း စိတ်ဆိုးသွားသည်။

“မင်း အဲဒါခက်တာဘဲ သန်းတင်။ ငါကတော့ ခင်လို့ အရင်ဆုံး လာပြော တာ၊ ဘယ်နည်းနဲ့ အောင် အောင် အောင်တို့လိုရင်းမဟုတ်သားကွ၊ ဒီကွက် ရှင်တွေငါထုတ်တာ မဟုတ်ပေမယ်...”

အောင်သန်းက ကွက်ရှင်များရရှိရန် ၃ ကြိုးစား စွန့်စားခဲ့ရပုံကို တိုးတိုးတိတ် တိတ်ကျိတ်၍ ပြောပြ၏။ ကျောင်းအုပ် ကြီးရုံးခန်း၏ အပေါ်တည့်တည့်မှ အ ခန့်မှာ ကျောင်းပစ္စည်း ဟောင်းများ ထားရှိရာ စတိုခန်းဖြစ်သည်။ သော့ခတ် မထား၊ လူဒသွား အလာနည်း၍ ဖွံ့ တသောသေးထူသည်။ ပင့်ကူများအိမ် ပွဲနေကြသည်။

အောင်သန်းသည် စတိုခန်းသို့ခိုးဝင် ၍ ကြမ်းပြင်ပေါက်မှ ငွဲ့ချောင်းသော အခါ ဆရာကြီး စားပွဲပေါ်တွင် ဖြန့် ကျင်းထားသောသမိုင်းနှင့်သိပ္ပံကွက်ရှင် တို့ကိုမြင်ရသည်။

“ငါ့ကွာ...လုပ်သာ လုပ်ရတယ် ရင် တထိတ်ထိတ်ကွ၊ ဆရာကြီး စားပွဲပေါ် ဖွံ့တွေကျမှစိုးရ၊ ကုလားထိုင် အကျိုး တွေတိုက်မိမှာ လန့်ရနဲ့၊ သိများသိလိုက် ရင် မီးအပွင့်ဘဲ”

မောင်သန်းတင်သည် အတန်းပိုင် ဆရာပြောပြလေ့ရှိသော စကားစုတို့ကို ကြားယောင်လာ၏။ (စာမေးပွဲဆိုတာ မင်းတို့ရဲ့ အရည် အချင်းကို စမ်းသပ် တာဘဲ။ သင်ခန်းစာ ကျေညက်ထားတဲ့ ကျောင်းသားအဖို့ စာမေးပွဲဟာ ကြောံ စရာမဟုတ်ဘူး။ စာမကျက်ဘဲနေပြီးစာ မေးပွဲနီးမှ ဓာတ်ရိုက်တာတို့၊ အဆောင် ဆောင်တာတို့၊ ကွက်ရှင်လိုက်တာတို့ဟာ အချောင်စိတ်ကွ၊ ဒီလိုလုပ်လို့ အောင် တမ်းဆိုရင် စာမေးပွဲ ထားပေး စရာ တောင် မလိုဘူး။ အစုလိုက်၊ အပြုံလိုက် အတန်းတင် ပေးလိုက်မှာပေါ့။) ဆရာ သည်စာမေးပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ ဤစကား စုတို့ကို မကြာခဏ ပြောလေ့ ရှိသည်။ မောင် သန်းတင် ၏ ထို စကား တို့ကို အောင်သန်းအား ပြန်ပြောပြသည်။

“အိုကွာ... ဆရာတိုင်း ပြောနေကျ စကားတွေပါ၊ မင်းဘဲယုံပြီး ခါးချည့် အောင် ကျက်ပေတော့၊ ငါတော့ ဆွေ မောင်ဆီ သွားအုံးမယ်”

အောင်သန်း ရလာသော ကွက်ရှင် သည် ဆွေမောင်ထံဆက်၏။ နီးစပ်ရာ ချင်း ဇာဆင့် တဆင့် ပွားကာ ကျောင်း သား ဆယ်ယောက် လောက်အထိ ပြန့် သွား၏။ အောင်သန်းတို့ လူသိုက်မှာ စိတ်ချလက်ချ ရှိသေးလောက် စိတ်မအေး နိုင်ဘဲ တတုတ်တုတ် ကျက်နေသော မောင်သန်းတင်ကို မကြား တကြား ဝိုင်းလှောင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ခေါင်းလောင်းထိုးလေပြီ။

မောင်သန်းတင်သည် ရင် တထိတ် ထိတ်ဖြင့် စာမေးပွဲခန်းထဲသို့ ဝင်ခဲ့ရ၏။

အောင်သန်းတို့လူသိုက်မှာ ကေဆရာဇာ ခြင်္သေ့မင်း၏ ရဲရင့်ပုံ မျိုးနှင့် ခပ်တင်း တင်း လှမ်းဝင်လာကြ၏။

“သတ္တမတန်း စာမေးပွဲ သမိုင်း ဘာ သာ ခွင့်ပြုချိန် (၂)နာရီ”

မောင်သန်းတင်က မေးခွန်းစာရွက် ကိုတခေါက် အကြမ်းဖျင်း ဖတ်ချလိုက် သည်။ မေးခွန်းစာရွက်မှာ သစ်လွင်လွန်း လှသည်။ ရိုက်ပြီးသည်မှာ ကြာသေး ဟန်မတူ။ မောင်သန်းတင်သည် ဖြေဆိုရ မည့်စာရွက်ပေါ်တွင် အမည်၊ ခုံနံပတ်၊ အတန်း၊ ဘာသာ တို့ကို ရေးထိုး ပြီး အောင်သန်းတို့ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက် သည်။

အောင်သန်းတို့ကား မေးခွန်း စာ ရွက်ကိုမကိုင်သေး။ တယောက်နှင့် တ ယောက်လှမ်းကြည့်ရင်း ဘယ် နယ် ရှိစ ဟု အချင်းချင်းသာ သိသော အမူအရာ နှင့်ခေါင်းညိတ်ပြုံးပြလုပ်နေကြသည်။ မောင်သန်းတင်က သူတို့ကို စောင့်ကြည့် နေရန်အချိန်မရှိပေ။

အောင်သန်းတို့ လူသိုက်သည် မေး ခွန်း စာရွက်ကို ကိုင်မိသျှင် မြွေကိုင်မိ သကဲ့သို့ အထိတ်တလန့် ဖြစ်ကြရတော့ မည်ကို မောင်သန်းတင် သိ၏။ ဤမေး ခွန်းသည် တဆင့်စကားတဆင့်ကြားဖြင့် ဆရာများသိရှိ၍အချိန်မီပြောင်းလဲလိုက် သော မေးခွန်းသစ် ဖြစ်လေသည်။

အောင်သန်းတို့၏ နဖူးပြင်တွင် ချွေး များ စို့ သီးလျက်ရှိ၏။ မောင်သန်းတင် ကတကုန်းကုန်းဖြေနေစဉ်တွင် အောင် သန်းတို့ လူသိုက်မှာ နဝေ တိမ်တောင် အကြည့် များ နှင့် တယောက်ကို တ ယောက်ငေးကြည့်နေကြသည်။

အချောင်လမ်းကို လိုက်လျှင် အ ကြပ်တွေ့ရမြဲသာတည်း။ ။

တိရစ္ဆာန် နှင့် အသိ

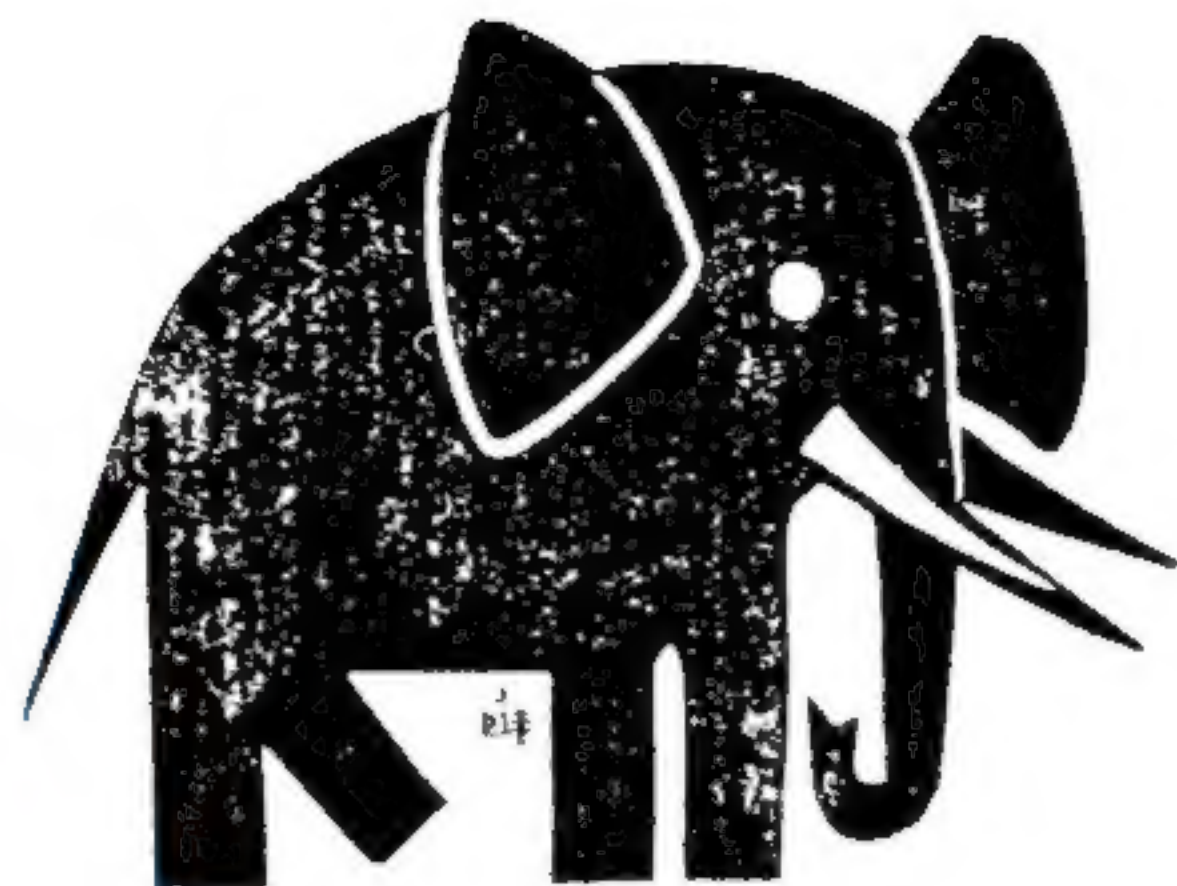
ကြည်မွန် ရေးသံ

လူများသည် အချင်းချင်း စကားပြောဆို ဆက်သွယ်သကဲ့သို့ တိရစ္ဆာန်အချင်းချင်းလည်း မိမိတို့ဘာသာစကားအလျောက် စကားပြောကြသည်ဟု သဘောပေးလာသော ပညာရှင်များစွာတို့က ယူဆကြလေသည်။ တိရစ္ဆာန်တို့သည် အသံအမျိုးမျိုးပြုကြသည်။ ခွေးသည်ဟောင်သည်။ ကျားနှင့်ခြင်္သေ့တို့သည်ဟိန်းသည်။ ဟောက်သည်။ ဆင်သည်အော်သည် စသည်တို့မှာ ခွေး

များ၊ ကျားများခြင်္သေ့များနှင့် ဆင်တို့အတွက် သတ္တဝါ အလိုက် သုံးနှုန်းပြောဆိုသတ်မှတ်ထားသော်လည်း အခြားအသံများလည်း ပြုလုပ်ကြကြောင်းကို သတိပြု မိကြပေမည်။ ယင်းအသံတို့တွင် ထိုသတ္တဝါတို့ အချင်းချင်း နားလည်နိုင်သော အဓိပ္ပာယ်ပါရှိပေမည်။ ခွေးတကောင်ကလည်ကိုဆန့်တန်းကာ အူလိုက်ခြင်းမှာ အခြားခွေးများကို တစုံတရာပြောနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုခွေးအူလိုက်သည်နှင့်ပင် အခြားခွေးများကလည်းဝိုင်းအူကြတော့သည်။ ကျီးတကောင်သေနေသည်ကို အခြား ကျီးတကောင်ကမြင်၍ အာလျှင် အခြားကျီးပေါင်းများစွာကလည်း ဝိုင်း၍ အူကြတော့သည်။

အသံဖြင့်သာမဟုတ်သေး၊ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတခုခု၏လှုပ်ရှားမှုအားဖြင့်လည်းတကောင်နှင့်တကောင် အချက်ပြကြလေသည်။ ခွေးတကောင်သည် အမြီးကို နှုတ်လိုက်ခြင်းဖြင့်ချစ်ခင် ခြင်းကိုပြသည်။ ဒရယ်တကောင်သည် အမြီးရှိ အမွေးဖြူကို လှုပ်ပြလိုက်ခြင်း အားဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် ရှိနေသည်ကို အသိပေးသည်။ ပရွက်ဆိတ်ကမူ အနံ့ပေးသည်။

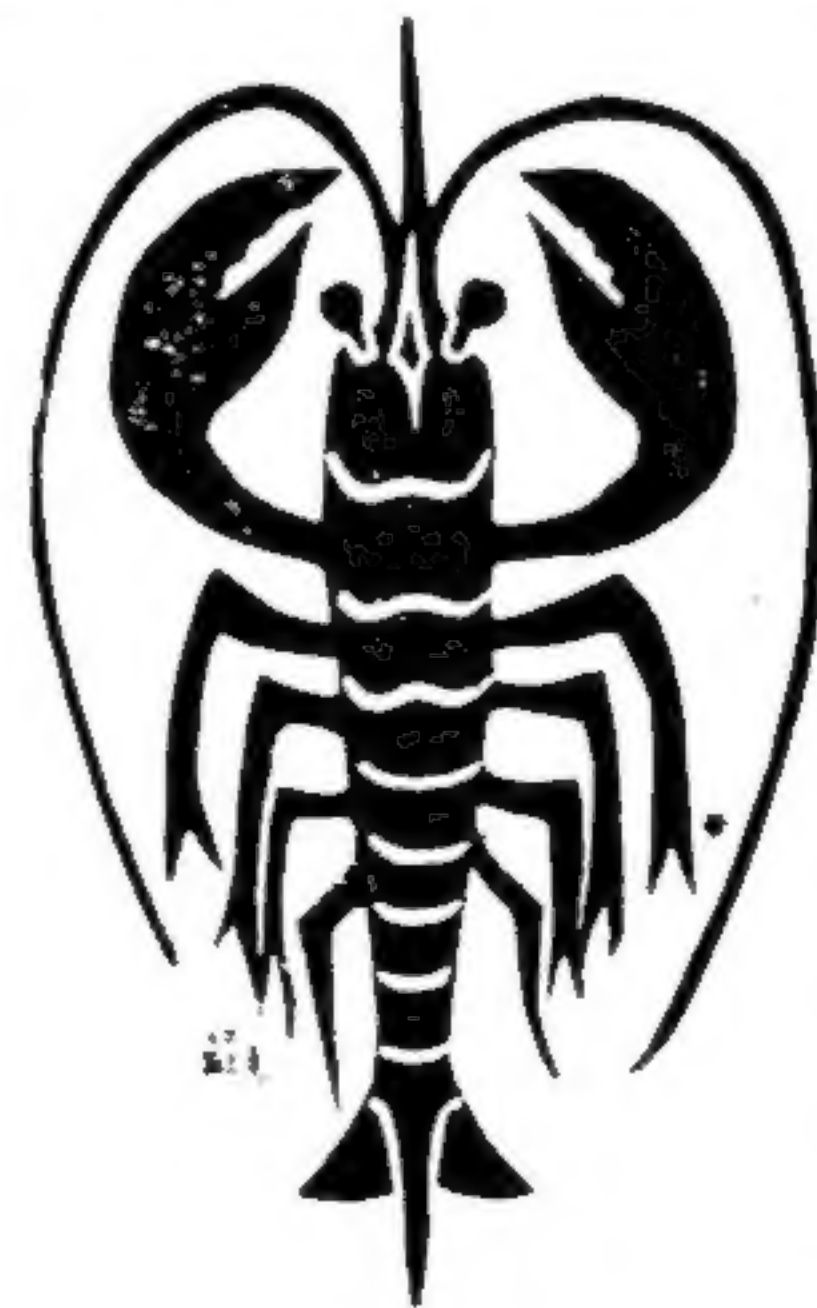

တိရစ္ဆာန်တို့သည်အသံအမျိုးပေါင်းများစွာပြုနိုင်ကြဟန်မတူပေ။ မျောက်လွဲကျော် မျက်ကွင်းဖြူတို့သည် အသံ (၁၃)မျိုးထက်၎င်း၊ လွှံတို့သည် အသံ (၂၀)မျိုးထက်၎င်းပို၍ ပြုနိုင်ပုံမရပေ။ ဂျပန်မျောက်တမျိုးမှာမူကား အသံ (၃၀)ထက်ပင် ပြုနိုင်သည်ဟုမှတ်တမ်းတင်ထားလေသည်။ ထိုအသံတို့ အနက် တွင်မူ အချို့သောအသံတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဂျပန်သဘာဝလေ့လာသော ပညာရှင်တဦးက ဖွင့်ပြထားလေသည်။ မျှော်ခေါင်းအောင်က ၎င်း၏ အုပ်စုအား “ကွာ”ဟု အော်လိုက်လျှင် ယင်းမှာ ချီတက်ရန် အချက်ပြလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ “ဂွါ-ဂွါ”ဟု အော်လျှင် ကြော်ငြှံခြင်းကိုပြသည်။ “ဂါ-ဂါ”ဟု အသံပြုလျှင် စိတ်ဆိုးခြင်းကို ဖော်ထုတ်သည်။ “ခူရ”ဟူသော အသံကားအလွန်အရေးကြီးသော အချက်ပြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤအသံထွက်ပေါ်လာသည့်အခါ၌ မျောက်အုပ်စုသည် တကောင်နှင့် တကောင်ပူးကပ်လိုက်ကြကာအပ်ကျသံပင် ကြားနိုင်လောက်အောင် ငြိမ်သက်သွားကြတော့သည်။

ခြင်္သေ့များသည် ဟောက်ကြသော်လည်းဒရယ်များကားမဟုတ်ပေ။ ခြင်္သေ့

သည်တောင်တစ်ခုရပ်တည်းတံဆိပ်ခတ်နိုင်ခြင်း ခံထားရသည်နှင့်အညီ အားခွန်ပြည့်စုံသဖြင့် မိမိလိုချင်မှုအတွက် အတော်ပင်စိတ်ချလေရကား၊ ကြီးမားသော အသံကို ပြုစုသည်။ ၎င်း၏ဟောက်သံကို ခရီးအတော် ဝေးဝေးကပင် ကြားနိုင်လေသည်။ ရန်ကုန်မြို့ ပုဇွန်တောင်ပိုင်းတွင် နေသူတယောက်သည် သုံးမိုင်ခန့်ဝေးသည့် တိရစ္ဆာန်ရုံမှ ခြင်္သေ့ဟောက်သံကိုလူခြေတိတ်ချိန်၌ ကောင်းကောင်းကြီးကြားနိုင်သည်။

ဒရယ်များကား ခြင်္သေ့များကဲ့သို့မဟောနိုင်သည့် အပြင် အသံမှာလည်း များစွာမကျယ်လှပေ။ ဒရယ်သည် လျှင်မြန်စွာ ပြေးနိုင်သော်လည်း ခွန်အားကား မိမိကိုယ်မိမိ စိတ်ချရလေသောအောင် မရှိပေ။ သူ့အဖို့ခြင်္သေ့စားကျားစားများ မဖြစ်အောင် ပြေးရန်ကိုသာစဉ်းစားနေရလေသည်။ မိမိအဖို့ခြင်္သေ့ ကဲ့သို့ ကျယ်လောင်စွာဟောက်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ကုန်းပေါ်သို့ ဖမ်းယူရရှိသော ငါးအရှင်အမျိုးမျိုးကို မမြင်ဘူးသူ ရှားပေလိမ့်မည်။ ၎င်းငါးတို့သည် တဖျတ်ဖျတ်နှင့်ခွန်ကြမည်ဖြစ်သော်လည်း မည်သည့်အသံမျှ မပြုကြသည်ကို သတိပြုမိကြပေမည်။ သို့အလျောက် ငါးဆိုသောသတ္တဝါတို့မှာ အသံမပြုနိုင်ဟု ယူဆစရာရှိနေသည်။ သို့သော်ငါးတို့သည် ရေအောက်တွင် လေချွန်ခြင်းစသော အသံအမျိုးမျိုးကိုပြုကြသည်။ လပိုင်တို့သည်လည်း ကြက်တူရွေးများလောက် နီးနီး အသံအမျိုးမျိုးကို အတုခိုးနိုင်သည်။ အမေရိကန်ပြည်မှ ပါမောက္ခတဦးသည် လပိုင်တကောင်ကို မွေးထား၍ စကားပြောသင်ကြည့်ရာ၌ အတော်အတန် ပြောတတ်နေလေသည်။

ကြက်တူရွေး၊ မြေလူးငှက်တမျိုးနှင့် သပိတ်လွယ်ငှက်တမျိုးတို့သည် အသံကို အလွန်အတုခိုးကောင်းသော ငှက်သတ္တဝါများဖြစ်ကြလေသည်။ သပိတ်လွယ်ငှက် တကောင်က အခြာငှက် အမျိုးပေါင်း ၅၅-မျိုး၏အသံတို့ကို အတုခိုးနိုင်လေသည်။ ကြက်တူရွေးသည် လူသတ္တဝါတို့ပြောသော စကားလုံး ၁၀၀-အထိ မှတ်မိသည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။ ကြက်တူရွေးသည် နေရာနှင့်နေရာ ဆီလျော်အောင် စကားပြောတတ်သည်။ လူတယောက်ဝင်လာလျှင် ‘ဘယ်ကလာလဲ’ဟု မေးတတ်သည်။ လူတယောက်အိပ်ပြင်

ထွက်သွားလျှင် 'အယ်သွားမလို့လဲ' ဟု မေးတတ်သည်။ သို့သော်လည်း ၎င်း ပြောသောစကား၏ အဓိပ္ပာယ် ၎င်းနား လည်သည်ဟူ၍ကား မဆိုနိုင်။ သဘာဝ လေ့လာရေးပညာရှင်တို့က ယူဆကြ လေသည်။

သဘာဝ လေ့လာမှုပညာအရ မြေ ခွေး၊ ဝံပုလွေစသည်တို့မှာ 'ခွေး' သတ္တဝါ ၏အနွယ်များဖြစ်ကြလေသည်။ သို့သော် လည်း ခွေးသည်သာလျှင် လူသတ္တဝါ တို့၏အချက်ပြမှုကို အများဆုံးနားလည် လေသည်။ ဆီးသည်ခွေးကဲ့သို့ပင် လိမ္မာ သည်။ ဥပမာ လမ်းခရီးတနေရာရာတွင် ပွက်ထနေလျှင် ဆစ်ကိုင်များကို ချိုး၍ ခင်းကာ လျှောက်သည်။ ဆင်ကလေး တကောင် ရေနစ်နေလျှင် ဆင်ကြီးများ က အစွယ်များနှင့်မကွာ ဆယ်ယူတတ် ကြသည်။ တခါကဆင်မကြီး တကောင် သည် မိမိသားငယ်သေသည်တွင်ဆစ်ပင်

ကပင်၏ခြေရင်းတွင် အစွယ်ဖြင့် မြေတူး ကာ မြှုပ်နှံခဲ့လေသည်။ ဆင်တို့သည် ဤကဲ့သို့ လိမ္မာသည့် အလျောက် လူ သတ္တဝါတို့ကပေးသည့်အမိန့် ၂၄-မျိုး ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်တတ်လေသည်။ သို့ရာတွင်၎င်းတို့အချင်းချင်း ဆက်သွယ် ရန်အတွက် အသုံးပြုသော အသံများ ကား ထိုမျှလောက်မများပေ။

လူသတ္တဝါတို့မကြားနိုင်သော အသံ ကို ကြားနိုင်စွမ်းသော သတ္တဝါရှိသော တိရစ္ဆာန်များလည်း ရှိသေးသည်။ ၎င်း တို့အနက်တွင် ငါးများလည်းပါဝင်လေ သည်။ ၎င်းတို့သည် မုန်တိုင်း မကျမီ တွင် ပင်လယ်ကမ်းခြေအနီးမှ ပင်လယ် အတွင်းဘက်သို့ ကူးသွားကြသည်။ အ ဝေးရှိ ပင်လယ်မှလာသည့် အသံလှိုင်း များ၏ အလံကိုကြားသဖြင့် ကုန်းပေါ် သို့ လှိုင်းအပတ်မခံရအောင် ဤကဲ့သို့ပြု လုပ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

တောဝက်စွယ် ဦးထုပ်ဆောင်းထား လျှင် ရဝမ်လူကြီးလူကောင်း တယောက် ဟုသိကြပါကုန်။ အမြင်မှာ လေးလံပုံရ သော်လည်း နီးချောနှင့် ကြိမ်လက်ရာနဲ့ ဦးထုပ်ဖြစ်၍ ဗမာခေါင်းပေါင်း ကဲ့သို့ ပေါ့ပေါ့လေးသာ ဖြစ်၏။ ရဝမ်တိုင်း ရင်းသားများကို တောတောင် ထူထပ် သည့် ပူဘာအို၊ မေခမြစ်ဖျားနှင့် ဆွမ် ပရာဘုမ် ဒေသများတွင် တွေ့နိုင်သည်။

ရဝမ် လူမျိုးများသည် အရိုးအဆစ် ပြေပြစ်၍ အရပ်အမောင်းလည်းကောင်း ၏။ နှာတံပေါ်ပေါ်နှင့် ကြည့်ပျော် ရှုပျော် ရုပ်အဆင်း ရှိကြသည်။ အများ အားဖြင့် အဖြူနှင့် အနက်ရောင်ကိုနှစ် သက်ကြဟန် တူပါ၏။ သူတို့ အသား အရေနှင့် သူတို့အဝတ်စုံများ ကြည့်၍ တင့်တယ်တိ၏။ အမျိုးသမီးငယ်များ ကဲ့

တိုင်းရင်းသား

လေ့လာလာကြလျှင် အလှအပအဆင်ယင် ထားသော ကျိတ်စေ့ အင်္ကျီခါးတို့ လက် စားများနှင့် ရောင်စုံကျောက်ပုတီးများ အကူးလိုက်အပြတ်လိုက် အားပါးတရ ဆွဲထားလျက်တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ယခုမှ သူသူငါငါအတူအပူကိုလိုက်၍ လက်စက ပက်ရှင်ထွင်ကြသည် မဟုတ်ပါ။ ဗမာ ထက်ပင် ဤအချက်၌ တခေတ်ရှေ့ပြေး နေသည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ရဝမ် အ ဒေါ်ကြီးများ ကျပြန်ဘော့လည်း ဘီး ကျော့ပတ်ကြီး ထိပ်လယ်တင်၍ ထိပ်တင် ဆံထုံးကိုမြတ်နိုးကြမှန်း သိသာနိုင်ပါ သည်။ ကိုင်း...၊ ဘယ်နှယ်မယဉ်ပါစ။

ပူတာအိုဒေသမှ ရဝမ်အမျိုးသမီး

ရဝမ်ဘာသာစကားမှာ (၁၀)မျိုး မျှရှိ၍ တခုတည်းတတ်ကျွမ်းရုံနှင့် မပြည့် စုံသေးပါ။ ဒေသအလိုက်ကွဲပြားမှု ရှိပါ သည်။

- (၁) ထရုံစကား။
 - (၂) ဇာရဝမ်စကား။
 - (၃) ထလူစကား။
 - (၄) အခူးဖိုင်းစကား။
 - (၅) အနမ်ဖိုင်းစကား။
- ၎င်းတို့ကို မေခမြစ်ဖျား ထရုံချောင်း ဖျားကပြောဆိုကြသည်။
- (၆) ရမိလ်စကား။
 - (၇) မတ်ဝမ် (အများသုံးစကား) ခေါင်လံဖူးနယ်ကပြောကြသည်။
 - (၈) တန်ဆာရိုစကား။ အချန်မြစ် ညှပ်းတသုံးသောစကား။

(၉) လုံမိစကား။ မချမ်းဘော့နှင့် တောင်အုပ်ပိုင်နယ်မှစကား။

(၁၀) တမန်စကား။ ဆွမ်ပရာဘုမ် တြိဂံမြောက်ဘက်နယ်စကား ဟူ၍ ရှိ သော်လည်းစာ ပေတီထွင်ရန်မှာ (မတ် ဝမ်)စကားကိုသာ သဘောတူကြသည်။ ၎င်းပြင်အိမ်ထောင်စု အလိုက် အသံနေ အသံထား ကွဲပြားမှုလည်း ရှိပါသေး သည်။ ရဝမ် စကား ပြောဆို သော (မလန်း) သို့မဟုတ် (နူးဖာ)လူမျိုးစု များမှာ တရပ်ပြည်ထဲတွင် ယခုထိရှိသေး သည်ဟုသိရပါသည်။ နယ်စပ်ခြင်းနီးစပ် ၍လည်း ရောနှောမှု ရှိခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။ ရဝမ်အမျိုးသားကြီး များသည် (ဇန်ဖင်း)ခေါ် အမွေးပါသော ဝါချည် ဘန်ချည်နှင့် ယက်လုပ်သည့် အင်္ကျီလက် ရှည်လက်တိုများကို ဝတ်လေ့ ရှိ၍ သိုးမွေး နှင့်ရက်လုပ်သော (ဘာရ်ဆန်း) ခေါ် အင်္ကျီရှည်ကိုလည်းဆင်မြန်းကြပါသည်။ (အဘန်ဆရွမ်)ခေါ် အနီ အနက် အဝါ ရောင်ယှက်ထားသော (လခစ်) ပိုးချည် ထည်များမှာယခု ခေတ်မစားတော့ပါ။ လွယ်အိတ်နှင့် ခားလွယ်ကို ကား အမြဲ သယ်ဆောင်လေ့ရှိကြသည်။ ဒါတွေ မ ပါ၍မဖြစ်ပါ။

၎င်းပြင်မင်းဘော ချည်မျှင်နှင့်ခိုင် ခံစွာရက်လုပ် မွမ်းမံထားသည့် လွယ် အိတ်မှာ ဆန်းပြား လှပေသည်။ အမျိုး သမီးများမှာ (နဂေါ်)ဟု ခေါ်သော ငွေခွေးဆွဲကို ဝတ်ကြ၍ အဖြူ အနက် ကြက်သွေးရောင်နှောသောကန့်လန့်စင်း ထဘီများကို ဝတ်တတ်ကြသည်။ ခရုခွံ ခါးပတ်များမှာထူးခြားသော ဆင်ယင် မူတရပ်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ရဝမ် ပုတီး များကို (မကံ)ဟု ခေါ်ကြ၏။ ခူး

ခေါင်းတွင် ဝတ်ထားသော(ဖန်တာ) ခေါ် ကြိမ်ခွေ ကလေးများ ကလည်း ဆန်းပြား၏။ တခါခါအပင်တမျိုး၏ အစေးဖြင့် အနက်ရောင် ခြယ်ကာဝတ် ဆင်လေ့ရှိကြသည်။

အမျိုးသားများကလည်း အညံ့ မခံ ကြပေ။ မဒီကလေးတွေတမျှ လှချင်ပချင်

ရဝမ်အမျိုးသမီးကြီး

ရက်သားဖြစ်၍(ဘုရင်လ)ခေါ်တောကြောင်တမျိုး၏အမြီးနှင့်ငှက်မင်းအမြီးကိုဦးထုပ်ပေါ်တွင်တဲလဲ့ချပြီးတပ်ဆင်ထားတတ်ကြပါသည်။ (အလဲခေါင်)ခေါ်မင်းစာဘွဲ့ဖြင့်အထပ်ထပ်ခိုင်အောင်ပြုလုပ်ထားသောခိုင်းလွှားကိုလည်းရှေ့ကစစ်ပွဲများတွင်ပေါ်ပေါ်ပါးပါးရှိ၍အသုံးပြုခဲ့ကြသည်ဟု

ကချင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ ပူတာအိုနယ်ဒြားမှရိုင်းအမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား

သိရသည်။ ဓါးအိမ်ကိုလည်းလှလှပပလွယ်လွယ်ချွေးစွယ်တပ်ဆင်ကာလက်ကိုင်နေရာ၌ဆင်စွယ်နှင့်ငွေပန်းခက်များမူးမံထားသည်ကိုထောက်လျှင်ငွေပန်းတိမ်၊ ကြေးပန်းတိမ်များရှိကြောင်း

သိရပေသည်။ ၎င်းဓါးကိုပွဲလမ်းသတင်ရှိမူသာသုံးစွဲနိုင်ဆောင်တတ်ကြသည်။

အယူဝါဒခလေ့ထုံးစံနှင့်ပတ်သက်၍(နမ်ရန်းဒဂွါ)ခေါ်နှစ်သစ်ပွဲများရှိ၏။ နှစ်ဦးကော့ကံသစ်စားပွဲလည်းမလုပ်၍မဖြစ်ပါ။ တောင်ယာထွက်ပစ္စည်းများနှင့်အောင်ပွဲခံကြသည်။ အိမ်သစ်တက်ပွဲတွင်ရှေးဟောင်းတေးများနှင့်ပျော်မြူးတတ်ကြသည်။ ရဝမ်တို့သည်ဧည့်ဝတ်ကျောပုန့်ခင်မင်ဖော်ရွှေကြ၏။ ဧည့်သည်ကိုကျွေးမွေးရုံမကဘဲအစားအသောက်လက်ဆောင်များပင်ထုတ်လုပ်၍ပေးလိုက်ကြသေးသည်။

တန်ခိုးမရှိစေကာမူအမှတ်ရစေရန်မျှစ်ချဉ်ခြောက်အထုပ်ကလေးများနှင့်မေတ္တာပို့၍လက်ဆောင်ပေးတတ်ကြသည်။ သားကောင်များရလျှင်လည်းငွေအခြောက်လှမ်း၍ရပ်ဝေးသို့ပင်ပို့တတ်ကြသည်။ ရောင်းစားခြင်းမပြုကြပေ။

ရဝမ်တို့ကားအချင်းချင်းလည်လှိုင်းငွေချူသောခလေ့များကိုမကျင့်သုံးကြ။ ညီအကိုဆိုလျှင်ရင်အုပ်သားကိုပေးရသည်။ သားမက်ဆိုလျှင်လည်ပင်းသားကိုပေးရသည်။ ယောက္ခမမျိုးကိုညာဘက်ပေါင်သားပေး၍အသက်ကြီးသူများအားအသဲနှလုံးပေးခြင်းအားဖြင့်မေတ္တာသဘောကိုပြရသောထုံးစံရှိ၏။ ရဝမ်လူမျိုးတို့၏အချင်းချင်းစည်းလုံးခင်မင်ရင်းနှီးမှုများမှာမှတ်သားဘို့မကောင်းပါ။ ရဝမ်တို့ကားရဲရင့်၍သတ္တိထောင့်လပ်ပါရှိကြသည်ကိုရှေ့ဆောင်လူငယ်သေးများမှတ်ကြပါကုန်။

အရိုးစောပုညင်း

စက်ဘီး

စက်ဘီးမှာဘောဇာပေါ်အပြင်အတွေ့များနေသဖြင့်မျက်စိရိုးနေပေပြီ။ သို့ရာတွင်ယခုမြင်တွေ့နေရသောပုစံမျိုးကိုတပြိုင်တည်းတီထွင်၍တပြိုင်နက်ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ တစတစတီထွင်ကြဆဲခြင်းဖြင့်ယခုမြင်တွေ့ကြရသောပုစံမျိုးနှင့်ဖြစ်လာရလေသည်။

စက်ဘီးမည်သို့ပေါ်လာပါသနည်း။

၁၇၇၉-ခုနှစ်တွင်ပြင်သစ်လူမျိုးနှစ်ဦးသည်ဦးစွာပထမခြေယက်စက်ဘီးတမျိုးထီထွင်ခဲ့လေသည်။ ထိုစက်ဘီးမှာသစ်သားဘောင်တခုတွင်ရှေ့နောက်ထားရှိသောဘီးနှစ်ဘီးဖြင့်အသေတပ်ဆင်သောကိုရိယာဖြစ်လေသည်။ စီးသူသည်သစ်သားဘောင်ကိုခွ၍ထိုင်ပြီးလျှင်မြေကိုခြေဖြင့်ကန်ကာယက်ကာဘီးလိမ့်သွားအောင်လုပ်ရလေသည်။ ဤစက်ဘီးမှာပြန်ပြူးသောပြေပြင်တွင်အတော်အသင့်လှိုမ့်သွားနိုင်သော်လည်းကုန်းတစ်မျှားအဖို့ကားအသုံးမဝင်တော့ပေ။ ဆင်ခြေလျှောတို့တွင်မူလျင်မြန်စွာဆင်းနိုင်လေသည်။

၁၈၁၇-ခုနှစ်တွင်ဂျာမနီလူမျိုးတဦးသည်ထိုစက်ဘီးထက်အနည်းငယ်သာသောခြေယက်စက်ဘီးကိုကြံစည်ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ ရှေ့ဘီးကိုထိုင်တန်းသစ်သားဘောင်တွင်ထွပ်ဖြင့်လျှိုသွင်းကာလှည့်နိုင်အောင်တပ်ဆင်ထားခြင်းသည်ထိုစက်ဘီး၏ထူးခြားချက်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ထိုအစီအမံကြောင့်ရှေ့ဘီးကိုလက်ကိုင်ဖြင့်ထိန်းကာလိုရာသို့ဦးလှည့်ပေးနိုင်လေသည်။

စကော့လူမျိုးတဦးသည်လည်း၁၈၃၄-ခုနှစ်တွင်ခြေနင်းတပ်သုံးဘီးစက်

ဘီးကို၎င်း၊ ၈၄၀-ပြည့်နှစ်တွင်ခြေနင်းတပ်နှစ်ဘီးစက်ဘီးကို၎င်းစီမံပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုစက်ဘီး၏ထူးခြားချက်ကားနောက်ဘီးဝင်ရိုးကိုခြေနင်းမှမောင်းတံနှင့်ဆက်ကာလှည့်ပေးနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ရှေ့ဘီးမှာလက်မပုခ-ခန့်မြင့်၍အားပေးဘီးဖြစ်သောနောက်ဘီးမှာလက်မ၄၀-ခန့်မြင့်ပြီးလျှင်နှစ်ဘီးစလုံးမှာသံတိုင်ယာကွပ်ထားသောသစ်သားဘီးများဖြစ်လေသည်။ ထိုစက်ဘီးသည်ယခုခေတ်သုံးစက်ဘီးများ၏ရှေ့ပြေးနမူနာပင်ဖြစ်လေတော့သည်။

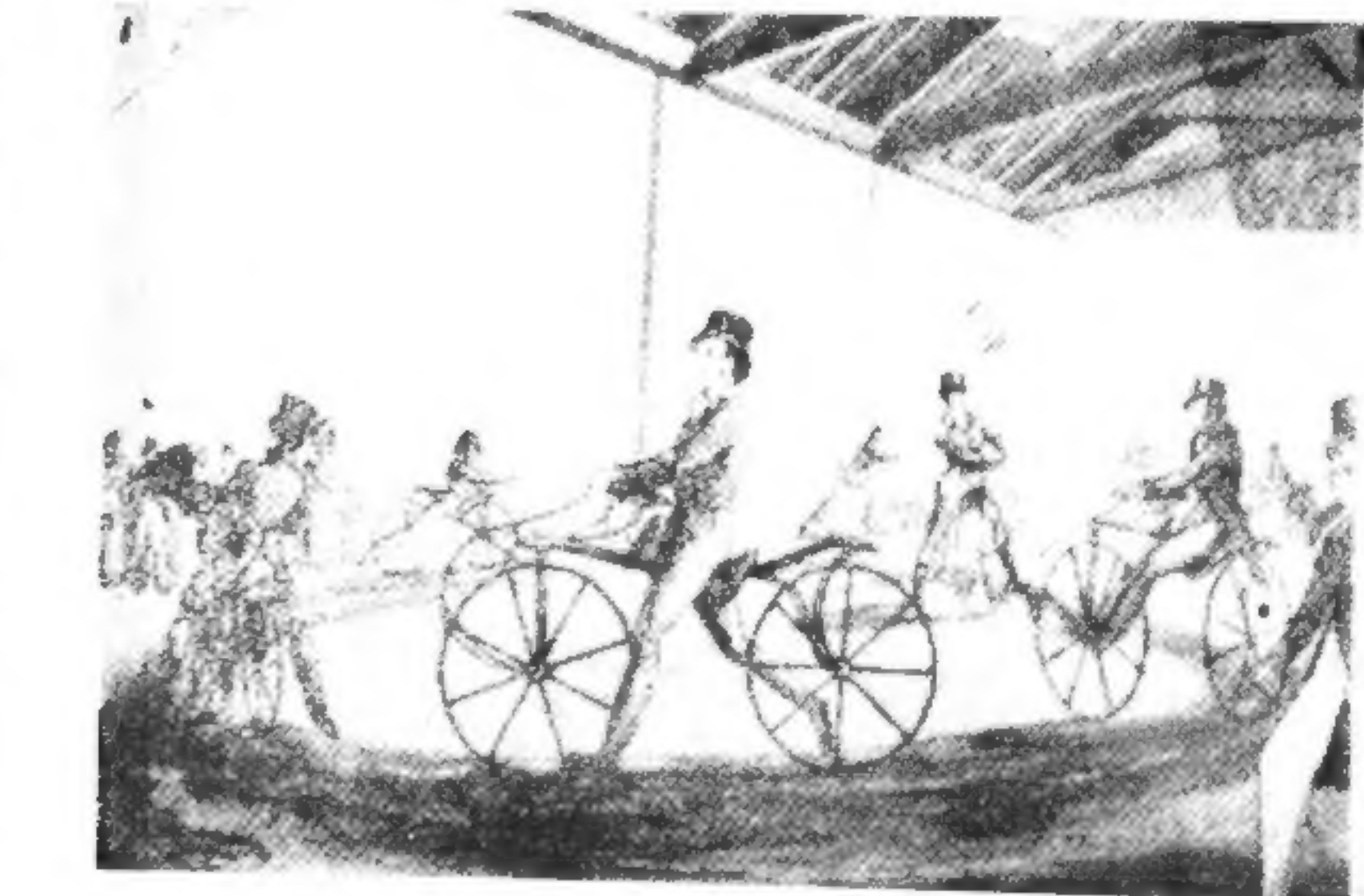
ထိုခနာက်၌ကားယခုခေတ်ကသေစီးသုံးဘီးစက်ဘီးမှာကဲ့သို့ခြေနင်းကိုရှေ့ဘီး၏ဝင်ရိုးတွင်တပ်ဆင်ထားသည့်စက်ဘီးမြင့်ကြီးများခေတ်စားလာလေသည်။ ရှေ့ဘီးမှာလွန်စွာမူပင်ကြီးမား၍နောက်ဘီးမှာမူအဆမတန်သေးငယ်လေသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ထားခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာစီးနင်းရာတွင်ပို၍ခရီးတွင်စေ့ရန်ဖြစ်လေသည်။ ရှေ့ဘီးတို့သည်လက်မ၆၀-မှ၆၄လက်မအထိအမြင့်ရှိလာလေသည်။ ထိုစက်ဘီးမျိုးစီးတတ်ရန်မှာအလေ့အကျင့်များစွာလိုသည့်အပြင်၊ အထိန်းရလည်းခက်သောကြောင့်ဘေးအန္တရာယ်များလေသည်။ ၁၈၆၈-ခုနှစ်တွင်အင်္ဂလန်ပြည်၌သံတိုင်ယာများအစားရော်ဘာတိုင်ယာများကိုစတင်သုံးစွဲလာကြသည်။

၁၈၈၅-ခုနှစ်တွင်အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတဦးသည်အရွယ်တူညီသောနှစ်ဘီးတပ်စက်ဘီးကိုရှေ့ဘီးစွာလုပ်ကိုင်ခဲ့လေသည်။ ဘောင်မှာလည်းယခင်စက်ဘီးများ၏ဘောင်ထက်နိမ့်၍ကျယ်ပြန့်လေသည်။ ခြေနင်းကိုလည်းရှေ့ဘီးတွင်မဟုတ်ဘဲဘီးနှစ်ခုပေါ်ကြားတွင်ခွေးသွားစိတ်တခုနှိပ်ဆင်ထား၍နောက်ဘီးဝင်ရိုး

သို့သံချိန်းကြိုးတခုဖြင့်ဆက်သွယ်ထားလေသည်။ နင်းလိုက်သည့်အခါစက်ဘီးသည်နောက်မြီး၏အားဖြင့်လိမ့်ရသည်။ ထိုစက်ဘီးမှာယခုခေတ်သုံးစက်ဘီးများ၏သဘောအတိုင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ထို့နောက်တွင်ကားသံလုံးငယ်ငယ်ယာရင်ကလေးများကိုမပွန်းအောင်ထည့်ခြင်း၊ စပရင်ခံသားရေထိုင်ခုံများတပ်ခြင်းအစရှိသောပြုပြင်ချက်များကိုတစတစပြုလုပ်လာကြပြီးလျှင်နောက်ဆုံး၁၈၈၈-ခုနှစ်တွင်ရာဘာတာယာများအစားလေလုံးတာယာများကိုပြောင်းလဲတပ်ဆင်လိုက်သောအခါယခုခေတ်သုံးစက်ဘီးအသွင်သို့ရောက်ရှိလာလေသည်။

လေလုံးတိုင်ယာကိုပထမဦးဆုံးတီထွင်အောင်မြင်သူမှာစကော့လူမျိုးတီရစ္ဆာန်ကုဆရာဝန်မစ္စတာဂျော့ဒ်ဒန်းလော့(ပ)ပင်ဖြစ်လေသည်။ မစ္စတာဒန်းလော့(ပ)သည်ချော်ဘာတာယာများအတွင်းတွင်ပါး၍ပြော့သောချော်ဘာကြောင့်ပင်ဖြစ်လေသည်။ တကယ်ဆိုသော်စက်ဘီးနှင့်မော်တော်ကားတို့သည်ဖိနှိပ်ထားသောလေပေါ်တွင်ပြေးလိမ့်ကြခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

ရှေ့ဦးတီထွင်ခဲ့သည့်ခြေယက်စက်ဘီး

ရှေ့ခေတ်သုံးဘီးတပ်စက်ဘီး

ကိုသုခဝင်းအတွင်းတွင်လှိမ့်ကြည့်လေသည်။ သစ်သားဝိုင်းသည်ပေါ့ပါးစွာလိမ့်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာသူသည်ဖော်ပြပါတာယာမျိုးကိုသူ့သား၏စက်ဘီး၌တပ်ဆင်၍စီးကြည့်စေရာစက်ဘီးမှာကသိကအောက်မဖြစ်စေဘဲညင်သာစွာလိမ့်လေသည်။ သူ့သားသည်သူ့စက်ဘီးကိုစီး၍အခြားကလေးများနှင့်စက်ဘီးစီးပြိုင်ရာတွင်လည်းပထမစွဲလေသည်။ မော်တော်ကားများငြိမ်ငြောင်းစွာလိမ့်ကြခြင်းမှာလေသွင်းထားသောအတွင်းဘက်ရှိပါး၍ပြော့ပြောင်းသောချော်ဘာကျွတ်များကြောင့်ပင်ဖြစ်လေသည်။ တကယ်ဆိုသော်စက်ဘီးနှင့်မော်တော်ကားတို့သည်ဖိနှိပ်ထားသောလေပေါ်တွင်ပြေးလိမ့်ကြခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

စက်ဘီးကို မတ်မတ်စီးနိုင်ခြင်းမှာ အကြောင်းသုံးရပ်ရှိလေသည်။ ပထမ အကြောင်းရပ်မှာ စီးသူ၏ချိန်သားကို အောင် ထိန်းနိုင်ခြင်း၊ ဒုတိယအကြောင်းရပ်နှင့် တတိယအကြောင်းရပ်တို့မှာ စက်ဘီးများ၏ လည်ပတ်မှုနှင့် ရှေ့သို့ရှေ့လျှားမှုတို့ပင်ဖြစ်လေသည်။ အချိန်နှေးနှေးစီး၍ စက်ဘီးကို မတ်မတ်ထားရန် ပိုမိုခက်ခဲလာသည်အခါတွင် စီးသူ၏ ချိန်သားကို အောင် ထိန်းနိုင်မှုမှာ ပို၍ အရေးကြီးလေသည်။ ပို၍မြန်စွာစီးသည့်အခါတွင် ချိန်သားကို အောင် ထိန်းနိုင်မှုမှာ ပို၍ လွယ်လာသည်။ ဤသည်မှာ စက်ဘီးများ၏ လည်ပတ်မှုနှုန်းနှင့် ရှေ့သို့ရှေ့လျှားမှုနှုန်းမြန်မှုတို့သည် စက်ဘီးကို ပိုမိုလွယ်ကူအောင် ထိန်းနိုင်မှုကို ဖြစ်စေကြောင်းကို ထင်ရှားစေခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှ ယနေ့ထုတ်လုပ်အောင်မြင် နေသည့် မောင်မမာ စက်ဘီး အကြောင်းကို လာမည့်လတွင် စောင့်မျှော်စား။

စက်ဘီး သည် ခရီး သွား နှင့် တွင် ကျယ်သည့် အပြင် မော်တော်ယာဉ် များကဲ့သို့ စရိတ် အကုန်အကျ မများချေ။

ခေတ်မှီစက်ဘီး ထုတ်လုပ်သည့် ဇော်ရှု

ယင်း ကို ထိန်း သိမ်း ရသည့် တာဝန်လည်း မကြီးမားချေ။ တန်ဖိုး ချိုသာသောကြောင့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများနှင့် အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားတို့ ပင်လျှင် ဝယ်ယူနိုင်သည်။

စက်ဘီးကို အလုပ်ကိစ္စအတွက် သာလျှင် အသုံးပြုသည် မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားကစားမှု တရပ် အနေနှင့်လည်း အ သုံး ပြု နိုင် လေသည်။

စက်ဘီး ပြိုင်ပွဲများကို ရံဖန်ရံခါ ပြုကျင်းပလေ့ ရှိလေသည်။ စက်ဘီး ပြိုင်ပွဲများတွင် အနှေးစီးခြင်း၊ အမြန်စီးခြင်း၊ အလွှဲစီးခြင်း၊ တာတိုစီးခြင်း၊ တာရှည်စီးခြင်း ဟူ၍ နည်းအမျိုးမျိုး ရှိလေသည်။ တာတို၊ တာရှည်၊ အမြန်စီး ပြိုင်ပွဲတွင်လည်း နည်းနှစ်မျိုး ရှိ ပြန်လေသည်။ နည်းတမျိုးမှာ ပြိုင်ပွဲဝင်သူ များများကို တပြိုင် နည်းမလွှတ်ဘဲ မိနစ်ဝက်၊ တမိနစ်ခန့်ခြား၍ တယောက်ပြီး တယောက် ပန်းတိုင်သို့ အရောက် လွှတ်ခြင်း ဖြစ်ပြီး

ရှေ့ဘီးဖြင့် ခြေနှင့် တစ်စက်ဘီး

လျှင် အခြားနည်းတမျိုးမှာ ပြိုင်ပွဲဝင်သူ အားလုံးကို တာထွက်စီးမှ တပြိုင်နက် လွှတ်ခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ပထမနည်းဖြစ်သော ပြိုင်ပွဲတွင် ပန်းတိုင်သို့ အချိန်အနည်းဆုံးဖြင့် ရောက် သွားသူသည် ပထမရ၍ ဒုတိယနည်းဖြစ်သော ပြိုင်ပွဲတွင် ပန်းတိုင်သို့ ရှေးဦးစွာရောက်သူသည် ပထမရလေသည်။

နောက် ဆုံး ပေါ် ပြိုင်စက် ဘီးမှာ သာမန်စက်ဘီး၏ အလေးချိန်ထက်ဝက်သာသာမျှသာ ရှိလေသည်။ ဘောင်များနှင့် ရွာများကို သွန်စွာပေါ်ပါးသော ကရိုမီယန် ခေါ် သတ္တုဘမျိုးဖြင့် ပြုလုပ်ထား လေသည်။ လက်ကိုင်မှာ နွား ချိုကုန် ကဲ့သို့ အောက် ဖက် သို့ ဆောက် ထားလေသည်။ စီးနင်းရာတွင် သာမန်စက်ဘီးများထက် သုံးလေးဆ ပို၍ မြန်စေရန် အထူးကိယာခေါ် ခေါ်သွားစိတ် ဘီးတခုကို နောက်ဘီးဝင် ရိုး တွင် တပ် ဆင် ထား လေသည်။

ဇော်ရှု

ဒီတပတ် ညီလေးဆီက စာမရသေးဘူး။ အကိုကြီးရေးလိုက်တာတွေ ညီလေးဘယ်လိုသဘောပေါက်ခံယူတယ်ဆိုတာတော့ အကိုကြီးသိချင်တယ်။ အကိုကြီးရေးလိုက်တဲ့စာတွေအပေါ်မှာ ညီလေးသဘောမတူတဲ့အချက်တွေ အယူအဆကွဲပြားမှုတွေရှိကောင်းရှိနေမယ်။ အဲဒီလိုရှိနေရင်လဲ အကိုကြီးကို အားမနာဘဲ ညီလေးရဲ့ စာထဲမှာ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ရဲရဲရင့်ရင့်ရေးသားပေးပြီပဲစေချင်တယ်။ ဒီလိုသိရမှလဲ အကိုကြီးရဲ့ စေတနာနဲ့ ရေးသားချက်များဟာ ညီလေးအတွက် အကျိုးရှိလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။

ယခင် တပတ်က စာထဲမှာ အလုပ်တွေကို အကြွေးမထားဘို့ မိမိကိုယ်ကို မိမိအမြဲတမ်း ဝေဖန်ဆန်းစစ်နေဘို့အကိုကြီး ရေးလိုက်တယ်။

ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို တကယ်တမ်း မထောက်မညာ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပြီးအမှန်အတိုင်း မြင်ဘို့ သိဘို့ဆိုတာက အပြောသာ လွယ်တာ ညီလေး။ တကယ် လက်တွေ့ကျင့်သုံးဘို့ကြတော့ အလွန်ခက်ခဲနက်နဲ သိမ်မွေ့လှတယ်။ လူတိုင်းလဲ ကျင့်သုံးနိုင်ခဲ့ကြတယ်။

အမှန် အတိုင်း မမြင်နိုင်တဲ့ အကြောင်း တရားတွေကတော့ (အတ္တစွဲ) ငါစွဲမာန်မာနတရားတွေ အားကြီးခြင်း၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ တရားတွေ အားကြီးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်

တယ်။ မိမိတို့ရဲ့ အဇ္ဈတ္တ အတွင်းစိတ် သဏ္ဌာန်မှာ ကိန်းအောင်းနေတဲ့ ဒီတရား အခံတွေနဲ့ သာရူမြင်သုံးသပ်တော့တော့ရင် ဘယ်ဘော့မှ အမှန်တရားဆိုသို့ မရောက်နိုင်ဘူး ညီလေး။

ဒါကြောင့် ငါစွဲတွေ ငါအတွက် ဆိုတဲ့ လောဘတရားတွေကို ခေါင်းပါးနိုင်သမျှခေါင်းပါးအောင်၊ နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမယ် ညီလေး။

ဒီတရားတွေ ခေါင်းပါးလာတာနဲ့ အမျှ နည်းလာတာနဲ့ အမျှ စိတ်ဟာလဲ ကြည်လင် သန့်ရှင်းလာတယ်။ အတွေ့အခေါ်မှာလဲ အချုပ်အချယ် ကင်းပြီး ရှင်းရှင်း လင်းလင်းနှင့် ကြည်လင်ပြတ်သားလာမယ်။ ဒါကတော့ မိမိကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ကျင့်ကြံအားထုတ်မှ ရနိုင်တယ် ညီလေး။

ဒီအကြောင်း တရားတွေ သိဘို့ နားလည်ဘို့အတွက် ဘဝ အတွေ့အကြုံတွေ စာပေ အတွေ့အကြုံတွေ လိုတယ် ညီလေး။

ဘဝ အတွေ့အကြုံ စာပေ အတွေ့အကြုံတွေမများသေးတဲ့မရင့်ကျက်သေးတဲ့ညီလေးတို့ ကျောင်းသားအရွယ်တွေ အတွက်အထူးသတိထားပြီးရှောင်ရှားရမယ်။ အချက်တွေကတော့-

အများလမ်းကြောင်းကိုပြတ်စာပေတွေ၊ ညစ်ညမ်းတဲ့စာပေတွေ၊ ကျောင်းသားအရွယ်တွေနဲ့ မအပ်စပ်သေးတဲ့ ပေါက်တတ်ကရ ရေးသား ထုတ်ဝေနေကြတဲ့ နိုင်ငံရေးစာအုပ်တွေကို မဖတ်မိဘို့ဘဲ ညီလေး။

ဒီစာအုပ်တွေဖတ်ပြီး အချိန်ဖြုန်းနေခြင်းအားဖြင့် မိမိရဲ့ ရည်မှန်းချက်လဲ ပျောက်၊ ဘဝလမ်းခရီး တလျှောက်မှာလဲ သောင်မတင် ရေမကျနဲ့ ရောင်ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ခဲ့ကြရတဲ့ ကျောင်းသားတွေရဲ့ သာဓကတွေကြည့်ရင် ညီလေး သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်။

နောက် မိမိက ပတ်ဝန်းကျင်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်မရှိမီ မိမိကိုပတ်ဝန်းကျင်က လွှမ်းမိုးမှာတော့ သဘာဝဘဲ ညီလေး။

ညီလေးတို့ နေ့စဉ်ထိတွေ့ နေရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တွေ အများကြီး ရှိတဲ့အနက်၊ အပေါင်းအသင်းပတ်ဝန်းကျင်ကို ဒီနေ့ဒီအချိန်ဒီအရွယ်မှာ အထူးသတိပြု ဆင်ခြင်ပေါင်းသင်းဘို့ဘဲ ညီလေး။

အကျင့်စာရိတ္တ ဖျက်ပြားနေတဲ့ အပေါင်းအပေါ်တွေ မကောင်းတဲ့စာပေတွေအများလမ်းခကြောင်းကို သတိပြုတဲ့ စာပေတွေနဲ့ မွေ့လျော်နေတဲ့အပေါင်း

အပေါ်တော့ ဆရာ မိဘ စကားတွေကို သေချာစွာ လိုက်နာပြီး ရပ်တန့်နေရတာကို ရည်ဆိုင်တွေနဲ့ လမ်းဘေးမှာ အချိန် ပြုန်းနေတဲ့ အပေါင်းအဖော်တွေကို သတိနှင့်ရှောင်ရှားပြီးမပေါင်းသင်းမိဘဲ အရေးကြီးဆုံးဘဲ ညီလေး။

အတော့ အကြံ နည်းပါးသေးတဲ့ အရွယ်တွေမှာ ဒီအပေါင်းအဖော်တွေ နဲ့ သာပေါင်းသင်းမိရင် သူတို့ကိုမလွန် ဆန်နိုင်ဘဲ၊ သူတို့ရဲ့ အမှားရေစီး ကြောင်းကြီးအတွင်းမှာ ရေစုံမျောရင်း ဝဲဂရုတ်၏ လှိုက်စားခြင်း ဒဏ်ကို ခံရ တတ်တယ် ညီလေး။

ဒါကြောင့်အားလပ်တဲ့ အချိန်တွေ မှာ အများအတွက်နဲ့ မိမိအတွက် ကောင်းကျိုးပြုသော စာပေ တွေကို ဝေဖန်စိစစ်ဖတ်စေချင်တယ်။ အပေါင်း အသင်းကိုလဲအကိုကြီးပြောခဲ့တဲ့ အချက် အလက်တွေအပေါ်မှာ ညီလေးရဲ့ ကိုယ် ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ အမှန်အတိုင်း ဝေဖန် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီး ပေါင်းသင်းစေချင် တယ် ညီလေး။

ညီလေးရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကောင်း သောပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်အောင် အတတ်နိုင်စွမ်းဖန်တီးယူလျှင် ပတ်ဝန်း ကျင်ကလဲညီလေးကို ကောင်းကျိုးချမ်း သာပေါ့ပါလိမ့်မယ်။

ညီလေးရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တွေထဲ မှာကောင်းသောစာပေတွေ၊ စိတ်ထား ပြုစင်၍ ရိုးသားသောသဘောရှိသော အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေကောင်းတွေ ရှိပါစေ၊ အမှားနှင့်အမှန်ကို ဝေဖန်ဆန်း စစ်နိုင်တဲ့ဉာဏ်စွမ်း တနေ့တခြားရင့်သန် တိုးပွားလာပါစေ။

(ကိုကြီး)

ကဏ္ဍသမ္မာ အခြေခံ

မောင်မောင်ဝိတ်၊ သတ္တမတန်း(ခ) အမှတ် ၂ အစိုးရ အထက မကွေးမြို့ရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ ကနေဒါ့ ခုန့်ပျံကို စတင် တီထွင်တဲ့ တိုင်းပြည်ကတော့ ဥရောပ တိုက်က ဂျာမနီတိုင်းပြည်ကလို့ ဆိုရလိမ့် မယ်။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက အင်္ဂလန်ကို ပစ်ခတ်ဖူးကြခဲ့တဲ့ ဗီတူး ဗီဝမ်းတွေကို ဂျာမနီတွေကဘဲစတင်ပြုလုပ်ပစ်ခတ်ခဲ့တဲ့ အထောက်အထားအရ ဒုးပျံအစ ဂျာ မန်ကလို့ ဆိုနိုင်တာပေါ့ကွယ်။

မလှချင် အထက ပေါင်းတည်မြို့ ကျောင့်ပျဉ်ဘယ်ဘေ့မှာ စပေါ်ပေါက် ခဲ့သလဲဆိုတဲ့ ပြဿနာကတော့ကိုကြီးရှာ ပေ့သိရှိရသလောက် ဆိုရင် ဤစာသား၊ ကောသိတကို နားဝနွှပ်ပက်၊ ပြုကျောက် ထက်၌၊ ဉာဏ်လက်ကိုထေး၊ ပြည်းပြည်း သွေးရုံ၊ နဲ့ မွေးတ သန့် လိမ်းလင့်ကုန်၊ ဆိုတဲ့သက္ကဏ် ၈၅၅ခုနှစ်မှာရေးသားပြု စုတဲ့ ဘူရိဒတ်ဇာတ်ပေါင်းပျို့ ပါလင်္ကာ အရတေးဆကြည့်တဲ့ပညာရှင်တွေ အဆို အရ အင်းဝခေတ်လောက်ကဘဲ ပြန်မာ အမျိုးသမီးတွေ အလှပြင်ရာမှာကျောင့် ပျဉ်ကိုသုံးစွဲနေကြပြီလို့ အမှတ် အ သားပြုကြတာကို တွေ့မှတ် ရဘူးပါ တယ်။ က...ကိုကြီးတို့မျက်မှောက်ခေတ် နောက် ၄၅ နှစ်လေးကတော့ပဲ ခုနဲ့ ရွှေမောစောစေတီ ဌာပနာပစ္စည်းစုတွေ ထဲမှာ ဟံသာဝတီ ဆင်ပြုများရှင်ရဲ့ သမီးတော် ရာဇဝေတကလျာရဲ့ ကျောင့် ပျဉ်တွေတယ်လို့ သတင်းစာတွေမှာပါ ခဲ့ဘူးသေးတယ်။ အဲဒီတော့ ပဲခူး ဟံ

သာဝတီခေတ်ကလဲ ကျောက်ပျဉ် ပေါ် ခဲ့တယ်ဆိုနိုင်တာပေါ့ကွယ်။

မောင်မြင့်စိန်၊ နေရပ်မပါ တံဆိပ် ခေါင်း ၁၅ ပြားတန်နဲ့ မေးမြန်း စုံစမ်း တဲ့ပြဿနာဖြစ်တဲ့ အောက်ပါ မြန်မာ သက္ကဏ်တို့၏ခရစ်သက္ကဏ်-ခုလ-ရက် တို့မှာ ဝူးတွဲပါအတိုင်းဖြစ်ပါကြောင်း ရှာဖွေပြန်ကြားအပ်ပါတယ်။

၁၃၀၉ ခု ပြာသိုလဆုတ်	၆-ရက်
၁၄၄၈ ခု ဇန္တဝါရီလ	၁-ရက်
၁၇၁၂ ခု နယုန်လဆန်း	၆-ရက်
၁၉၅၀ ခု မေလ	၂-ရက်
၁၉၁၅ ခု ကဆုန်လဆန်း	၈-ရက်
၁၉၅၃ ခု ဧပြီလ	၂၁-ရက်
၁၉၁၇ ခု သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၁-ရက်	
၁၉၅၅ ခု အောက်တိုဘာ	၂၇-ရက်

မသောင်းစိန်၊ တက္ကသိုလ်စင်တန်း (ခ) အထကဒုတိယမြို့ရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ ၁၀ တန်းအောင်တဲ့အခါ အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်တဲ့မိအိပ်အိပ်များကို မေးကျေးဇူးအပ် ဖို့ အလုပ်အကိုင်ရှာပေးရန် ဘယ်အလုပ် အကိုင်ရွေးချယ်ရမယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စမှာတော့ ညီမရဲ့ အတန်းစာမေးပွဲကို အောင်မြင် အောင် ကြိုးစားဖြေဆိုပါဦးကွယ်၊ စာ မေးပွဲကိုစုပြီးတော့မှ စိတ်ချလက်ချသင့် တော်မယ်ထင်တဲ့အလုပ်ကိုရွေးချယ်သင့် တယ်ထင်ပါတယ်။ သီးခြားလဲ စာပြန် လိုက်ပါမယ်။

မောင်မေတ္တာ၊ ပြည်မြို့ရဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်တဲ့ကျောက်စာကိစ္စကို ကိုကြီးအနေ နဲ့ ရှာဖွေတွေ့ရှိတာကတော့ ညီမောင် စာမျက်နှာ(၂၂)အို့

ကဗျာပြိုင်ပွဲအမှတ်စဉ် (၆)

ကဗျာပြိုင်ပွဲ (၆) အတွက် 'ရှေ့ဆောင်လူငယ်' ကဗျာခေါင်းစဉ်နှင့်အညီ ရှေ့ဆောင်လူငယ်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိ မြင်တွေ့မိခံစားမိ၊ တွေးတောမိ၊ ဆင်ခြင် မိသော အကြောင်း အချက်များကို ဒွေးချိုးကဗျာ ဖွဲ့ဆိုရန် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုပြိုင်ပွဲအတွက် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ကဗျာ ဝါသနာရှင် ၁၃၇-ဦး ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် အောက်ပါကဗျာ ၃-ပုဒ် ကို ပထမဆုံး၊ ဒုတိယဆုံး၊ တတိယဆုံး အသီးသီးချိုးမြင့်ရန် အဖွဲ့ကဆုံးဖြတ်ပါ သည်။

x x x

ပထမဆုံး
ရှေ့ဆောင်လူငယ်

ဇွဲမာန်ကိုချီ
လက်ညှိစေသား။
တိုလူငယ် နောင်တခေတ်တွက်
အားသစ်တွေပွား။
မိုးသောက်ကြယ်သွင်
သန့်စင်တဲ့ မောင်များ။
တိုမြန်ပြည် ဂုဏ်ကိုမြင့်လို၊
ကြားဝင်စေသား။
စည်းလုံးညီညွတ်
ပညာရောင်လွမ်း။
ချိုင့်ဝှမ်းကို မြေဖို့လို၊
ရှေ့သို့တက်လွမ်း။
ရှေ့ဆောင်လူငယ်
ရည်ရွယ်ချက် မြင့်မား။
လုပ်ငန်းတွေ မလစ်ဟင်းဘို့
တင်းစို အင်အား။

ခင်သင်းစည်
တဆင့်၊ ဒေါ်မြင့်ဆွေ
အမှတ်(၁)ကမာရွတ်၊ အထက ရန်ကုန်

ခင်သင်းစည် ၏ ကဗျာမှာ အကြောင်းအရာလည်း သင့်သည်။ ဖွဲ့ဆို

သောဒွေးချိုးမှာလည်းဒွေးချိုးစည်းနှင့် ညီသည်။ ရှေ့ဆောင် လူငယ် များနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိမြင်တွေ့မိ၊ ခံစားမိ၊ ဆင်ခြင်မိသော အချက်တို့ကို ရှင်းလင်း ပီသစွာ တင်ပြနိုင်သည်။ စကားအသုံး အနှုန်းလည်း မှန်ကန်စွာ ဖွဲ့ဆိုနိုင်သည်။ ပြင်ဆင်သင့်သော ချွတ်ယွင်းချက်ဟူ၍ မတွေ့ရပါ။ ထို့ကြောင့် ပထမဆုံးချိုးမြင့် ပါသည်။

x x x

ဒုတိယဆုံး
ရှေ့ဆောင်လူငယ်

ရှေ့ဆောင်လို့ခေါ်
ထင်ပေါ်တဲ့ ဇာနည်ဘွား။
ကိုယ်အား ကိုယ်မာန်နှင့်

စိတ်ထားသန် ဇွဲမာန်ကြွတယ်
လမ်းပြမောင်များ။
ရှေ့ဆောင်လို့ခေါ်
ထင်ကျော်တဲ့ တိုပြည်သား။
ပြည်သူ့တာဝန်နဲ့
ကိုယ်တာဝန် ကိုယ်လုပ်ငန်းကို
ထမ်းဆောင်တဲ့သား။
ရှေ့ဆောင်တဲ့နော်
ပြည်ကျော်လို့ထင်ရှား။
လူချင်း ညွှာတာစွာမို့
စိတ်ထား ဖြူစင်စွာမို့
အရာရာ ဂုဏ်တင်အပ်တယ်
ထက်ရပ်ကျော်ကြား။

လင်းနောင် (မြိုင်တန်းမြိုင်)
တဆင့်၊ ဦးအောင်သန်း
ကျောင်းဆရာ-မြိုင်မြိုင်

လင်းနောင်၏ကဗျာမှာ အကြောင်း အရာလည်းသင့်သည်။ ဖွဲ့ဆိုသောဒွေးချိုး မှာလည်း ဒွေးချိုးစည်းနှင့် ညီသည်။ ရှေ့ဆောင်လူငယ်နှင့်ပတ်သက်၍မိမိမြင်

တွေ့မိ၊ ခံစားမိ၊ ဆင်ခြင်မိသော အချက် ကိုရှင်းလင်းပီသစွာတင်ပြဖို့ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဒုတိယဒွေးချိုး၌ 'ထင်ကျော်' ဟူ၍ သုံးထားသည်မှာ မသင့်။ 'ထင် ပေါ်'ဟု ပြင်လိုက်လျှင်သင့်မည်။

x x x

တတိယဆုံး
ရှေ့ဆောင်လူငယ်

မြန်တခွင်
စံတင်ဘို့အရေး။
ဒို့လူငယ် ရှေ့ဆောင်များရယ်
အားစိုက်လို့ပေး။
ဉာဏက ထွတ်ခေါင်
ထွန်းပြောင်လို့ ဝေဖိုး။

ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံနှင့်
စိတ်အကြံ ကမ္ဘာလွှမ်းအောင်
ထမ်းရွက်သည်မိုး။
ပြေးလွှားနဲ့ ခုန်ပျံ
လျင်မြန်တဲ့ ဘွဲ့ထူး၊
ဖွံ့ဖြိုး ကာယနဲ့
မြန်မာတွေ တဂုဏ်တက်အောင်
ဒို့ဆက်ဆက်ချီး။
စုပေါင်းလို့ဆောင်
မြန်ကောင်ရဲ့ အရေး။
ဒို့မနေ ပါဝင်ခဲမယ်
နဲ့ကြံစို့လေး။
ကျောင်းထဲ၌ လမ်းတွင်
သန့်စင်ဘို့ ဒို့ခဲ။
ပြည်သူ့ ဆေးရုံနှင့်
ဈေးဘုံလယ် မကျန်ရအောင်
တံမြက်တံ ရှေ့ဆောင်ပိုက်လို့ရယ်
အားစိုက်လို့နဲ့။
လယ်တောကဦးတို့ဆီ
ကူညီမယ် တနဲ့။
ကန်သင်း ရေဆယ်၍

ကောက်ပင်ငယ် ဒို့သယ်ပေးမယ်
ခွေးစိုလိုနဲ့။

ခရမ်းနဲ့ ဖရုံ
မုန့်လာနဲ့ ရွှေပူး။
စားရိက္ခာဖွဲ့ ဝေပွီးအောင်
ဒို့ရှေ့ဆောင် ကျောင်းမှာစိုက်မယ်
သီးလိုက်အထူး။

ငါးမွေးဖို့ ကန်
ကြက်ခြံနှင့် ရင်းစား။
ပြေမြန်မာ

စားနပ်ကယ် ငေဖြာဖို့
ကုန်စွာ မွေးမြူကြမယ်
အားရရွှင်မြူ။

ဆုံနှယ်လစ်လမ်းစဉ်
အောင်မြင်ဖို့ အရေး။
ဒို့ရှေ့ဆောင်
ဝင့်ကြား အလံထောင်လို့
ပြန်တောင်မှာ သရေပွီးအောင်
အားကြီးပို့လေး။

မောင်ရှိန်
သမ္မတနဲ့
အစိုးရအလယ်တန်းကျောင်း
ရိုးမတ်ရွာယင်းမာပင်ရှိ
မုံရွာခရိုင်

မောင်ရှိန်၏ ကဗျာမှာ အကြောင်း
အရာအနေနှင့် စုံစေ့သည်။ ပထမနှင့်
ဒုတိယဆုရ ကဗျာများထက်ပင် စုံစေ့
သည်။ ဖွဲ့ဆိုရာ၌လည်း ဒွေးချိုးစည်းနှင့်
ညီသည်။ သို့ရာတွင်အချို့နေရာများတွင်
စကားအသုံးမဆီလျော်မှုများ၊ ကာရန်
လွတ်နေမှုများ ရှိနေသည်။ တတိယ
ဒွေးချိုးတွင် 'ဒို့ဆက်ဆက်ခူး'ဟူသော
စကားအသုံးမှာ မပီသ၊ မရှင်းလင်း။
ယင်းဒွေးချိုးကို 'ပြေးလွှားနဲ့ ခုန့်ပျံ'
လျှင်မြန်တဲ့ သဲထူး။ ဖွဲ့ဖြိုးကာယေနဲ့
မြန်မာတွေတဝက်သွမ်းအောင်ကြိုးပမ်း
ဆွတ်ခူး'ဟု ပြင်လျှင်သင့်ပါမည်။ ပဉ္စမ
ဒွေးချိုးတွင် 'ဈေးဘုံသယ် မကျန်ရ
အောင်၊ တံမြက်တံ ရှေ့ဆောင်ပိုက်လို့
ရယ်'ဟူသော ဖွဲ့ဆိုချက်မှာ ကာရန်မခံ၊

လွတ်နေသည်။ ထို့ပြင် တံမြက်တံဆို
သော စကားမှာလည်း အဓိပ္ပာယ်မခံ၊
ထို့ကြောင့် ယင်းဒွေးချိုးကို 'ကျောင်း
ထဲ၌လမ်းတွင်း၊ သန့်စင်ဘိဒါး။ ပြည်သူ
ဆေးရုံနှင့်၊ ဈေးဘုံသယ် မြို့ရွာတွင်းကို၊
သန့်ရှင်းသည်ဘဲ' ဟုပြင်လျှင်သင့်မည်။
သတ္တမဒွေးချိုးတွင် 'စာ ရိက္ခာဖွဲ့ ဝေပွီး
အောင်၊ ဒို့ရှေ့ဆောင် ကျောင်းမှာစိုက်
မယ်'ဟုဖွဲ့ဆိုထားသည်မှာမသင့်။ 'မြို့နှင့်
'ဒို့' ကာရန်ယူထားသော်လည်း 'မြို့' ဟူ
သော စကားသုံးနှုန်းမှုမှာ မသင့်။ ထို့
ကြောင့် ယင်းဒွေးချိုးကို 'ခရမ်းနဲ့ ဖရုံ၊
မုန့်လာနဲ့ ရွှေပူး။ စားရိက္ခာ ဖွဲ့ ဝေပွီး
အောင်၊ ကြိုးပမ်းကာ ကျောင်းမှာ စိုက်
မယ်၊ သီးလိုက်အထူး' ဟုပြင်လျှင်သင့်
မည်။

မင်းယုဝေ

ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ ကိုယ်စား
ကဗျာဖြိုင်ပွဲ

သင့်မြသနာမှအဆက်

တို့ သရေခေတ္တရာ ခေတ်သောက်ကဘဲ
ကျောက်စာ ရေးထိုးတဲ့ အလေ့အထ
ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်ကွယ်။
အဲ-မြန်မာစာပေလောကမှာအထင်ရှား
ဆုံးကျောက်စာကတော့မြစေဘိကျော်
စာဘဲလို့ ဆိုနိုင်တာပေါ့ကွယ်။ ဒီကျော်
စာမှာက အကြောင်းအရာတစ်ခုကိုဘဲ။
မြန်မာဘာသာ၊ မွန်ဘာသာ၊ ပျူဘာ
သာ၊ ပါဠိဘာသာလေးမျိုးနဲ့ ကျောက်
ထက် အကွာတင်ထားတဲ့အပြင် ယဉ်
ကျေးမှုသမိုင်းမှာ အရေးပါလှတဲ့ ပုဂ္ဂို
လ်တစ်ပါးအသုံးအနှုန်း သက္ကရာဇ်အ
ထောက်အထားတွေထင်ရှား ပါရှိနေ
တယ်လို့ သုတေသီညာရှင်တွေက အဆို
အမိန့်ရှိကြတယ်ကွယ်။

စောသာဂေဠိ၊ နဝမတန်း၊ အမှတ်
(၅) အထက်တန်းကျောင်း တောင်ငူမြို့
ရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ မျက်မှောက် ကမ္ဘာ
နိုင်ငံကြီးများဟာ အာကာသထဲကို ငွေ
ကုန်ကြေးကျခံပြီး ပျံသန်းနေကြသည်
မှာ အကျိုးရှိပါသလား။ ရွှေငွေရတနာ
ပေါ်တဲ့ပင်လယ်ပြင်အောက်ကို သွား၍
တော့မလေ့လာကြဘူးလား။ ပင်လယ်
ပြင်အောက်မှာတကယ်ဘဲ ရွှေငွေရတနာ
ပေါ်ရဲ့လား ဆို တုံ့ပြဿနာမှာတော့
ကနေ့ ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံကြီးတွေ အာကာ
သထဲ ငွေ ကုန် ကြေးကျ ခံပျံ သန်း
နေ ကြတာက ပထမတော့ စစ်
ရေးစစ်ရာ သူ့ထက်ငါသာအောင်ယှဉ်
ပြိုင်မှုကစတယ်လို့ ဆိုရမယ်ထင်တယ်။
အဲဒီလိုယှဉ်ပြိုင်ရင်းကနေ သိပ္ပံပညာနဲ့
ကိုကြိုးတိုနေထိုင်တဲ့ ကမ္ဘာကြီး အပါ
အဝင် စကြာဠာကြီးရဲ့ လျှိုဝှက်
နက်နဲချက်တွေကို လေ့လာသိရှိလာတဲ့
အတွက် ငွေကုန်ရကျိုးနပ်တယ် ဆိုရမှာ
ဘဲ။

စာမျက်နှာ (၄၇) ဆို

(၁) ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာနယ်
ဖတ်သူအသက် ၁၈-နှစ်အောက် လူငယ်
များနှင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ
မည်သူမဆို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၂) တဦးလျှင် တပုဒ်ထက် ပို၍
ကား ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခွင့်မရှိပါ။

(၃) ယှဉ်ပြိုင်သူသည် မိမိအမည်
ရင်းနှင့် လိပ်စာအပြည့်အစုံကို ဖော်ပြ
ရမည်။ အကယ်၍ ကလောင်အမည်ကို
ဖော်ပြလိုလျှင် အမည်ရင်းနှင့်ပူးတွဲဖော်
ပြရမည်။

(၄) ပြိုင်ပွဲဝင်ကဗျာများကို ကန့်
သတ်ထားသောနေ့ရက်အမှီ ဆုရွေးချယ်
ရေးအဖွဲ့ ကဗျာဖြိုင်ပွဲ၊ ရှေ့ဆောင်လူ
ငယ်ဂျာနယ်၊ ပြဝေပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၈၄-
၃၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့ဟု စာအိတ်ပေါ်
တွင် လိပ်စာတပ်ပေးပို့ရမည်။

(၅) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကိုအဖွဲ့
ဝင် ၃-ဦးပါဝင်သော ဆုရွေးချယ်ရေး
အဖွဲ့က ဖတ်ရှုရွေးချယ်မည်။ ထိုဆုရွေး
ချယ်ရေးအဖွဲ့၏ အဆုံးအဖြတ်သည်သာ
အတည်ဖြစ်စေရမည်။

(၆) ဆုရကဗျာများကို ပထမဆုံး
ဒုတိယဆု၊ တတိယဆု၊ အသီးသီးချီးမြှင့်
မည်။ ပထမဆုမှာငွေ ၂၀၊ ဒုတိယဆုမှာ
ငွေ ၁၀၊ တတိယဆုမှာ ငွေ ၅ ဖြစ်သည်။ နှစ်
သိမ့်ဆု ၅ ကို အခါအားလျော်စွာ ချီး
မြှင့်ရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။

(၇) ဆုရကဗျာများကို ရှေ့
ဆောင်လူငယ်တွင် ဆွေးနွေးဝေဖန်ချက်
နှင့်တကွဖော်ပြမည်။ ဆုမရသောကဗျာ
များအတွက်မူ တစ်စုံတရာ ပြန်ကြားမည်
မဟုတ်။

ကဗျာဖြိုင်ပွဲ စည်းကမ်းချက်

မြိုင်ပွဲအမှတ်စဉ် (၈)

(၁) စပ်ဆိုရမည့် ကဗျာအမျိုး
အစားမှာ 'ဒွေးချိုး' ကဗျာအမျိုးအစား
ဖြစ်သည်။ ဒွေးချိုးအတိုဖြစ်စေ၊ အရှည်
ဖြစ်စေ၊ အတိုဖြစ်စေ နှစ်သက်ရာ စပ်ဆို
နိုင်သည်။

(၂) စပ်ဆိုရမည့် အကြောင်း
အရာမှာ တောရွာ၊ ကလေး၊ တရွာ
အကြောင်းဖြစ်သည်။ မိမိတို့ရောက်ဘူး
တွေ့ဘူးသော တော ရွာ ကလေး နှင့်
ပတ်သတ်၍ ခံစားမိ၊ တွေးတောမိ၊
ဆင်ခြင်မိသော အကြောင်းအချက်များ
ဖြစ်သည်။ ကဗျာ ခေါင်း စဉ်ကို
'ဒို့တောရွာ'ဟုပေးပါ။

(၃) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကို
ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့သို့ စက်တင်ဘာလ
၃၀-ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍
ပေးပို့ရမည်။

(၄) ဆုရကဗျာများကို ဝေဖန်
ဆွေးနွေးချက်နှင့်တကွ နိုဝင်ဘာ
လထုတ် ရှေ့ဆောင်လူငယ်ဂျာနယ်တွင်
ဖော်ပြမည်။

မြိုင်ပွဲအမှတ်စဉ် (၉)

(၁) စပ်ဆိုရမည့် ကဗျာအမျိုး
အစားမှာ 'ဒွေးချိုး' ကဗျာအမျိုးအစား
ဖြစ်သည်။ ဒွေးချိုးအတိုဖြစ်စေ၊ အရှည်
ဖြစ်စေ၊ အတိုဖြစ်စေ နှစ်သက်ရာ စပ်ဆို
နိုင်သည်။

(၂) စပ်ဆိုရမည့် အကြောင်း
အရာမှာ 'စောကန်ရိတ်ချိန် အကြောင်း
ဖြစ်သည်။ စောကန်ရိတ်ချိန်နှင့် ပတ်သက်
၍ မိမိမြင်တွေ့မိ၊ ခံစားမိ၊ တွေးတောမိ၊
ဆင်ခြင်မိသော အကြောင်းအချက်များ
ဖြစ်သည်။ ကဗျာခေါင်းစဉ်ကို 'စောကန်
ရိတ်ချိန်'ဟု ပေးပါ။

(၃) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကို
ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့သို့ အောက်တိုဘာ
၃၁-ရက်နေ့ကိုနောက်ဆုံးထား၍ပေးပို့
ရမည်။

(၄) ဆုရကဗျာများကို ဝေဖန်
ဆွေးနွေးချက်နှင့်တကွ နိုဝင်ဘာလထုတ်
ရှေ့ဆောင်လူငယ်တွင် ဖော်ပြမည်။

မြိုင်ပွဲအမှတ်စဉ် (၁၀)

(၁) စပ်ဆိုရမည့် ကဗျာအမျိုးအစား
မှာ 'ဒွေးချိုး' ကဗျာအမျိုးအစား
ဖြစ်သည်။ ဒွေးချိုးအတိုဖြစ်စေ၊ အရှည်
ဖြစ်စေ၊ အတိုဖြစ်စေ နှစ်သက်ရာ စပ်ဆို
နိုင်သည်။

(၂) စပ်ဆိုရမည့် အကြောင်းအရာ
မှာ လွတ်လပ်ရေးနေ့ အကြောင်းဖြစ်
သည်။ လွတ်လပ်ရေးနေ့နှင့် ပတ်သက်၍
မိမိမြင်တွေ့မိ၊ ခံစားမိ၊ တွေးတောမိ၊
ဆင်ခြင်မိသော အကြောင်းအချက်များ
ဖြစ်သည်။ ကဗျာခေါင်းစဉ်ကို 'လွတ်
လပ်ရေးနေ့'ဟု ပေးပါ။

(၃) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကို ဆု
ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့သို့ နိုဝင်ဘာလ ၃၀-
ရက်နေ့နောက်ဆုံးထား၍ပေးပို့ရမည်။

(၄) ဆုရ ကဗျာများကို ဝေဖန်
ဆွေးနွေးချက်နှင့်တကွ ဇန်နဝါရီလထုတ်
ရှေ့ဆောင်လူငယ်တွင် ဖော်ပြမည်။

ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၊ ကဗျာဖြိုင်ပွဲ
ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာနယ်

စာပေနှင့် အတွေးအခေါ် ဖြူ ဖြစ်ရေး

(၁)

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းခေါင်းဆောင်သောတော်လှန်ရေးအကောင်အထည်ဖော်မှုများသည် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါဘီဘိုသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအား မြန်မာ့လမ်းစဉ်ဖြင့်ဆိုရှယ်လစ်စနစ်တည်ဆောက်နေ၏။

ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသို့ နိုင်ငံသား အားလုံး၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ စိတ်ဓာတ်၊ စိတ်ချရမှု၊ လက်ဝါးကားတိုက်ရိုက် ပြုပြင်ဆင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသို့ နိုင်ငံသားအားလုံးဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်တွင်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းလုံး၌ နေထိုင်ကြသော ကောင်သူလယ်သမီးများ၊ အလုပ်သမားများ၊ ကာယ၊ ဥာဏအသိပညာရှင်၊ အဘတ်ပညာရှင်များ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်လူရွယ်ကျောင်းသားကျောင်းသူကလေးသူငယ်များမှအစ တိုင်းရင်းသားလုပ်သားပြည်သူများအားလုံးပါဝင်ပေသည်။ ဤသို့လုပ်သားပြည်သူ တစ်ရပ်လုံး၏ ပြင်းပြသောအသိပညာချက်စိတ်ဓာတ်နှင့်နိုင်ငံသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု အင်အားဖြင့် ယနေ့ဆွန့်နေသော လူ့ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးတွင် တာဝန်သိသိသစ္စာရှိရှိ ပါဝင်လာကြလျက် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေသည့် ပို၍ လျင်မြန်လာမည်မှာ မလွဲမချ မဖြစ်ပေသည်။

(၂)

တောင်သူလယ်သမားများသည် မိမိတို့၏ ထယ်ယာလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် လုပ်ကြံရမည်သာမက ခေတ်မှီတိုးတက်သော စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများကို လေ့လာဆည်းပူးဆင်ကြားပြီး နိုင်ငံ၏အမျိုးသားဝင်ငွေများ တိုးတက် များပြားကြွယ်ဝလာအောင် ကြိုးပမ်း အားထုတ်ကြရမည်ဖြစ်၏။

အလုပ်သမားများကလည်း မိမိတို့၏ အလုပ်စွမ်းအားများကို ပိုမို တိုးတက်လာအောင်အားထုတ်လုပ်ကြံကြံရမည်ဖြစ်၏။ သို့သော် နိုင်ငံ၏ ကုန်ထုတ်မှုအား တိုးတက်လာပြီး နိုင်ငံတို့တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမည်ဖြစ်၏။

ကာယ၊ ဥာဏ အသိပညာရှင်၊ အဘတ်ပညာရှင်များကလည်း မိမိတို့၏ အဘတ်ပညာ၊ အသိပညာများဖြင့် နိုင်ငံ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်၏။

အဖန် ကျောင်းသားလူငယ်များနှင့် ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်သားများအတွက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်၏ ပညာရေးရည်မှန်းချက်နှင့် ဦးစားပေးမှု အခြေခံဖွင့်ဆိုချက်အရ ခေတ်မှီဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်မှုကို အထောက်အကူပြုမည့် သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူ ပါရဂူများ၊ ပေါ်

ပေါက် ဖြစ်ထွန်းလာအောင် လေ့ကျင့်ဆင်ကြားကြရမည်ဖြစ်၏။

သို့ကြောင့် အလုပ်သမားများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ၊ အဘတ်ပညာရှင်၊ အသိပညာရှင်များအမျိုးသမီးများ၊ ကျောင်းသားလူငယ်များအဖို့ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရမည့် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍအသီးသီးရှိနေကြောင်း သိရှိနေရန် လိုပေသည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်၏ ဖွင့်ဆိုချက်များတွင်လည်း ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံရှိ ကလေးသူငယ်မှသည် လူကြီးပိုင်းအထိ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရမည်နော်။ လုပ်ငန်းနှင့် တာဝန်များကို ညွှန်ကြားပေးပြီးပြုစုပြီးဖြစ်၏။ တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ဌာနအသီးသီးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်နိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးထားပေသည်။

၎င်းသို့ ပြည်ထောင်စု သားတိုင်းအလေးမှလူကြီးအထိ မိမိတို့တာဝန်ကို ခိုင်မာသော အသိဖြင့် ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်လာကြမည်ဆိုလျှင် ဆိုရှယ်လစ်လောကကို အမြန်ဆုံးနှင့်အချိန်အတိုဆုံးအတွက် ရောက်ရှိမည် ဖြစ်ပေသည်။

(၃)

တော်လှန်ရေးအစိုးရပညာရေးဌာနသည် အနာဂတ်ကိုစိုးမည့် လူငယ်ကလေးများအား ဆိုရှယ်လစ် အတွေးအခေါ် အကျင့်သိက္ခာနှင့် ချော့ညီသောလုပ်သားဘောင်များ ပေါ်ထွက်

လာအောင် ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအောင်မြင်အောင် ကျောင်းသားများနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော ပညာရေး

၁၇° အမှတ်-၁ အထက်တန်းကျောင်း စာကြည့်တိုက်တွင် စံနစ်တကျ စာအုပ်ဖွားနေကြသည့် ကျောင်းသား/သူများ

၁၇° အမှတ်-၁ အထက်တန်းကျောင်း၊ စာစောင်အဖွဲ့မှ နံရံကပ်စာစောင်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ ဖတ်ရှုနေကြပုံ

လက်တွေ့ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများကိုလည်း ကျောင်းတိုင်း ကျောင်းတိုင်းနှင့် မူလတန်းမှ အထက်တန်း ပညာရေးပိုင်းအထိလက်တွေ့ ဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။

ပညာရေးလက်တွေ့ ဖွံ့ဖြိုးမှု လုပ်ငန်းနှင့်အကျိုးဝင်သောစာပေလုပ်ငန်း ကျောင်းစာပေလုပ်ငန်း စာစောင်အဖွဲ့များကလည်း စာပေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

ပညာရေးစနစ်သစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက်စာပေမှတစ်ဆင့်လှုံ့ဆော်စည်းရုံးမှု ဆိုရှယ်လစ် လုပ်သား ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းရေး၊ ဆိုရှယ်လစ် အတွေးအခေါ်နှင့် လျော်ညီသည့် စိတ်ထား၊ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ဆိုရှယ်လစ်လူ့ဘောင် တည်ဆောက်သူများ၊ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သူများ ဖြစ်အောင်ပညာပေးရေး၊ နိုင်ငံကိုချစ်သော စိတ်ဓာတ်များ ကိန်းအောင်း စွဲမြဲလာရေး စသည့်အတွေးအခေါ် ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို မိမိတို့လက်လှမ်းမီသလောက် စာပေမှတစ်ဆင့် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးရန် လိုပေသည်။

ဤနေရာတွင် နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင်စာပေ၏အရေးပါမှုအခန်းကဏ္ဍကို တင်ပြလိုပေသည်။

(၄)

စာပေသည် လူတို့၏စားဝတ်နေရေး လူမှုရေးရာများကို ပေါ်ပြ နိုင်သော စွမ်းပကားရှိသည်သာမက လမ်းညွှန်ပေးနိုင်ပေသည်။ လှုံ့ဆော်စည်းရုံးနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိလည်း ရှိပေသည်။ ပညာလည်းပေးနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် စာပေသည် ယနေ့ဆွန့်နေသော ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြိုးအတွက် မှားယွင်းနေသောအတွေး အခေါ်များကို ပြောင်းလဲပစ်ရန်နှင့် မှန်ကန်သော အတွေးအခေါ်များထွန်းကားလာအောင်အနည်းနည်းအဖုံဖုံ လမ်းညွှန်ပညာပေးနိုင်သည်ကို သိမြင်သဘောပေါက်ရန်အရေးကြီးပေသည်။

ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးတွင်လုပ်သားပြည်သူများ၏အတွေးအခေါ်များ မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြစ်လာ

အောင် ပညာပေးလေ့ကျင့်ရန် များစွာအရေးကြီးပေသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကိုလိုနီအရင်းရှင်နယ်ချဲ့သမားများ လက်အောက်၌ နေခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၄၈-ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရပြီးကာလမှ ၁၉၆၂-ခုနှစ်တော်လှန်ရေးအစိုးရမတက်မီကလအတွင်း၌လည်း အရင်းရှင်စနစ်လွှမ်းမိုးမှုကို ပြည်သူလူထုတစ်လုံးခံစားခဲ့ရ၍ အရင်းရှင်အစွေအခေါ်အယူအဆများသည် အနည်းနှင့်အများစွဲကပ်လျက်ရှိကြသည်။

ဤသို့သောမှားယွင်းသည့် အယူအဆအစွေအခေါ်များကို မှန်ကန်လာအောင် စာပေဂဏ္ဍာတစ်ခု ပညာပေးလမ်းညွှန်နိုင်ပေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် လူတို့၏ အစွေအခေါ်အယူအဆ စိတ်နေသဘောထားအမူအကျင့်တို့ကို အလိုရှိသလိုပြုပြင်ဆွဲဆောင် လမ်းညွှန်စည်းရုံးလေ့ကျင့်ပေးနိုင်စွမ်းရှိသော စာပေကို ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြိုးပမ်းထက်မြက်၍ ဖွံ့ဖြိုးအားရှိသော လက်နက်ကောင်းတစ်ခုအဖြစ်အသုံးပြုကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။

(၅)

ယခုအခါတွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရ ပညာရေးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ ကျောင်းသားလူငယ်များ၏ အစွေအခေါ်ပြောင်းလဲရေး၊ စာရိတ္တမြင်မှား၍ အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းမွန်လာရေး၊ စည်းကမ်း၊ စကားမန်၍ လိုက်နာရေး၊ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်များထွန်းကားလာရေး၊ ပညာဗဟုသုတတိုးတက်မြင့်မားလာရေးစသည့် ရည်ရွယ်ချက်များအား ကျောင်းသားလူငယ်များအတွင်း ကိန်းအောင်းစွဲမြဲခိုင်

မာလာစေရန် ရှေ့ဆောင် လူငယ်ကျားနယ်နှင့် မိကျောင်းသားစာစောင်တို့ကို ထုတ်ဝေပြန်ချိန်လျက်ရှိသည်။

ရှေ့ဆောင် လူငယ် ကျားနယ် များသည် တတိုင်းတပြည်လုံးရှိ မူသတန်းမှ အထက်တန်း ကျောင်းများသို့ ဖြန့်ချိလျက်ရှိသည်။ ကျောင်းသားလူငယ်တိုင်း လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိအောင် ကျောင်းကောင်စီအောက်ရှိ ကျောင်းစာစောင်အဖွဲ့ဝင်များက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ ကျောင်းစာစောင်အဖွဲ့များသည် ယနေ့ဆင့်နေသော ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးကြိုး၌ ကျောင်းသားလူငယ်များ၏ မှားယွင်းနေသောအစွေအခေါ်များကိုမှန်ကန်တိုးတက်လာအောင် ပညာပေးရမည့် အလုပ်တွင် အရေးပါအရာထောက်သော ဂဏ္ဍ တနေရာ၌ရှိနေသည်ကို သိမြင်သဘောပေါက်ထားရန်လိုပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျောင်းစာစောင်အဖွဲ့များသည် နိုင်ငံ၏အနာဂတ်ကြံ့ခိုင်မှုကို ဖန်တီးပြောင်းလဲကြမည့် ကျောင်းသားလူငယ်များ၏အသိအမြင်မျက်စိကို ပွင့်ပေးရန်ကျောင်းတွင်းစာပေလုပ်ငန်းများမှစ၍ ယနေ့ ခေတ်ပြောင်းလူမှုထော်လှန်ရေးကို ရှေ့ရှု၍ ပညာပေးလမ်းညွှန်လျက်ရှိသော ရှေ့ဆောင်လူငယ်ကျားနယ်များကို ကျောင်းသားလူငယ်တိုင်း စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖတ်ရှုလာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြန်ချိန် ကျောင်းသားလူငယ်တို့၏ အစွေအခေါ် အယူအဆ စိတ်နေသဘောထား၊ အမူအကျင့်၊ သိက္ခာ စည်းကမ်းတို့ကို မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်နှင့် ကိုက်ညီစွာ ကျနေအောင်ပြုပြင်ကြည့် များစွာအရေးကြီးလှပေသည်။

အောင်နိုင်

ပေါက်ဖွားရာနေရာသို့ ပြန်တတ်သော ငါးများ

ဆဲမန် ငါးများသည် ရေချို မြစ်ဖျားအရပ်တွင် ပေါက်ဖွား၍ နေနေပင်လယ်ထဲတွင် ကြီးပြင်းကြသည်။ ဆဲမန် ငါးများသည် ဥချိန်တန်သောအခါ သူတို့ပေါက်ဖွားရာ ဇာတိ မြစ်ဖျားသို့ မရောက် ရောက်အောင် ပြန်လာကြသည်။ သူတို့သည် သူတို့ပေါက်ဖွားရာ မြစ်ဖျားကို မည်ကဲ့သို့မှတ်သား ထားကြသနည်း။ မည်မျှလောက်ပင် ခရီးဝေး၍လမ်း၌ အခက်အခဲမည်မျှလောက်ပင် ရှိရှိ သူတို့သည် ဇာတိမြစ်ဖျားသို့ ရောက်အောင် ပြန်နိုင်ကြသည်။

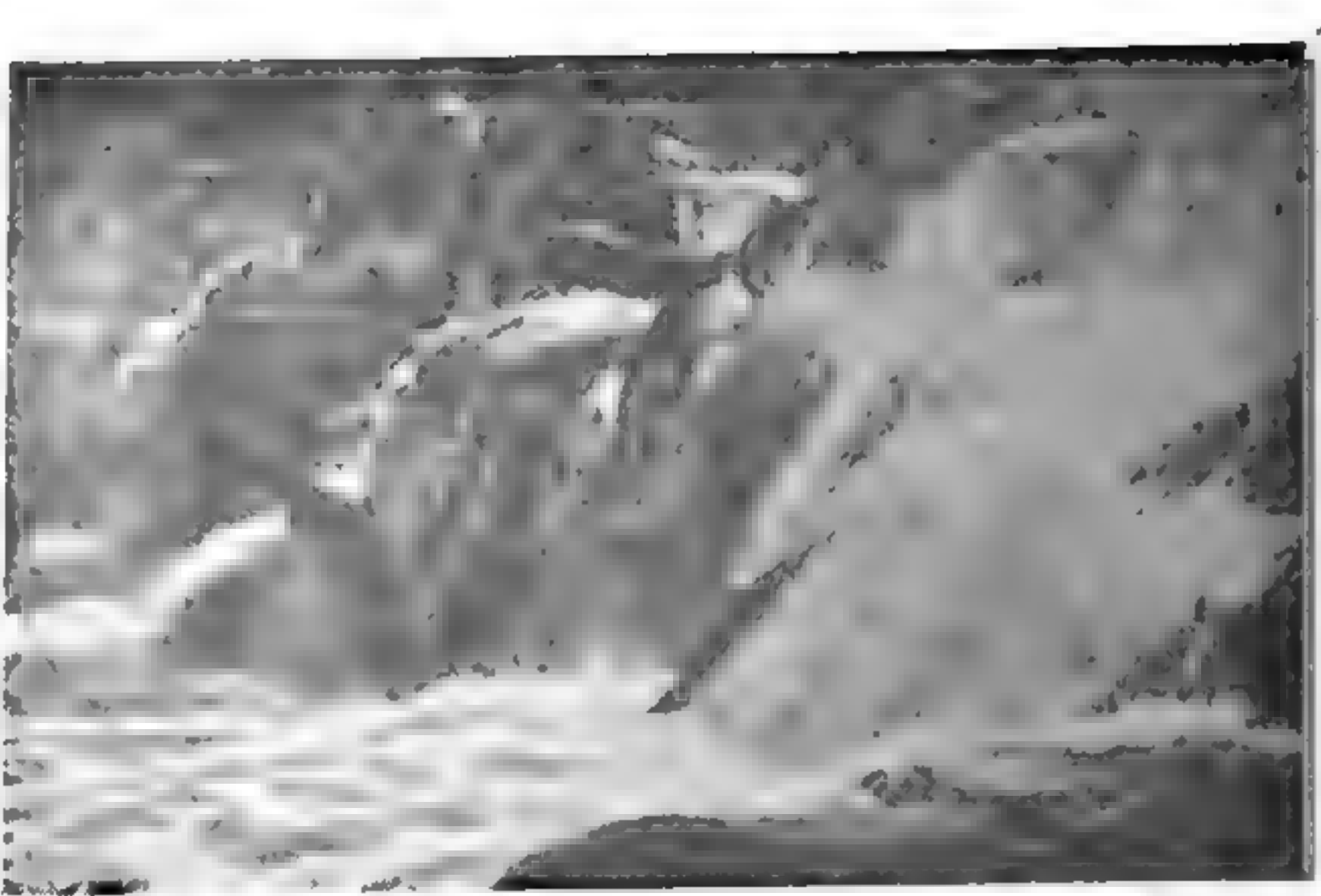
ပထမတွင် ဆဲမန် ငါးမများသည် ဒီရေထက်ချိန်တွင် လိုက်လာကြပြီးလျှင် သူတို့ ဇာတိမြစ်သို့ ရောက်သော အခါ အလွန် အပင်ပန်းခံ၍ ရေစီးသန်သော ရေကို ဆန်တက် ကြရသည်။ လမ်းတွင် ရေတံခွန်များ၊ ရေကာတာများနှင့် ကြုံတွေ့လျှင် သူတို့သည်ခရီးလွှား၍ တက်ကြသည်။ သူတို့ဥလိုရာ မြစ်ညာရေတိမ်အရပ်သို့ ရောက်အောင် အစာကိုပင် အငတ်ခံ၍ ကူးကြသည်။ သူတို့တွင်ဖြူဖွေးသော အရောင်ရှိ၍ သူတို့၏ပုံအဏ္ဏာန်ကလည်း ကျက်သရေရှိသည်။ သို့ရာတွင်ဥချိန် မြစ်ညာသို့လာခိုက်တွင် ခရီးပန်းသဖြင့် သူတို့၏ အရောင်သည် နိညိုညို အရောင်ဖြစ် လာကြပြီးလျှင် အပြောက် အပြောက်ထ၍ နေသည်။

ဆဲမန် ငါးမများသည် တကြိမ်လျှင် ဥပေါင်း ၃၀,၀၀၀(သုံးသောင်း) ခန့်ဥသည်။ သို့ရာတွင်သူတို့သည် ထိုဥ

ပေါင်း သုံးသောင်းခန့်ကို တနေရာထဲတွင် တခါတည်းနှင့် ကုန်အောင်မပြုကြ။ နေရာ အနှံ့အပြားတွင် နည်းနည်းစီ နည်းနည်းစီခွဲ၍ ဥကြသည်။ ရှေးဦးစွာ ငါးမက ရေတိမ်သော မြစ်အောက်ခြေကျောက်ရစ်ခဲများစပ်ကြားတွင် အမြီးနှင့်ရမ်း၍ ကျင်း တိမ်ကိမ်ကလေး တခုကိုဖူးပြီးလျှင် ထိုကျင်း ကလေးထဲသို့ ဥအနည်းငယ်ဥပြီးလျှင် ကျောက် စရစ်ခဲများဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားခဲ့သည်။ ထိုနေ့တနေရာသို့ရှေ့၍ ခိုနည်းအတိုင်းဥပြန်သည်။ ဥသုံးသောင်းကိုဆယ်ရက်၊ ဆယ်ငါးရက်ကြာအောင် ဥရသည်။

ဥများကို ဥပြီးသော အချိန်တွင် ဆဲမန်ငါးမများသည် အားအင်ကုန်ခမ်းပြီးလျှင် ပိန်ညော်နေကြသည်။ အချို့လည်း ပင်လယ်သို့ ပြန်မရောက်မီအား ပြတ်အစာပြတ်ဖြစ်ပြီးသောကုန်ကြသည်။ အချို့လည်းဖျားတောင်ပါသည်။ သို့ရာတွင်ကတော့ကတော့ ပင်လယ်သို့သွားသောအခါတွင် ပြန်ရောက် သွားကြသော အခါတွင် အစာပေါ့ပေါ့ စားကြရသဖြင့် ဆဲမန်

လှိုင်းလေမရှိသော ကနေဒါ ရေအိုင်အတွင်း၌ ဆဲမန်ငါးတကောင် ခိုတက်နေပုံ

သူတို့ဥချိန်မြစ်ဖျားဘက်သို့ အသွားလမ်းခရီးတွင် ကြုံတွေ့သော ရေတံခွန်ကို ဆဲမန်ငါးတို့က ခုံလွှား၍တက်နေပုံ

ငါးမများသည် ပြန်၍ ငါးပေါက်ကြပြီး သူတို့၏အရောင်သည်လည်း မူသတိုင်းဖြူဖြူဖွေးဖွေး ဖြစ်လာ ကြပြီးလျှင် ပုံသဏ္ဌာန်လည်း ပြန်၍ ကျက်သရေရှိလာသည်။ သူတို့၏သက်တန်းမှာ ကိုးနှစ်ခန့် ဖြစ်သည်။ ထိုကိုးနှစ်အတွင်း၌သူတို့သည် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ခန့် မြစ်ညာသို့ ဆန်၍ ဥကြသည်။

ဆဲမန် ငါးပေါက် ကလေးများသည် မြစ်ရေတိမ်ဝါးတွင် အုပ်စု၍အစာရှာဖွေ စားသောက် ကြသည်။ ငယ်စဉ်တွင် ထိုငါးပေါက်ကလေးတို့၏ ကြောဘက်သည် ခရမ်းရောင် စိမ်းတိမ်းတိမ်းရှိပြီးလျှင် ဘေးဘက်တွင် အစင်းများရှိသည်။ အသက်နှစ်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါတွင် ထိုငါးပေါက် ကလေးများသည် မြစ်ကိုစုံဆင်း၍ ပင်လယ်တွင်းသို့အရောက် သွားကြသည်။ ပင်လယ်တွင်းသို့ ရောက်သောအခါ သူတို့သည် ဝံ့ဖြိုး၍ ဆဲမန်ငါးကြီးများကဲ့သို့ ဖြူဖြူဖွေးဖွေးနှင့် ကျက်သရေရှိလာကြသည်။ အရွယ်ရောက်၍ ဥချိန် တန်သောအခါတွင်သူတို့သည် သူတို့ ပေါက်ဖွားခဲ့ရာ မြစ်ဖျားဘက် သို့ မရောက်ရောက်အောင် ပြန်၍ သူတို့အမေငါးမကြီး နည်းတူ ဥကြပြန်သည်။

ဆဲမန် ငါးမများသည် ပင်လယ်မှ နေ၍ မည်သည့်နည်းနှင့် သူတို့ဇာတိမြစ်ဖျားသို့ ရောက်အောင် ပြန်တက်ကြသည်ကို မည်သို့မျှမသိကြ။

လတွင်ကား ပြိုကျပျောက်ပျက်ခဲ့ရလေ ပြီဖြစ်၏။

ဤမကောင်းသည့် စနစ်ဟောင်းတို့ ပြိုကျ ပျောက်ပျက်ခဲ့ခြင်းတို့ကို မျက် ဝါးဆင်ထင်သက်သေတင်ပြစရာအဖြစ် ရန်ကုန်မြို့ ကန်တော်ကြီးရှေ့ဆောင်လူ ယေဝေကြောင်းလေ့ကျင့်ရေးစခန်းသာ မှာနေသား ထည်ဝါစွာ ပေါ်ပေါက် ရပ်တည်လျက်ရှိလာခဲ့ပြီ ဖြစ်ပေသည်။

ယနေ့အဖို့ အသက် ၁၆-နှစ်ပြည့် မြောက်၍ ရေကြောင်း ပညာဝါသနာ ပါရှိသူ ရှေ့ဆောင်လူငယ် လူရွယ်လုံးမ ငယ်မှန်သမျှတို့သည် တခေတ် တခါက

၁၄ ကီ အသက်ကယ်လှေနှင့်
စုရကြောင်း လူငယ်များ

ကလေး တဖွဲ့ဖွဲ့အောက်တွင် စနစ်တကျ လေ့ကျင့် သင်ကြားလျက်ရှိသည်။

စက်တင်ဘာလ ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာနယ် မျက်နှာဖုံးအတွက် မိုးထဲရေထဲ စိုစိုရွာသွန်းခဲ့ရသည့် ခေတ်ပုံဆရာ တက္က သိုလ် ဦးကျော်စိန်က သူတို့၏ လုပ်ငန်း မှုများကို ဒေါင့်အမျိုးမျိုးမှ နေရာယူ၍ ကင်မရာလက်ကိုင် တဖျတ်ဖျတ်ဖြုတ်နေ သည်နှင့်အမျှ စာရေးသူကလည်း အနီး အနားရှိ တာဝန်ကျ အရာရှိများနှင့်ရေ ကြောင်း လူငယ်ကလေးများကို ဆိုလို သမျှ မေးရမုတ်ရနှင့် နံနက်ခင်းရသမျှ အချိန်ကလေးကို လုနေကြရသည်။

ယနေ့ နံနက်ခင်းအဖို့ နေရောင်မှာ လည်း ဤအချိန်ပိုင်းကလေးမျှသာအ လင်းရောင် ပျံ့ပျံ့ကလေး လက်ရံသာနေ သည်။ ကျန်သော အချိန်များကမူ တမိုး လုံးညို၍ မိုးမရွာလည်းသလိုက်ပဲ့လိုက် ရှိနေခဲ့သည်။

စာရေးသူတို့၏ မူလလစာခွဲရင်းရည် ရွယ်ချက်မှာ ရေကြောင်း လူငယ်အ ကြောင်းသတင်းဆောင်းပါး ရေးသား ရန်မဟုတ်၊ ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာနယ် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌက “ခင်ဗျားတို့ ဂျာနယ် မျက်နှာ ဖုံးဟာ ၂-လလုံးလုံး အမျိုးသမီး ကျောင်းသူကလေးတွေပဲ ချည်းဘဲ ဆက်တိုက်ထပ်နေတယ်၊ အမျိုး သား လူငယ်တွေအလဲ့လဲ ပေးပါဦး” ဟူသော ညွှန်ကြားမှုအရ လူငယ်ရေးရာ ဌာနနှင့် ရှေ့ဆောင် လူငယ် ရေ ကြောင်းအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး မိုလ်မူး ခင်ဦး (ရေ)တို့၏ အကူအညီဖြင့် ဂျာ နယ် မျက်နှာဖုံးကို စွဲ သက်သက်ထွက် လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ကမ်၊ ကမ် အစသလောက်
နေရာယူ လေ့ကျင့်ခင်း

ယခုလို ရှေ့ဆောင် လူငယ်ကလေး တွေ စနစ်တကျ လေ့လာ ဆည်းပူးနေ ကြသည်ကို မြင်တွေ့ရသည့်အခါ ရေ ကြောင်း အတတ်ပညာ အကြောင်းကို စာရေးသူ ကိုယ်တိုင် စိတ်ပါဝင်စားလာ မိသည်။ ထို့ပြင်...

“ကျွန်တော်တို့ဗမာတွေဟာ အနှစ် တရာကျန်ဖြစ်ခဲ့တာတောင် ရေကြောင်း ပညာအပေါ် စိတ်ဝင်စားရမှန်း မသိခဲ့ ကြဘူးဗျ၊ အကယ်၍ သာသိပေါ့မင်းပါ တော့မူတဲအချိန်ကခေတ်မှီ ဗမာ့ရေတပ် မတော်ကြီးတခုရှိခဲ့ရင်ဗမာတွေသူ့ ကျွန် တယ်ဖြစ်နိုင်မလဲဗျ၊ အဲဒီခေတ်က ကုန်း လမ်း တိုက်ပွဲတွေမှာဆို ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေက တပန်း သာခဲ့တာချည်းဘဲ ပြီးတော့ ကုန်းလမ်းနဲ့ တက် စရာလဲ

လမ်းကောင်းကောင်းရှိခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး ကဲအဲဒါတွေအသားထားလိုက်ပါဦး ဗျာ အင်္ဂလန်လို ပီပီညွှတ် ကျန်းငယ်ကလေး က ကမ္ဘာကို နယ်ခဲ့၊ ခဲ့ နိုင်တာကို ကြည့်မလား၊ ရေတပ် ဘဲဗျ ရေတပ်ဘဲ အမျက်မှောက် ပြန်မဟု ဆိုရှယ်လစ်ခေတ် ကြီးမှာ ကုန်ပစ္စည်းတွေ အချိန်မီ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး ဈေးနှုန်းသက် သာရေးတွေမှာလဲ ရေကြောင်းက လှေ လောင်းတွေသင်းတောတွေဟာ အရာ ဘဲ၊ ဆရာတို့ရေ...စရိတ်လဲ သက်သာ တယ်၊ ဝန်လဲ ပေါ့တယ်။ ဒီဗမာပြည် ကျဉ်းကျဉ်းကလေး ကိုမဆိုထားနဲ့ ဒီ နေကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ကို ချယ်လှယ်နိုင်သူ မှန်သမျှဟာရေကြောင်းကလေးလောင်း

“အသင့်ပြင်...စစ်ဆေး”
“ပြိုင်တူ စလော်”

ရှေ့ဆောင်လူငယ်ရေကြောင်း

‘ယာတက်နား ဝဲတက်လော်’ စ သည့် အသံများနှင့်အတူ အနောက်တိုင်း ပြိုင်လေ့ ပြုကြကလေးများသည် ကန် တော်ကြီးရေပြင်ဝယ်ရှုပ်တိုက်ပြေးလွှား ဆော့ကစားနေကြသည်။

ယခင်ယခင် ခေတ်ဟောင်း အချိန် အခါများကမူဤအနောက်တိုင်း ပြိုင်လေ့ ကလေးများကို (White men only) မျက်နှာဖြူများသာ ဝင်ခွင့်ပြုသည် စ သည့် ဆိုင်းဘုတ်များတပ်ဆင် ထားရာ အင်းလျားကန် မြကျွန်းဆွယ်နေရာများ ဌာနမြင်တွေ့ရလေ့ ရှိသည်။ သို့ည်း မဟုတ် ငွေရှင်ကြေးရှင် ကြေးရေတတ် တို့၏ သားသမီးများကိုသာ ပညာရင် နို့သောက်စို့ခွင့် ပြုသည့် တက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်သား အချို့တို့သာ စီး နင်းလေ့ကျင့် ဆော့ကစားခွင့်ရှိသော

တက္ကသိုလ် လေ့သင်စသည့် နေရာဌာန များ၌သာ မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

သာမန်အညကြ မြန်မာလူငယ်များ အဖို့ပညာရည်ထူးချွန်ပါလျက်၊ ခွန်အား ပြည့်ဝပါလျက်၊ လှေလှော်အားကစား လေ့ကျင့်မှုကို ဝါသနာ ရှိပါလျက် ဤ အနောက်တိုင်းပြိုင် လေ့ကလေးများပေါ် သို့ တက်ရောက်လေ့ ကျင့်ခွင့်၊ အပျော် လှော်ခတ်ခွင့်ကို မဆိုထားဘိ ထိုလေ့ဖြူ ပြုကလေးများ တားရှိ ဆိုက်ကပ်ရာဆိပ် ကမ်းသာနေရာများသို့ပင် အနားသိခွင့် မရှိခဲ့ပါချေ။

ဤခေ့ဤမျှလူနှင့်လူချင်း အတန်း အစားခွဲခြားထားသည့် ခေတ် ဟောင်း ငွေရှင်ကြေးရှင် နယ်ခဲ့ ပဒေသရာဇ်တို့ ၏စနစ်ဟောင်းများသည် ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေး ယနေ့မျက်မှောက် ကာ

ဥဒရာပတိုက်သား မျက်နှာဖြူ များနှင့် မြန်မာကြေးရေတတ် တက္ကသိုလ် ပညာ တတ်အချို့တို့သာ စီးနင်း လေ့ကျင့် ခွင့်ရှိခဲ့သည့် အနောက်တိုင်း ပြိုင်လေ့ များကို သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်း ချက်များအရ ဝင်ရောက် စီးနင်း လေ့ ကျင့် လှော်ခတ်ခွင့်ရခဲ့ပြီဖြစ်၏။

× + ×
“တန်း စီ”
“ညာ ညီ”
“နေရာ ချ”
“အမှတ်စဉ် ၁၁၁”

မိုးပြာရောင် ယူနီဖောင်း ဝတ်စုံနှင့် ရှေ့ဆောင်လူငယ် ရေကြောင်း လေ့ ကျင့်ရေး သင်တန်းသားလူငယ်များကို ဗမာ့တပ်မတော် (ရေ)မှလေ့ကျင့်ရေး အရာရှိတဦးက နံနက်ခင်း မိုးသေးမိုးဖွဲ့

ကမ်းကပ်အသေလျော် လေ့ကျင့်နေစဉ်

သင်းဘောများများရှိတဲ့ နိုင်ငံကြီးတွေ အဲဒါတွေ

စသည်ဖြင့်သူတို့ရေတပ် ရေကြောင်း ပညာအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်လျှင် အမြဲကုန်သွယ်သလောက် "ပြန်မာလူငယ်များပင်လယ်ကို လှမ်းမိုးနိုင်ပါစေ" ဟူသောကြေးကြော်သံကိုကြေးကြော်ရင်း ရေကြောင်း ပညာအကြောင်း ဝတ္ထုဆောင်းပါး များဖြင့် ပြန်မာစာပေလောကတွင် ထင်ရှားလာသူ စာရေးဆရာမောင်သော်က၊ မိုလ်မူးဘသော် (ရေ)၏ စကားများကိုလည်းပြန်လည် ကြားယောင်မိလာသည်။

ထို့ကြောင့်လားရင်း မျက်နှာဖုံးကိစ္စနှင့်အတူ ရေကြောင်းလူငယ် သတင်းဆောင်းပါးကိုလည်း တပါတည်း ရေးပြစ်အောင် ရေးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသည်။ ဤသို့ ရေးပြစ် အောင်လည်း တာဝန်ကျအရာရှိများနှင့် ရေကြောင်းလူငယ်အပေါင်းတို့က သူတို့၏လေ့ကျင့်မှု အကြောင်းတို့ကိုတဖန်ရှင်းသင်းပြောပြကူညီခဲ့ကြပါသည်။

"ကျွန်တော်တို့ ခုလို တန်းခိုညာညီ" စတဲ့ စစ်တပ်အခြေခံသေ့ကျင့်မှုတွေကို

သင်ပြရတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပဲ ဆရာရေး၊ ရေကြောင်းအတတ်ပညာမှာ စည်းကမ်းလိုက်နာမှုနဲ့ ညီညွတ်မှုဟာ အဓိကမို့ပါ။ ကဲ-ဆရာ သိလိုတာ ရှိရင်စော့ အားမနာတမ်းမေးပါနော်။ ခုဒီကနေ သူတို့ကို လေ့ပေါ်ဆင်းခိုင်းမယ်။ လေ့ပေါ်ရောက်မှဘဲ ဆရာတို့ ကြိုက်တဲ့နေရာခေါ်ပြီး ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကြတာပေါ့။ ပြောပြောဆိုဆို သင်တန်းနည်းပြဆရာ ဆရာသောင်းက သင်တန်းသားများကို ညွှန်ကြားမှု အမိန့်များ ဆက်တိုက်ပေးလိုက်သည်။

"တန်ခိုးညာညီ၊ နေရာချဲ့အမှတ်စဉ် ခေါ်တန်းစု၊ နေရာယူ၊ အမှတ် ၁ လေ့လျော်တပ်ဖွဲ့ နေရာယူပါ"

သွက်လက်တက်ကြသောရှေ့ဆောင် လူငယ်ကလေးများသည် အမိန့်အတိုင်း စနစ်ကျတယောက်ပြီး တယောက်ပြိုင် လေ့ပေါ်သို့ဆင်းသွား၍အသီးသီးနေရာယူလိုက်ကြသည်။

"အသင့်ပြင် စစ်ဆေး" ဟူသည့် အမိန့်နှင့်အတူ မိမိတို့ ထိုင်ခုံကိုရှေ့ခြင်း၊ တက်လှုပ်ရင်း၊ ခြေထောက် ခတ်

တက်ကွင်းနေရာ မှန်မမှန် စစ်ဆေးကြသည်။

"ထို့နောက် ပြင်တူ စားလှာ" အမိန့်ကျသည်နှင့် လေ့ဦးစီးမျိုး တာဝန် ကျ ဆရာတဦးက ခေါင်းဆောင်၍ ပြင်လေ့ကလေးမှာ တက်ညီလက်ညီ ကန်ရေပြင်ပေါ် ဂယက်ဖွေးဖွေးနှင့်ရှုပ်တိုက် ပြေးလွှား ထွက်ခွာ သွားတော့သည်။

"ကဲ...ဆရာတို့တော့ စန်ကံ (အသက်ကယ်လေ့)နဲ့ လိုက်ကြတာပေါ့"

"အင်း...ဟင်း" ဓာတ်ပုံ ဆရာဦးကျော်စိန် သက်ပြင်း ချသံတို့ကြောင့် အားလုံး အံ့အားသင့်စွာ ပြင်တူလှည့်ကြည့်လိုက်မိကြသည်။

"ကျွန်တော်က ရေမကူး တတ်ပူး ခင်ဗျား၊ ဒါထက် ကင်မရာ ရေထဲကျမှာ လဲစိုးရသေးတယ်"

"အမယ်လေး...ရေကြောင်း ပညာ သင်တန်း တက်တဲ့ လူငယ်မိဘတွေ စိုးရိမ်မူးစိုးရိမ် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ဝင်မယ်ဆိုကထဲက ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း အာမခံပါတယ်ဆိုပြီးထားပါတယ်။ ခုဆရာ စီးရမယ် လေ့က ဖေါင်သဘောမျိုးပါ အထဲမှာ တိုင်ကိတော့ ထည့်ထားလို့ ခဲဆွဲမြုပ်တောင် မမြုပ်တဲ့လေ့ပါ။ ရဲရဲသဘာတပါ။ ကျွန်တော်တို့လဲ ပါ ပါတယ်"

"ကဲ...ကဲတက်ပါမယ်။ ကျွန်တော် တင်မရာပစ္စည်းကလေးတွေသာ ရေထဲ မကျအောင် ဝိုင်းကွပ်ပါ" ပြောပြောဆိုဆို ဒန်ကီပေါ်သို့ ဦးကျော်စိန်တက်၍ ရေလယ်သို့ လှော်ထွက် ခဲ့ကြပါသည်။

ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့ ရွှေတိဂုံဘုရားနှင့် ကုန်းမြင့် နောက်ခံ ပန်းချီ

ဆန်ဆန် ပုံရရန် ရေလယ်တွင် ဟိုလျော် သည်ခတ်နှင့် နေရာယူကြရသည်။

ရေထဲတွင်ကား ကုန်းပေါ် ကဲ့သို့ စိတ်ကြိုက် နေရာကို အလွယ်တကူ မရနိုင်၊ အရေးထဲ မိုးသက်လေကလေးက လည်းဆင်လာသည်နှင့် လှိုင်းကြက်ခွပ် များထလေ၍ လေ့ကမပြီမ။

သို့နှင့် မရိုက်မိနေရာယူကြရသည့် အချိန်အပင်မနည်းလှပေ။

ထိုအထဲ မိုးဖွဲဖွဲ ကလေးကလည်း မစဲလှပေ။

ထိုပြင်ဆင်ချိန်အတွင်းမှပင်စာရေး သူအဖို့ ရေကြောင်းအဖွဲ့ဝင်တို့၏လေ့ကျင့် သင်ကြားမှု အဆင့်ဆင့် တို့ကို ကြားနာစုံစမ်းခွင့်ရပြန်သည်။

ကျွန်တော်တို့ရေကြောင်းလူငယ်အဖွဲ့ ဝင်အဖြစ် အကြမ်းအားဖြင့် သတ်မှတ်ထားတဲ့ အရွယ်အတော့ ၁၆-နှစ်အထိ လူငယ်၊ လုံမ ငယ် တွေအထက် ရေကြောင်း ပညာရပ် ဗဟုသုတ ရေယာဉ် ငယ်ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အကျင့်စာရိတ္တ စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာရေးတွေ လေ့ကျင့် သင်ယူရပါတယ်။ ၁၆-နှစ်အထက် လူငယ်၊ လုံမငယ်တွေ ကတော့ ရေယာဉ် ဆောက်လုပ်နည်းနဲ့ ရေကြောင်းပညာ ရပ်၊ အနောက်တိုင်း ပြိုင် လေ့ လျော်နည်း၊ အသက်ကယ်ဆယ်စောင့်ရွှောက်နည်းတွေ သင်ယူရပါတယ်။

လေ့ကျင့်ရေးအစီအစဉ်လိုက် ပြောရရင်တော့ ပထမဆုံး အရွယ်အလိုက် အရပ် အနိမ့်အမြင့်အရ ရွေးချယ် ပါတယ်။

ဒုတိယက လက်ဝဲ၊ လက်ကျာ၊ သန်တဲ့ အစု ခွဲလိုက်ပါတယ်။ နောက် လေ့ အကြောင်း၊ တက်အကြောင်း၊ အမိန့်

တန်းစီ-ညာညီ-အခြေခံ သေ့ကျင့်မှု ပြုလုပ်စဉ်။

ကို တသွေတေမီး လိုက်နာခံယူတတ်မှုနဲ့ ညီညွတ်မှုကို ဦးစားပေး သင်ပြပါတယ်။ အဲဒီလို လေ့ကျင့်သား ရသားတဲ့ နောက်ပိုင်း ဆရာတို့ ကမ်းမှာတုန်းက မြင်ခဲ့ရတဲ့ ကမ်းကပ်အသေလျော် လေ့ပုံစံမှာ ကိုယ်နှင့်လက်အားကို ပြုပြီး တက်အသေထား တက်ခတ်နည်းသင်ရပါတယ်။ အဲဒီနည်းမှာ ဖင်ထိုင်ခုံက အရှင် မဟုတ်ဘဲ အသေတပ် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ၃ ရက်မြောက် လျော်ခတ်နည်းအောင်မြင်ခဲ့ရင် လက်လှ တက်အရှင်နဲ့ ရွှေ့လျားတဲ့ ဖင်ထိုင်ခုံအရှင် တပ်ဆင်ထားတဲ့ ကမ်းကပ်အသေလျော် လေ့ပုံစံပေါ်မှာဘဲ တဆင့် လေ့ကျင့်ရပါတယ်။

အဲဒီက လေ့ကျင့်သားရလေးလို့ လေ့ပေါ်ရောက်တဲ့အခါ လေ့မလူး အောင် ထိန်းသိမ်းပုံနဲ့ ကိုယ်အနေအထား၊ တက်အနေအထား၊ ရွှေ့လှေနှောက်လှည့်လျော် ခြင်းများကိုသင်ကြားရပါတယ်။ အဲဒီက တဆင့်တက်တော့ ပထမ ရေရှပ်လျော်

နည်းသင်ရပါတယ်။ နေဝံလေ့ ကျင့်သားရလာတဲ့အခါကျတော့မှ လင်တန်းသားရဲ့ အရည်အချင်းကိုကြည့်ပြီး သတ်မှတ်ထားတဲ့ ပန်းတိုင် အရောက် အားသွန်ခွန် စိုက် လျော်နိုင်ခြင်း၊ မိတာ ၅၀၀၊ ၇၅၀ ၁၀၀၀၊ ၁၅၀၀ စတဲ့ နေရာ အကွာအဝေးကို အချိန်နာရီမည်မျှနှုန်းဖြင့် လျော်ခတ်နိုင်သည်။ လေ့လျော် နာရီ ပေါင်း ၄၀ သို့ရောက်သည့်အခါ ပထမအဆင့်၊ နာရီပေါင်း ၈၀ ရောက်လျှင်၊ ဒုတိယအဆင့် နာရီပေါင်း ၁၂၀ ရောက်လျှင်၊ တတိယအဆင့် စတဲ့ အဆင့်ဆင့် အောင်မြင်တဲ့အခါ လေ့လျော် ပြိုင်ပွဲဝင်ရန် အသင့်ဖြစ်တဲ့ ပြိုင်ပွဲဝင် လေ့သမားအဆင့်ကို ရောက်ပါတယ်။ ဆင်တန်းတက်နေစဉ်ကာလမှာလဲ အသင်းအဖွဲ့လိုက် ယှဉ်ပြိုင်လေ့ ကျင့် ရေး တွေ ပြုလုပ်ရပါတယ်။

"တခါက ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ရေကြောင်းအတတ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ထိပ်သီး အရာရှိကြီးတွေ အဆင့်ကနေ အောက်ဆုံးအထိ လူမျိုးခြားတွေချည်း

ကြီးစိုးနေရာက စီကနေ့ မြန်မာလူငယ် ကလေးတွေ ဝင်နေရာယူတဲ့ တိုင်းပြည် ကာကွယ်တဲ့ အခွင့်သာလေးတယ်လို့ ဆိုနိုင်တာပေါ့အရာရယ်”

ထိုအခိုက် ‘ဝဲတက်နား၊ ယာတက် လှော်’၊ ‘ရေရှိန်သပ်’ စသည့်အသံများ နှင့်အတူ စာရေးသူတို့ ခန့်ကံ အနားသို့ အပ်၍လာကြသည့် ပြိုင်လေ့များဆီမှ... ‘ဘယ်အနေအထား ရိုက်မလို့လဲ ဆရာ၊ ဦးတိုက်လား၊ ဘေးတိုက်လား၊ နှစ်စင်း ပြိုင်လား၊ တစင်းထဲလား’

“တစင်းစီဘဲခွဲရိုက်ချင်တယ်၊ နဲ့နဲဝေး နေတယ် ပြန်လှော်ကြပါဦး”

“ပြိုင်တူလှော်” ခေတ်ပုံဆရာ စိတ် ကြိုက်ရရန် ပြိုင်လေ့ကလေးများ အပြေး အလွှားထွက်သွားကြရပြန်သည်။

လေကမငြိမ်၊ ရေကမငြိမ်၊ သည်အထဲ ဝဲယာ လှော်ခတ် သွားသည့် ရေရှိန်ဖြင့် မာတ်ပုံဆရာအဖို့ တည်ငြိမ်သော ရိုက်

စရာကြောင်းသဘောပုံစံများအကြောင်း ဂွင်းလင်းပြစဉ်။

စာတွေ့သင်တန်း များကိုပါ သေ့လာ မှတ်သားရပြန်သည်။ သင်တန်းပေးကျင့်ချိန်ယေားအနေဖြင့် နေ့စဉ် ညနေ ၃-နာရီမှ ၅-နာရီ အထိ အမျိုးသမီး

၊ နံနက် ၇-နာရီမှ ၂-နာရီအထိ အမျိုးသား တနင်္ဂနွေ နံနက် ၈-နာရီမှ ၁၂-နာရီ အမျိုးသမီး

။ ညနေ ၁၂-နာရီမှ ၅-နာရီအမျိုး သားစသည်ဖြင့် ခွဲခြား သင်ကြား ကြရ သည်။

ဤသို့နှင့်တနင်္ဂနွေ ရက်အား တနေ့ တာလုံး မိုးထဲခရထဲ စိုစိုရွာနှင့် လုံးပန်း အားစိုက် ရိုက်ယူခဲ့သည့်ပုံများကို မျက် နှာဖုံးအတက် ဆေးကြော ကူးယူလိုက် သည့်အခါ မူလရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရေ ကြောင်း အမျိုးသား ပုံများကား မှန် ဝါးဝါးနှင့်စိတ်ကြိုက်မရ၊ မမြော်မသင့် အကြောင်းသင့်၍ အစမ်း လှော် ထွက် လေ့ကျင့်နေသည့် ရှေ့ဆောင် အမျိုး သမီးပြိုင်လေ့ အနေအထား ဆေးသား အသွေးအရောင်များကောင်းမွန်တောက် ပြောင်နေသည်။

စိတ်ကြိုက်ရရန် ပြန်လည် ထပ်မံ ရိုက်ကူးပြင်ဆင်တဲ့ အရေး မှာလည်း ဂျာနယ်ထွက်မည့် ရက်က အချိန်မပေး နိုင်တော့။

သို့ဖြင့် အနုပညာရေးရာအနေဖြင့် ကားကိုယ်လိုချင်တိုင်းမရနိုင်ပါတကား ဟူ၍သာ ပြေသိမ့်ရင်း ထိုနေ့က ရှေ့ ဆောင် မျက်နှာဖုံးအတက် အခေါက် ခေါက်အခါခါလှော်ခတ်ပုံစံ ပြသကြ သည့် ရှေ့ဆောင်လူငယ် ရေကြောင်း အမျိုးသားများအား ကျေးဇူး အထူး တင်ရှိပါကြောင်းနှင့် အတူ မေတ္တာရပ်ခံ တောင်းပန် အပ်ပါသည်။ ။

မောင် ရှေ့ဆောင်

ကျောင်းသားအရွယ် လူငယ်တိုင်း၌ ဝါသနာအလုပ်တခုတော့ ကိုယ်စီရှိသင့် သည်။ ဝါသနာအလုပ်မရှိလျှင် လူ့ဘဝ ၏ သာယာမှုတွင် လျော့ပါးမည်။ ထို အကြောင်းကို ကြီးခါမှ သိကြပေလိမ့် မည်။ ဝါသနာအလုပ်သည် အခြား အလုပ်များကဲ့သို့ပင် အကျိုးရှိသည်။ စိတ်ရွှင်လန်းမှုကို ပို၍ ပေးနိုင်သည်။ နောင်တနေ့တွင် အသုံးဝင် ကြောင်း ကိုယ်တိုင် သိလာကြပေမည်။ အချို့ သောဝါသနာအလုပ်သည် ဝါသနာရှင် ကိုသာ အကျိုးပြုသည်မဟုတ်၊ အများ အကျိုးကိုပင် ဆောင်နိုင်ပေသေးသည်။

ဝါသနာ အလုပ်ဆိုတာ ဘာလဲဟု မေးချင်မေးနိုင်၏။ သို့သော် လူငယ် လူရွယ်တိုင်းသိနှင့်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆမိ ပါသည်။ ဝါသနာအလုပ်ကို အင်္ဂလိပ်လို “ဟောဘီ” ဟုခေါ်သည်။ ဟောဘီသည် လူတိုင်းအဖို့ရှိသလိုလည်း ငယ်စဉ်ကစ၍ ပျိုးလာလျှင် ကြီးရင့်လာသည့်အခါ အကျိုးထူးရနိုင်သည်။

ဟောဘီအမျိုးမျိုးရှိသည်။ အမျိုး အမည်အားဖြင့် ရေးပြ၍ မကုန်နိုင်ပေ။ လူကြိုက်များသော ဟောဘီ များစွာရှိ သည်။ လူသိနည်း၍ ထူးဆန်းသည်ဟုဆို နိုင်သော ဟောဘီများလည်း ရှိသေး သည်။ ဥပမာ တံဆိပ်ခေါင်းများ စု ဆောင်းခြင်း၊ ငွေဒင်္ဂါးစက္ကူများ စု ဆောင်းခြင်း၊ ခေတ်ပုံရိုက်ခြင်း၊ အားက စားတခုခုကျင့်ခြင်း၊ စပတ်ခြင်းစသည် တို့သည် လူသိများ လူကြိုက်များသော ဟောဘီများဖြစ်သည်။ လိပ်ပြခွေတင် အသေးများစုခြင်း၊ သစ်ရွက်ပန်းပွင့်က လေးများကို အခြောက်လှန်း၍ စုခြင်း၊ ငှက်ရုပ်များကိုစုဆောင်းခြင်း၊ ငှက်များ ကို လိုက်လံကြည့်ရှုခြင်း စသည်တို့သည်

လူ သိနည်းသော ဟောဘီများဖြစ် သည်။

ဝါသနာအလုပ်မျိုးရှိမှ လူ့ဘဝ သာယာစိုပြေမည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက မိမိဝါသနာအလျောက် အားလပ်ချိန် ကျက်စုကလေးများကို ဝါသနာအလုပ် တခုခုဖြင့် ဖြည့်တင်းပေးသင့်သည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ လူ့ဘဝ၌ ဟာတိဟာတာ သွေ့ခြောက်ခြောက်ဖြစ်ချိမ့်မည်။

မည်သည့်ဝါသနာအလုပ်ကိုရွေးချယ် သင့်သည်ဟု ဆိုသောဆိုလည်းမဆိုသင့် မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာကို ရွေးချယ် သင့် သည်။ အစမ်းရွေးချယ် လုပ်ကိုင် ပြီးမှ မကြိုက်တော့လျှင် အသာ ပစ်လိုက်ပြီး လျှင် နောက်တခုကိုရွေးချယ် နိုင်သည်။ ဆရာမိဘ လူကြီးများက လူငယ်များ၏ ဝါသနာ အလုပ် များကို မနှောင့်ရှက် အပ်၊ အားပေးသောသင့်သည်။

ဝါသနာ အလုပ်က ပေးသောသိ တတ်ကျွမ်းကျင့်မှုသည် နောက်နောင် သက်မွေးမှုအလုပ် လုပ်ရသည့်အခါတွင် အထောက်အပံ့ပြုနိုင်သည်။ အချို့သော ဝါသနာအလုပ်သည် သက်မွေးမှု အလုပ် သို့ပြောင်းလဲသွားနိုင်သည်။ ငယ်စဉ်က ဝါသနာ အလျောက် ပန်းချီ ရေးခြင်း ဆည်ပင်လျှင် ထိုဝါသနာရှင်အားပန်းချီ ဆရာအဖြစ်သို့ ပို့ ပေးနိုင်သည်။ များလှ စွာသော စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ စသည့် အနုပညာသမားတို့သည် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းကို ဝါသနာအလုပ် တခုအနေ ဖြင့် စတင်ခဲ့ကြသည်။

သက်မွေးမှု အလုပ်သို့ ပြောင်းလဲ ခြင်းမပြုဘဲ ဝါသနာအလုပ် အဖြစ်ဖြင့် သာ တသက်လုံးစွဲမြဲကျန်ခဲ့သော ဝါသ နာအလုပ်များသည်လည်း ဝါသနာ ရှင် အား၌ထူးကဲသော အကျိုး ကျေးဇူးကို

ပေးနိုင်ကြပေသည်။ ဝါသနာဟူသည် စိတ်ဝင်စားမှု ပြင်းထန်ခိုင်မြဲရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော စိတ် ဓာတ်မျိုး ဖြစ်သည်။ သေးစင်း၍ ပညာဗဟုသုတတိုးထက်နိုင်သော ဝါသနာ၊ ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်သော ဝါသနာ၊ စိတ်ရှည်လန်းမှု သက်

သက်ပေးသော ဝါသနာ၊ ထိုဝါသနာများအနက် တခုခုကို အကြောင်း ပြု၍ လုပ်သော ဝါသနာအလုပ်သည် လုပ်သူအဖို့ အကျိုးထူးသည်ပင်ဖြစ်၏။ ဥပမာ စာပေဖတ်ခြင်း၊ စာပေ ပဟေဠိများဖြေခြင်း၊ တံဆိပ်ခေါင်းမျှစုခြင်း၊ ပန်းပွင့်

များလိပ်ပြာများ၊ ထူးဆန်းသော အရာဝတ္ထုများစုခြင်း စသည့် ဝါသနာလုပ်ငန်းတို့သည် ဘေးကင်း၍ ပညာဗဟုသုတတိုးပွားစေသည်။ လမ်းလျှော်ခြင်း၊ အားကစား လိုက်စားခြင်း၊ ခရီးထွက်ခြင်း စသည့် ဝါသနာလုပ်ငန်းများသည် ကျန်းမာသန်စွမ်းမှုကို အထောက်အပံ့ပြုသည်။ စားဆီခြင်း၊ တူရိယာတီးမှုတ်ခြင်း၊ ပန်းချီရေးခြင်း၊ ပန်းပုထုခြင်း၊ ဇာတိပန်းထိုး အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ လုပ်ခြင်း စသည့် ဝါသနာ လုပ်ငန်းများ သည် စိတ် ရှည်လန်းမှုကို ပေးသည်။

“တခုဝါသနာကိုယ်စီပါ” ဆိုသလို လူတိုင်း၌ ဝါသနာလုပ်ငန်းကလေးများ ရှိလျှင် တသက်လုံး ခြောက်ကပ်ကပ်မဖြစ်တော့ဘဲ အား လပ် ချိန် ကို ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်သည်။ လူ့ဘဝ၌ ငြိမ်းငြေ့မှု ထင်းနိုင်သလောက်ကင်းအောင်နေတတ်ပါမှ ဘဝ၏ သာယာမှု ရရှိပေလိမ့်မည်။ ကိုယ် အကျိုးသူတပါးအကျိုးကိုဆောင်ရွက်ဖို့စိတ်အား ထက်သန်ပေမည်။ ယင်းသို့တသက်လုံး အလုပ်တခုပြီးစာအဆက်မပြတ် လုပ်နေခြင်းသည်ပင်လျှင် ဘဝ၏ ကြွယ်မမှုဟုခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

ဝါသနာ လုပ်ငန်းကို ငယ်ရွယ် စဉ်အတည်းက စတင် လုပ်ကိုင် လာ ဘို့လို့သည်။ မိမိဝါသနာ ဘယ်မှာရှိသလဲ ဆိုသည့် မေးခွန်းကို မိမိကိုယ်မိမိမေးပြီး ဝါသနာပါရာ လုပ်ငန်း အလေးများကို တဖြည်းဖြည်း စ၍ လုပ်စေချင်သည်။ ပါဝါသနာလုပ်ငန်းကလေးမှာ ကိုယ် တသက်တာတွင် အမြဲရှိနေဘို့လိုသည်။ သို့မှသာ လျှင်အချိန်တန်၍ အရွယ်ကြီးလာသော အခါမိမိ၏အမှားပြုငြင်းကင်း၍ ရွှင်လန်းသာယာပေလိမ့်မည်။

အစ်ကို

ရေးလို့

“ရဲ့လားဟေ့”
“ရဲ့ပါတယ်ဟေ့ဟေ့။ မိမိပေးမယ်။ အိပ်ခန်းကော့ မရဘူး။ ခုနစ်စောင်တို့ ထိုင်ခုံဘဲရဲ့တယ်။ ကျနော်အဲဒါ ကြိုးစားတာဘဲ”

မီးရထားရုံမှ ပြန်လာခဲ့သော ကိုကိုကြီးအား ဖေဖေက ဆီးမေးလိုက်သည်ကို ကိုကိုကြီးက ဖြေကြားရှင်းလင်းရင်း အိတ်ထဲမှ မီးရထား လက်မှတ် များကို ထုတ်နေသည်။

“ဘယ်နေ့အတွက် ရဲ့သလဲ”
မေမေက ကြားဖြတ်မေးလိုက်သည်။
“၂၀-ရက်နေ့ မေမေ”

ကိုကိုကြီးကဖြေရင်း လက်ထဲမှ လက်မှတ်များကိုမေမေ လှမ်းပေးလိုက်သည်။ အနား၌ရှိသော ကျမက ရုပ်စာနဲ့ ထကာ ပြကွဒိန်ပြေးကြည့်လိုက်သည်။

၁၉၆၅-ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀-ရက် အင်္ဂါနေ့။

“ဟာ...ပြဿဒါးရက်ကြီး”
ကျမပြကွဒိန် ကြည့်ရာမှ အော်လိုက်သည်။

“ဟင်...ဟုတ်လား”

မေမေက ဆိုလိုက်သည်။

“နေ့ဝံတနေ့ လဲယူလို့ မရဘူးလား”
ကျမက ကိုကိုကြီးကို လှမ်းမေးလိုက်လျှင် မေမေကလည်း “အေး-ပြန်လဲလို့ မရဘူးလားသား”ဟု ပြောလေသည်။

“ဘယ်နေ့မှ လဲယူလို့ မရဘူး။ အ... နောက် ၂-ပတ်လောက် စောင့်ရင်တော့ ရချင် ရမယ်။ ဒီနေ့လေး ရဘို့တောင် ၂-ရက်ဆက်ပြီး အခေါက်ခေါက် အခါခါသွားနိုင်လို့ ရဲ့တာ”

နေပူထဲမှ ပြန်လာရ၍ မောနေဟန် တူသော ကိုကိုကြီးကလျှာရှည်သော ကျမကို စိတ်တိုသွားဟန် မကျေနပ် သလို လှမ်းကြည့်ပြီး အတွင်းခန်းသို့ ဝင်သွားသည်။

ဟေ့... ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ကြီး ပြဿဒါးတို့ ရက်ရာဇာတို့ကို အယူသီး မနေကြစမ်းနဲ့”

ဖေဖေက မေမေနှင့် ကျမတို့ကို လှမ်း ပြောလိုက်ပါသည်။ မတတ်သာ လို့ သေ

ငြိမ်နေ လိုက်ရသော်လည်း ကျမရင်ထဲကတော့ သိပ်ပြီး ဘဝင် မကျချင်လှပါပေ။

အမှန်က လွန်ခဲ့သောနှစ် နေ့ရာသီထဲကပင် ကျမဘို့မိသားစု တောင်ကြီးသို့ ခရီးထွက်ရန် စိတ်ကူးရှိခဲ့ကြသည်။ အားလုံးထဲမှ ကျမက အသွားချင်ဆုံး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်းကြောင်းတောက အဆင်မပြေသေးကြောင့် မသွားဖြစ်ခဲ့ကြပါ။

ယခုသွားဖြစ်၍ လက်မှတ်က ရပြန်တော့လည်း ထိုရက်မှာ ပြဿဒါးရက်ကြီး ဖြစ်နေခဲ့တော့သည်။

ပြဿဒါးရက်အတွက် အယူသီး ဆလိုရှိနေခဲ့သော်လည်း ကျမတို့ မိသားစုမှာ ဗေဒင်တို့နတ်တို့ကိုယုံကြည်ကိုးကယ်သူများမဟုတ်ကြပါ။ ဗေဒင်ဆိုသည်ကို မေးမှပင် မေးမကြည့်ဘူးခဲ့သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် မိရိုးဖလာအစွဲကြောင့် ထင်ပါသည်။ ခရီးကန်သင်းထွက်မည်ဟူသော အခါများ၌ ရက်ရာဇာ ပြဿဒါး စသည်များကိုမူ ဆတိထား ရွေးတတ်လေ့ရှိပါသည်။

ယခုတောင်ကြီးသို့ သွားရန် ခရီးအတွက် ပြဿဒါး ရက်ကြီးနှင့်မှ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တိုးနေရာ ကျမစိတ်တွင် အနည်းငယ် ထင်သွားမိပါတော့သည်။

ဇာတိ ဆိုသည်များကိုလည်း ဝေဝေဝါ သံသယ ပြစ်လာမိတော့၏။

ထို့နောက် ၂၁-ရက် နေ့ညတွင် ဦးမောင်မောင်က လာပြောပြန်သည်။

“ဟာ-ဒီနေ့ရထားလမ်းချော်ပြန်လို့ ည ၈-နာရီထိုးမှ ရထား ဆိုက်သတဲ့။ မိုးတွေကရွာနဲ့ လူတွေတော့ ဒုက္ခကို များကုန်ခဲ့ကြတော့တာဘဲ”

၁၉-ရက်နေ့၊ သို့မဟုတ် ၂၁-ရက်နေ့ သို့ ပြောင်း၍ လက်မှတ်ယူရန် စိတ်ကူးခဲ့ မိသော ကျမအဘို့ မျက်လုံးပြူးရလေ တော့၏။

၂၀-ရက်ပြည့် ၁၂:၀၀ ကြီးမို့ မကျေမနပ် ရင်တထင်ထင်နှင့် ခရီးထွက်လာခဲ့ရသော ကျမတို့အဘို့ နာရီပိုင်းလောက်ကလေး ခေတ္တခဏ စောင့်ခဲ့ရရုံကလွဲ၍ အခက် အခဲမရှိ၊ အစစအဆင့်ပြေ ချောမောစွာ တောင်ကြီးမြို့သို့ ရောက်ခဲ့ကြရသည်။ ပြဿဒါးရက် မဟုတ်သော ၁၉-ရက် နှင့် ၂၁-ရက် ခရီးသည် များမှာကား ပြဿဒါးရက်ကို တမင်သက်သက် ရှောင် သူများလည်း ရှိကြမည်ပင်။ သူတို့အဘို့ ပြဿဒါးရက်ကိုလွတ်သော်လည်းအခက် အခဲ ဒုက္ခကိုတော့ ပြေးမလွတ်အောင် ရင်ဆိုင် တွေ့ကြုံ ခဲ့ကြ ရရှာလေတော့ သည်။

ထို့ကြောင့် နောင်တွင် ဘယ်ကိုဘဲ ရိုးထွက်ထွက်စိတ်အပင်ပန်းခံပြီး ပြဿ ဒါး ရက်ရာဇာကို မရွေးတော့ဟု ကျမ ထ ယတ်ပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပါ တော့သည်။

ထိုအခိပွယ် မရှိသော အယူသီးမှ များကို လူတိုင်း ပယ်ဖျက်ပစ်ကြဘို့ အ ချိန်တန်လေပြီ မဟုတ်ပါလား။

မလေးလုံ

ကြွကြွမာန်အား- လူငယ်များ

စာ၊ ပြုချ၊ ဗိုလ်ကျော်ဆန်း

(သမိုင်းအဆက်ဆက်) တွက်ချက် စစ်ဆေး၊ ခေတ်ရေးဖိုပြင်မှ၊ လူငယ် ကဏ္ဍဟာ၊ အ ဆိပ် ခေ လျှင် ကြော မှာ မျော...ပါ...) ။

(အခြေအမြစ် အရင်းခံ မငယ်တဲ့ အဖြစ်မှန်၊ ပဒေသထုတ် အကြွင်းအကျန် နယ်ချဲ့စနစ်ရန်၊ ဖန်တင် ခံစမ်း၊ ဒဏ်မစ နိုင်-ပါ) ။

လူငယ် နောက်ခံကားဟာ၊ ပေါက် ပြန်သမားတို့ စိုးမိုးချယ်လှယ်ရာ၊ ရွေး အခါ၊ ထိုအတိတ်ကို ကျော်လွှား၊ မော် ကြားလောက်တဲ့ မျက်မှောက်ကာလပါ အနာဂတ်ကိုချွတ်မလွဲ၊ ကွပ်ကဲဦးစီးမှာ။

(လူငယ်တွေဟာ) ။ လုပ်သားပြည် သူများရဲ့ အရံတပ်မဟာ၊ လူ့ဘောင် သစ်ကိုသွေးနဲ့ရင်းလို့ ဆောက်တည်မှာ။

အားမာန်ကြွင်းတန်ဖလ× ပြီးပြီး ရှိန်ရှိန်၊ ထိန်းသိမ်းစဉ်အလား။

(လုပ်အားတန်ဖိုး၊ ချစ်မြတ်နိုး) ။

လုပ်အားတန်ဖိုး၊ ချစ်မြတ်နိုးလို့ အများအကျိုးဆောင်၊ ကိုယ်အကျိုး အောင်နိုင်တာ၊ လူငယ်တွေပါ...လူငယ် တွေပါ...။

ညီလေး

လွန်ခဲ့တဲ့လက ‘စာပေကျေးဇူး’ ထဲ မှာ ညီမောင်တို့ လိုက်လံ-ရွာပွေတားစေ ချင်တာက စာဆိုတော်ကြီး တဦးဟာ ‘ချင်း’ တစောင်ကို ရေးတယ်။ အဲဒီ ချင်းကြောင့်လဲ ရွာတရွာကို အပိုင်စား အသနားခံရတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပါ ပဲ။ အဲဒါ ဘယ်သူပါလဲ” လို့ ကိုကြီးမေး တားတယ်မဟုတ်လား။ ကဲ အဲဒါ ဘယ် သူပါလဲ။

‘ချင်း’ တစောင်ကို ရေးသားတင် ဆက်လို့ ရွာတရွာကိုအပိုင်စားအသနား ခံရတဲ့ စာဆိုတော်ကိုက ‘ဦးဖျော်’ တဲ့။ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့အနှစ်- ၂၀၀ လောက်ဖြစ်တဲ့ သက္ကရာဇ် ၁၁၂၅ ခုနှစ်မှာ ဆင်ဖြူရှင် မင်းတရားကြီးဆိုတာနန်းထက်ပါတယ်။ အဲဒီ မင်းတရားကြီးရဲ့ သားတော်က ဇေဉ်ကျေးမြို့စား မင်းသားတဲ့။ အဲဒီမင်း သားရဲ့ အပါးတော်မှာ ခစားပြီး ဗေဒင် တို့ နက္ခတ်တို့ကို သင်ပေးရတဲ့ ဆရာကြီး တ ဦးဖျော်တဲ့။

တနေ့တော့ ဇေဉ်ကျေးမြို့စားက သူတို့ ရဲ့ အရင် ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၁၂၀-ကျော် လောက်က ‘ရှင်သံကိုယ်’ ဆိုတဲ့ စာဆို တော်ကြီး စပ်ဆိုသီကုံးခဲ့တဲ့ “ဧကလာ မဏ္ဍိုင်” ချီ ‘မင်းရဲဒိဗ္ဗချင်း’ ဟာဖြင့် အ လင်ကရသတို့နဲ့ အထူးပြည့်စုံပါပေတယ် ရယ်လို့ဦးဖျော်ရဲ့ရှေ့မှာ တမက်လားဘဲခနဲ့ ပြီး ချီးကျူးလိုက်သတဲ့ဒီတော့ဦးဖျော်

“စာပေကျေးဇူး” ဆောင်းပါး... ပတ်သက်၍ ဆောင်းပါးအသစ်တော် ဖြစ်ပါသော ကိုကြီးနဲ့ မောင်နှမအမည် ပါ မောင်သူများက တွဲဖက်တည်းခံ ပြစ် ပါကြော့ ။

ကဒါလောက်တော့သူလဲရေးစမ်းနိုင်ပါ တယ်လို့ လျှောက်သတဲ့။ အဲဒီအခါကျ တော့မှ ဇေဉ်ကျေးမြို့စားက ‘ချင်း’ တ စောင် ရေးသားပါမယ်၊ အကြောင်း ထောင်းပန် လိုက်တဲ့အတွက် ဦးဖျော်က မကြာမတင်ဘဲ “မင်္ဂလာချက်ဗွေ” အစချီ တဲ့ချင်းကို ရေးသားဆက်သွင်းလိုက်သ တဲ့။ ဇေဉ်ကျေးမြို့စားကလဲ အားရနှစ်သက် တဲ့အလျောက် လူတုလယ်မှာပဲ ဦးဖျော် ကိုအထူးတော်တယ်လို့ ချီးမွမ်းလိုက်သ တဲ့။

ဒါဖြင့်ရင်လဲစာပေ ကျေးဇူးက အဲဒီ လို့ ချီးမွမ်းခြင်းခံရရုံ တခုထဲပဲလား...လို့ မေးရာရှိလာပါတယ်။ အဲဒီ အခါတုန်း ကဇေဉ်ကျေး မြို့စားဟာ မင်းသားအဖြစ်ပဲ ရှိနေပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့်နှုတ်အား ဖြင့်သာ ဂုဏ်ပြု ချီး မွမ်း ထား ပြီး သက္ကရာဇ် ၁၁၃၈-ခုနှစ်မှာ ရှင်ဘုရင် ဖြစ်လာတာနဲ့ တပြိုင်နက် ‘ချင်း’ ဆက် တဲ့ဦးဖျော်ကို ‘မင်းရဲရာဇာ’ ဘွဲ့ပေးလိုက် တဲ့အပြင် ‘ပလိပ်ရွာ’ကိုလဲ အပိုင်စားစေ သတဲ့။ အဲဒါဟာ စာပေ ကျေးဇူးတရပ် ပါ။ ဒါကြောင့်လဲ ဦးဖျော်တင်သွင်းတဲ့

‘ဇေဉ်ကျေးမင်း- ရွှေနားတော်သွင်း’ ချင်း ဟာယခုထက်တိုင် ‘ပလိပ်စား- ချင်း’ ရယ် လို့ ထင်ပေါ် ကျော်ကြားပြီး နေတာ ပေါ့။

အဲဒီ ‘ပလိပ်စား-ချင်း’ နဲ့ ပတ်သက် လို့ ကိုကြီးအနေနဲ့ အမှတ်ထင်ထင်မြင် လာတာကလေးတခုကို ပြောပြပါရစေ အုံး။ ကိုကြီးတို့ တတွေဟာ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှာပညာရင်နဲ့ သောက်စို့ကြ စဉ်အခါက မြန်မာဆရာကြီးများအဖြစ် ဆရာကြီးဦးလင်းနဲ့ ဆရာကြီးဦးပွားတို့ အဲဒီဆရာကြီးနှစ်ပါးလဲ ရှိလေရဲ့။ ဆရာ ကြီးနှစ်ပါးစလုံးဟာ မြန်မာစာအရာမှာ ဖြင့်သူမတူအောင် တဖက်ကမ်းခတ်တတ် မြောက်ကျမ်းကျင်ကြပါတယ်။ အဲ အခု ပြောနေတဲ့ ‘ပလိပ်စား-ချင်း’ နဲ့ ပတ် သက်ပြီးပြောရရင်တော့ဆရာကြီးဦးပွား ဟာကိုကြီးတို့ကိုအဲဒီ ‘ချင်း’ သင်တဲ့အခါ များမှာဘယ်တော့မှ စာအုပ်ကိုင်မလာ ဘူး။ ‘အလွတ်’ နှုတ်ဘက် အာဂုံ ဆောင် ထားတဲ့အလျောက် အထစ်၊ အငေါ့မရှိ ရောက် ‘ရွတ်’ ပြီး သင်တော့တာပဲ။ စင်စစ် ‘ပလိပ်စား-ချင်း’ ဟာအပိုဒ် ၇၀

တောင်ရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေ အကုန်လုံးကိုတလုံးမကျန်ရတာ ပဲ။ နောက်ပိုင်းချင်းအပုဒ်တိုင်း လိုလိုမှာ ဦးဖျော်တို့ လက်ထက် အထိမြန်မာရာဇဝင်တလျှောက် မှာ ရှိခဲ့တဲ့ မင်းဆက်တွေအကုန် လုံးရဲ့ အိမ်နိမ့် နန်းစံနှစ်တွေကို ပါ ရေးထည့် ထားလေတော့ ထာဝင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မဆို တာရှိလို့ ဆရာကြီးကိုမေးလိုက် တယ် ဆိုရင်ပဲ ဆရာကြီးက ‘ပ လိပ်စား-ချင်း’ ကိုရွတ်ပြီးရဲ့ နှစ် သက္ကရာဇ်နဲ့ တကွ အတိအကျ ဖြေဆိုပြတယ်လေ။ ဆရာကြီး ဟာ အဲဒီ ‘ချင်း’ ထဲထဲကိုသာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ကိုးခန်းပျို့ တို့၊ ရှင် ဥက္ကမကျော်- တောလာတို့၊ ဦးပုည မေတ္တာစာတို့ အစရှိတာတွေလဲ ‘အလွတ်’ ရတပဲ။ အင်မတန်မှ အံ့ဩချီးမွမ်းစရာ ကောင်းပါတယ်။ ညီမောင်တို့ အားမ ကျကြဘူးလား။

ကိုင်း... နောက်တလအတွက် ဆက် လိုက်ပါရစေအုံး။ ။ စာဆိုတော်ကြီး တဦးဟာ စာပေအရာမှာ အသိ အကုံး အနှုန်း၊ အဖွဲ့ ကောင်းလွန်းလို့ ရွာစည် ရွာ ကိုအပိုင်စား အသနားခံခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီစာဆိုတော်ကြီးဟာ ဘယ်သူပါလဲ။ ညီမောင်တို့ပိုပြီးအစဉ်းစားရလွယ်ခဲအောင် ကိုကြီးအနေနဲ့ အချက် တချက်-နှစ်ချက် လောက်ကိုထုတ်ပြလိုက်ပါမယ်။ အဲဒီစာ ဆိုဘက်ကြီးဟာမင်းတုန်းမင်းလက်ထက် ကတဲ့ကွယ် ။ ဘွဲ့ကတော့ ‘မင်းလှသင်္ခယာ’ လေ။ ကဲ-အဲဒီစာဆိုတော်ကြီးဟာဘယ်သူ ပါလဲ။

ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာ ကြပါစေကွယ်။ အစစအရာရာမှာ တိုးတက်၊ အောင် မြင်ကြပါစေ။ ။

ကိုကြီး

တနေ့တာလုပ်ငန်း တာဝန်များ ပြီးဆုံးသွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် အခြား အတန်းမော်နီတာ များသည် ၎င်းတို့၏ အိမ်သို့ အသီးသီး ပြန်သွားကြလေသည်။ ၅ တန်းမှ အတန်းမော်နီတာ အောင်ကျော် တယောက်သာကျန်ရစ်ခဲ့၏။ မော်နီတာ လုပ်ငန်း၏အစိတ်အပေ

မိုးလေကထန်

သ ဖြစ်သောကြမ်းပြင်ကို တံမြက်စည်း လှဲခြင်းအပြင်မညီ မညာ ဖယိုဖယါ ဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့သော စားပွဲထိုင်ခုံများကိုပြန်စီရပေးသေးသည်။ အောင်ကျော်တယောက် စာသင်ခန်းမှထွက်လာ သောအခါ တတန်းတည်း သား သူငယ်ချင်း များသည် အားလုံး ပြန်သွားကြပြီကို တွေ့ရ၏။

မိုးကောင်းကင်သည် မဲမှောင်နေပြီး ဝေးလံသော အရပ်ဆုံမှ မိုးချုန်းသံ များမြည်ဟည်းနေကြ၏။ မကြာမီမိုးရွာ ပေတော့မည်။ သို့ကြောင့်အောင်ကျော် သည်စိုးရိမ်လာမိ၏။ ထိုနေ့သည်သူ့ အဖို့ အဝတ်အသစ်စက်စက်များကို ဝတ်ဆင် လာသောနေ့ပင်မဟုတ်ပါလော့။ သူ့ တွင်ထီးလည်းမပါပေ။ သူ၏ အိမ်မှာ လည်း တ-မိုင်ကျော်ကျော်ခန့် ဝေးပေ သည်။ ခြေလှမ်းကျ ကျ လျှောက်ရမည် ဟု သူကဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

တံဘားကလေး တခုကို ကျော်ဖြတ် ပြီးသောအခါ မိုးရွာမည်ကို ဂရုမစိုက် ဟန်ဖြင့် လျှောက်နေသော ကောင်က လေးတယောက်ကို အောင်ကျော် လှမ်း မြင်ရသေးသည်။ မည်သူများ ဖြစ်မည် နည်းဟု သူကစဉ်းစားလိုက်၏။ ကျောင်း ဆင်းခဲ့သည်မှာလည်း ကြာပေပြီ။ အ ဘယ်ကြောင့် သည်ကောင်ကလေး တ ယောက်တည်းနောက်ကျန်ရစ်နေပါ သနည်းဟု အောင်ကျော်က ဝေဖန် လိုက်၏။ ထိုကောင်ကလေးအားမိုသွား သောအခါ အငယ်တန်းမှ ကျောင်း ဘားတယောက် ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရ

လေသည်။ ကောင်ကလေး၏ မျက်လုံး များသည်နီရဲနေ၏။ သူသည် ငိုထား ဟန်တူ၏။

အောင်ကျော်ကသူ၏ နာမည်ကိုမေး ပြီး အဘယ်ကြောင့် အိမ်သို့ပြန်ပြန်မပြန် သနည်းဟုမေးလိုက်လေသည်။ “မိုးရွာ တော့မယ်”ဟု အောင်ကျော်က မိုး ကောင်းကင်သို့လက်ညှိုးထိုးပြရင်း ပြော လိုက်၏။

ကောင်ကလေးသည် ထပ်၍ ငိုရှိုက် လာပြန်သည်။ သူ၏နှုတ်ခမ်းများသည်တ ဆတ် ဆတ် တုန် လှုပ် နေပြီး “ကျွန် တော် နံမယ် ထွန်းလှပါ။ ကျွန်တော် သိပ်ချမ်းတယ်။ နေမကောင်းဘူး” ဟု အောင်ကျော်အား ပြောပြလေသည်။

မေးရင်းမှ ထွန်းလှ၏ရွာကို အောင် ကျော်သိလာရ၏။ ထွန်းလှ၏ မိဘများ မှာလည်း ကောကြီးမို့သို့ ဈေးသွား ထောင်းကြကြောင်း သိရလေသည်။

သူ၏ အဖွားတယောက် သေလျှင် အိမ်တွင် ရှိကြောင်း သိရလေသည်။ အောင်ကျော်သည် သူ့အား လမ်းတ လျှောက် လက်တွဲခေါ်လာခဲ့၏။ တချိန် တည်းတွင် ဒုက္ခများ စုပြုံရောက်သာ သည်ဟု အောင်ကျော်က တီးတိုးပြော လိုက်၏။

လေသည် ပိုမိုပြင်းထန်လာ၏။ မဲ မှောင်နေသည့်မိုးသားများသည်ခေါင်း ပေါ်သို့ ရောက်လာကြပေပြီ။ ပို၍ပို၍ မှောင်လာ၏။ ထွန်းလှ၏ ခြေလှမ်းများ လည်း ပို၍ပို၍လေးလံလာ၏။

တောလေးရွာသည်အရှေ့ဘက်၌ တမိုင်ကျော်ခန့် ဝေးသောမြို့၊ သူ၏ ရွာမှာအနောက် ဖက်တွင် နီးနီးက လေးသာရှိတော့၏။ ယခုဆိုလျှင် သူ ၏ အမေသည် တံခါးဝမှ သူ့အား စောင့်မြှောက်နေပေတော့မည်။ ဤသို့

အောင်ကျော်ကတော့နေ၏။ မိုးချုန်းသံ တခုက သူ၏ အတွေးများကို လှုပ်ရှား သွားစေ၏။

“မိုးရွာလာတော့မယ်၊ ငါ့မှာထီး လဲမပါဘူး၊ ငါ့မင်းကိုအိမ်ထောက်အောင် လိုက်မပို့နိုင်တော့ဘူးကွာ၊ မင်းပါသာ မင်းသွားတော့” ဟု အောင်ကျော်က ထွန်းလှကိုလှည့်၍ပြောလိုက်၏။ ပြော ရင်းဆိုရင်းသူသည် ထွန်းလှအားထားခဲ့ ပြီး သူ၏ ရွာဘက်သို့ ပြေးထွက်ခဲ့လေ သည်။

မိုးတောင်းကင်ကား အညာအတာ ကင်းမဲ့လှပေသည်။ အောင်ကျော် တ ယောက် ဝေးဝေးမပြေးနိုင်မီ မိုးရွာချ လေတော့သည်။ သူသည် အင်္ကျီသစ်စုံ မည်စိုးသဖြင့် ချွတ်၍ သူ၏လှည့်အိတ်ထဲ သို့ထည့်လိုက်၏။ နေရာ အနံ့အပြား တွင် ရေအိုင်ကလေးများ ပေါ်ပေါက် လာသည်။ သတိမထားပါက ချော်လဲ ပေမည်။ အောင်ကျော်သည် ခေတ္တရပ် နားလိုက်ပြီ။ ထွန်းလှဆိုသို့ လှည့်ကြည့် လိုက်လေသည်။ ထွန်းလှအားလမ်းပေါ် တွင်မလှုပ်မရွာ၊ ထိုင်နေသည်ကိုတွေ့မြင် သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ထွန်းလှဆိုသို့ပြန်ပြေးသွား၏။

မိုးသည် ထွန်းလှအား ပိုမိုဆိုးရွား စေလေသည်။ ထွန်းလှက ခြေလှမ်းတ လှမ်းကိုလှမ်းရန်ပင်အားမရှိတော့ဟု ဆို ၏။ ခေါင်းလည်းကိုက်လာသည်ဟု ဆို ၏။ ထွန်းလှအားဤအဖြစ်တွင်မြင်တွေ့ရ သဖြင့် အောင်ကျော်သည် ၎င်း၏မာ နီတာအဖြစ်ကို သတိရသွားလေသည်။

လူသူကင်းမဲ့သောထိုနေရာတွင် အကူအညီမဲ့သူအား ပစ်မထားသင့် ဟု သူနားလည်၏။ ထွန်းလှအား ဤသို့ ပြောထားခဲ့မိခြင်းကို သူ အညံ့နောင်တမိုးလည်း ဖြစ်သည်။ ထွန်းလှအား စတင်နှိပ်နှိပ်နှိပ် သိမိကောင်းများကိုပြော၏။ သူ၏အင်္ကျီကို ဖယ်ယူလိုက်ပြီး တခိုက် ခိုက် တုန်နေသော ထွန်းလှအား ခြုံပေးလိုက်၏။ ထွန်းလှသည် သူ၏ သနာ ကြင်နာမှုကိုကျေးဇူးတင်သည့်အမှုအရာပြု၏။

အောင်ကျော်သည် ရှေ့သို့ ကုန်းလိုက်ပြီး သူ၏ ကျေးကုန်းပေါ် တွင် ကျေး ပိုးရန်အုန်းလှအားပြောလိုက်၏။ သို့ဖြင့်အောင်ကျော်သည် ထွန်းလှအား ကုန်း ပိုးလျက်ထွန်းလှ၏ရွာဘက်သို့စတင် လျှောက်လှမ်း ခဲ့လေသည်။ ထွန်းလှအား ကျောပိုး ရခြင်းသည်သူ့အဖို့ လေးလံ လှပေသည်။

မိုးနှင့်လေသည် အလွန်ပြင်းထန်လေ၏။ ထွန်းလှ၏ အိမ်တွင်အ ဖွားဖြစ်သူသည်စိတ်ပူလွန်းသဖြင့် ဆေးကပ်တည်ရာ မရလှုပ်လှုပ်ရှား ရှား ဖြစ်နေ၏။ သူမသည်ထီးတလက်ကိုယူ၍ထွန်းလှကို အရှာထွက် ရန် ပြန်ဆင်လိုက်၏။ တံခါးမှထွက်လျှင် အွက်ခြင်း ပြင်းထန်သော လေရွာသည် သူ့အား ဖိတိုက်လေတော့သည်။ သူမသည် အိမ် တံခါးဝသို့ ပြန်ဆုတ် သွား ပြီ မိုး သီး မိုးပေါက် များအကြားမှ လမ်းဆီသို့ မျှော်ကြည့်နေပေသည်။ လူသဏ္ဌာန်မဲ့အရာတစ်ခုတည်း ဖြစ်ပြီး နီးကပ် လာနေ သည်ကိုတွေ့ရလေသည်။ သူမသည် စူစိုက်၍ကြည့်လိုက်လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လူ တယောက်က အခြားတယောက်ကိုထမ်းပိုးလာသည်ကိုမြင်လေရ၏။ အောင်ကျော် တို့ နီးကပ်လာသောအခါ သူမသည် မြှောက်လှည့်မုတ်မိသွားလေ သည်။ သူမသည် အလွန်ဝမ်းသာ၍ စိတ်သက်သာ သွားပြီး ထိုနှစ် ယောက်အားတွေ့ဆုံရန် ထွက်လာလေသည်။

သူမ၏မြှောက်သံသံလည်းလားသမျှ လူကြီးတယောက် မဟုတ်ဘဲ အသက် ၁၃-နှစ်ခန့် ကောင်ကလေး တယောက်သာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသောအခါ အလွန်အံ့သြသွား၏။

အောင်ကျော်၏ တကိုယ်လုံး သည်စုံရှုနေ၏။ ခြေထောက် များသည် ခြေလှမ်း အထိရှိ များ ပေကျော်နေ၏။ ထွန်းလှ၏ မျက်နှာသည် ဖြူရောင်ရောင်ဖြစ်နေ၏။ သူ သည် သနား ဘွယ်ရာ ငြိုး တွားနေ၏။ အဖွားဖြစ်သူသည် မည်သို့လုပ်ရမည်ကို မစဉ်း စားနိုင် အောင်စိုးရိမ်နေ၏။

အောင်ကျော်သည် ရေဆာလေ၏။ သူသည် အိမ်သို့ပြန်၍ အဝတ် များကိုလဲပြီး အိပ်ရာ တွင် အိပ်ရန်သာ ဆန္ဒ ရှိနေ ပေ သည်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေကိုမြင်တွေ့နေရသဖြင့် သူသည် အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်ဆရာဝန်တယောက်ကို သွားခေါ်ရန် အလို အလျောက် တာဝန်ယူလိုက်၏။ အောင်ကျော်၏ ကျောကုန်းကိုပုတ် ၍ကျေးဇူးတင်သည့် အပြုအမူကိုသာ ပြသလေသည်။ ၎င်းနောက်

ဂယက်နီ

အဖွဲ့သည် အောင်ကျော်အား ဖက်လိုက်၏။ အောင်ကျော်သည် အသက်ကြီးသူတယောက်၏ ကျေးဇူး တင်ခြင်းကို အကြိမ်တခါမျှ မခံခဲ့ဘူး သေး သဖြင့် မျက်နှာ မသား တတ်အောင် ဖြစ်နေသည်။

“ဆရာဝန်နဲ့အတူ မြန်မြန်ပြန်လာခဲ့မယ်” ဟု အိမ်အပြင်သို့ ထွက်ပြေးလာခဲ့ရင်း အောင်ကျော်က အော်ပြောလိုက်၏။ မိုးရွာနေသေးသည်ဖြစ်သဖြင့် အဖွဲ့သည် ထီးကို ယူ၍ အောင်ကျော်၏ နောက်သို့ ပြေးလိုက်ပေးသေးသည်။ သို့သော် ယုန်ကလေးတကောင်ကဲ့သို့ ပြေးသွားသော အောင်ကျော်သည် လှမ်းဝေး၍ မကြားနိုင်သော နေရာသို့ ဆုတ်သွားပေပြီ။

လမ်းတလျှောက်တွင် အောင်ကျော်သည် ထွန်းလွင် နေမကောင်းခြင်းကို စဉ်းစားရင်း မရပ်မနားပြေးလွှားနေ၏။ သူသည် ချောနေသော မြေပြင်ကို ဂရုပြုမိပေ။ သူသည် ရုတ်တရက် ချော်လဲသွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ဖိနပ်များကိုချွတ်၍ ဆက်ပြေးလေသည်။ ဆရာဝန် နေသောရွာမှာ အတော်ဝေးပေးသေးသည်။ “ငါ့မြန်မြန်ပြေးမူ” ဟု အောင်ကျော်က သူ့ကိုသုံးပြောလိုက်၏။

အသက်ရှူ ရပ်မတတ် မောဟိုက်နေသော အောင်ကျော်သည် ဆရာဝန်၏ အိမ်သို့ဆုတ်သွားလေသည်။ မိုးရွာနေသောကြောင့် လော မသိ မည် သည် လူနာမျှမရှိပေ။ ဆရာဝန်မှာ အားလပ်နေပေသည်။ အောင်ကျော်သည် သူ့သူရဲသော အကြောင်းအရင်းကို ဆရာဝန်အား ပြောပြလေသည်။

အောင်ကျော်၏ အစိုးရိမ်လွန်သော မျက်နှာကို မြင်ရ သဖြင့် လူနာ သည် အလွန် အခြေအနေဆိုးနေမည်ဟု ဆရာဝန်၏ တွက်ဆလိုက်လေသည်။ ဆရာဝန်သည် သူ၏ဆေးဘေထွာကို စစ်ဆေးလိုက်ပြီးသွားရန် ပြန်ဆင်လိုက်သည်။

သုတို့ စတင်ထွက်ခွာခဲ့ကြသေးသည်။ အောင်ကျော်က ဆေးဘေထွာကို ကူညီဆွဲပေးလေသည်။

ထွန်းလွင်အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ထွန်းလွင် မိဘများသည် ပြန်ဆုတ်နေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ သူတို့သည် ဆရာဝန်အား တတ်နိုင်သမျှ ကူညီကြလေသည်။ ဆရာဝန်သည် ထွန်းလွင်အား စမ်းသပ်ကြည့်၏။ ပြီးနောက် ဆေးတလုံးထိုးပေးလေသည်။ ဆရာဝန်က မိဘဖြစ်သူများအား လိုက်နာရမည့် အချက်အသက်များကို ပြောပြပြီး မစိုးရိမ်ကြတော့ရန် ပြောလေသည်။

ထိုအခါမှသာ အောင်ကျော်သည် မိုးချုပ်တော့မည်ကို သတိထားမိလေသည်။ သူသည် ထွန်းလွင် မိဘများကို ပြန်ရန် နှုတ်ဆက်လေသည်။ သူတို့က သူ့အား ရင်းတို့နှင့်အတူ ညစာစားရန် ဖိတ်ခေါ်သော်လည်း အောင်ကျော်က လက်မခံပေ။

ဆရာဝန်သည် အလွန် အံ့ဩသွား၏။ အားလုံး တအိမ်ထောင်တည်း သားများဟု ထင်ခဲ့သည့်သူ၏အထင်မမှန်ကန်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ အောင်ကျော်သည် အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်စကားပြောပြီး ထီးတလက်ကိုသာ ငှားရန် ပြောလေသည်။

အားလုံးကို နှုတ်ဆက် ခဲ့ပြီးနောက် သူသည် ညအမှောင်ထဲသို့ ထွက်သွားလေသည်။ မိုးကောင်းကင်တွင် ကြယ်ကလေးများပင် ပြန်လည်ထွန်းတောက်နေကြပေပြီ။ ချော်မလဲရန် သတိထား၍ လျှောက်ရင်း “ငါ့ဒီနေ့ ကောင်းတဲ့ အသုပတခုကိုလုပ်ခဲ့ပါလား” ဟု အောင်ကျော်က တကိုယ်တည်း ထီးတိုးပြောလိုက်လေသည်။

ယခုအခါ၌ ခုနစ်နှစ်သက်ကျော် မိလူနစ်ယောက်သည် အာကာသထဲတွင် လမ်းလျှောက်ပြခဲ့ကြသည်။ တေးယောက်မှာ ရုရှအမျိုးသား လီသွန်နစ်ဖြစ်၏။ အခြားတေးယောက်မှာကား အမေရိကန်အမျိုးသား ပိုက်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာမြေကြီးနှင့် မိုင်ပေါင်းတရာကျော် နှစ်ရာမျှ ကွာဝေးသော အမြင့်၌ အာကာသယာဉ်ကို စီးနင်းလိုက်ပါရသည်မှာ မည်သို့ရှိမည်နည်း။ ထိုအာကာသယာဉ် ပျံသန်းနေဆဲ အပြင်ထွက်၍ အာကာသထဲ ဆင်းကြည့်ကြသည်မှာ မည်သို့ရှိမည်နည်း။

အာကာသယာဉ်ထဲသို့ ဝင်ပါရသည်မှာ သာမန်ခရီးသည်တို့အလဟဉ်ပျံဖြင့် လိုက်ပါရသည်နှင့် များစွာခြားနားလှလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့သော် အာကာသခရီး၌ အခက်အခဲနှစ်ခုရှိသည်။ ရိုးရိုးခရီးသည် လေယာဉ်ပျံနှင့် လိုက်ပါရသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ လေထုအတွင်း၌ ဝင်ရှိပြီးလျှင် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ ဆွဲအားကိုရသည်။ ထူးစွဲအတိုင်း ခံယူနေကြရသည်ဖြစ်၍ အထူးပြဿနာ မရှိချေ။ သို့သော် အာကာသထဲ၌ ပျံသန်းနေသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ ဆွဲအားမှလွတ်မြောက်သွားပြီဖြစ်သည်။ အာကာသထဲ၌ လေထုဟူ၍လည်း မရှိတော့ချေ။ လေသည်းမရှိ၊ ဆွဲအားလည်းမရှိသော အရပ်တွင်ခရီးသွားရသည်မှာ ထူးခြားသော အတွေ့ကိုတွေ့ရသည့်အချိန်ဖြစ်သည်။

ရိုးရိုးခရီးသည်၏ လေယာဉ်ထဲတွင် အသက်ရှူရန် သေရိသည်။ စက်ကိရိယာတို့ဖြင့် လူတို့လို အပ်သော ဖိနပ်အား ကိုဖန်တီးပေးနိုင်သောကြောင့် ဖိနပ်အားလည်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် လေယာဉ်စီးသောအခါ အတက်အဆင်းတွင် လေဖိနှိပ်အား ပြောင်းလဲ တတ်ခြင်းကြောင့် အား ပြောင်းလဲ တတ်ခြင်းကြောင့်

အာကာသထဲ လမ်းလျှောက်သူ

နားအူသလိုလိုရှိတတ်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး အခြားကယ်ကထမရှိ သို့သော် အာကာသယာဉ်ထဲ၌မူကား လူကမိမိရှုစရာလေကို ယူဆောင်မလာနိုင်ပါလျှင် အခြားဘာကိုမျှရှုရနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ လေမရှိသောကြောင့် ဖိနပ်မလည်း မရှိသဖြင့် အာကာသထဲ၌ မြေပြင်မှာကဲ့သို့ နေမိလျှင် လူတကိုယ်လုံး ပေါက်ကဲသွားရုံချေမည်။ ထို့ပြင် အာကာသထဲ၌ စာမူသွားလုံးဝမရှိသောကြောင့် ထိုဆွဲအားမရှိသော အခြေအနေတွင် လူသည် ပေါ့လောမျောနေသွားရမည်။

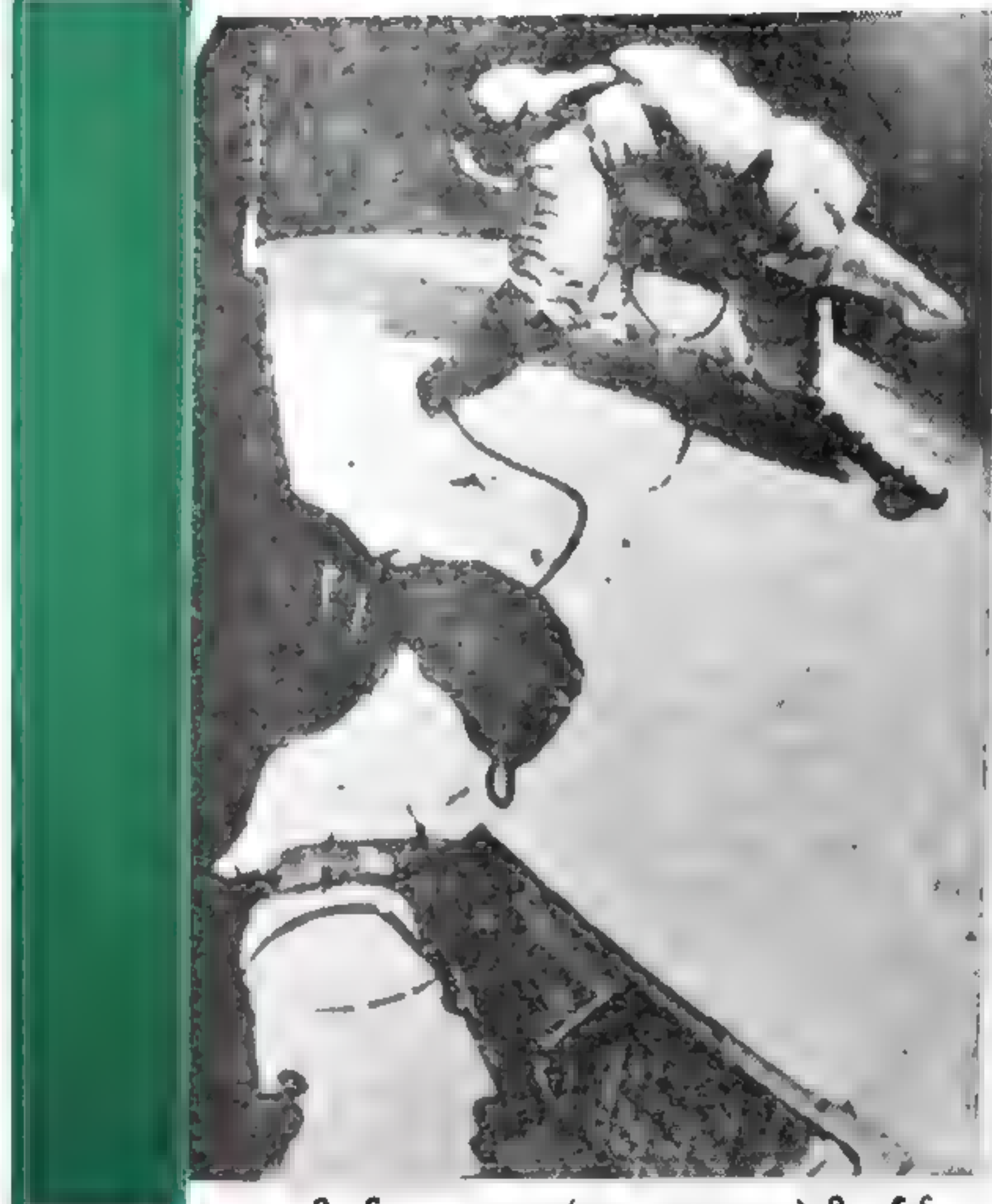
ထို့ကြောင့် အာကာသ ယာဉ်ထဲတွင် စီးနင်းလိုက်ပါသူအတွက် သင့်

လျှော်သော ဖိနပ်အင်အားကိုပေးထားရသည်။ လေရှုစရာအတွက် အောက်ဆီဂျင်ဓာတ်ကိုလည်း ဆောင်ထားရသည်။ အာကာသယာဉ်မှ အပြင်သို့ထွက်သည့်အခါ အသက်ရှူရန်အောက်ဆီဂျင်ဓာတ် မပြတ်ရလေအောင် ကြိုးဖြင့်လည်း ဆက်သွယ်၍ပေးထားရသည်။ ထို့ပြင် အသက်ထယ် အောက်ဆီဂျင် ဓာတ်ဗူးများကိုလည်း လိုလိုဖယ်ဖယ် ဆောင်ထားရသည်။

အာကာသထဲမှ နေ၍ မြေပြင်ကို ကြည့်လိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့မှီတင်းနေထိုင်ရာ ကမ္ဘာကြီးမှာ ပြာနန်းနန်းရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကား မဲမှောင်၍ နေသည်။ နေရောင်ခြည်မှာ အလွန်တောက်ပသောကြောင့် အလွန်မျက်စိကြိမ်းသည်။ သို့သော် အာကာသဝတ်ရုံခေါင်းစွတ်၏ မျက်နှာသက်တွင် နေရောင်ခံသော မှန်ကို တပ်ဆင်ထားသောကြောင့် များစွာ အနှောင့်အယှက်မဖြစ်ချေ။

အာကာသထဲသို့ တလှမ်းချင်းလှမ်း၍ ရောက်သွားသောအခါ ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးကို ယိမ်းထိုးနေသော ကဲ့သို့ မြင်ရသည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ မေဂျာဂိုက်နှင့် လိုက်ပါသွားသော မေဂျာမက်ဒေးဗစ်၏ အာကာသယာဉ်ထဲမှ မေဂျာဂိုက်ထွက်သွားသောအခါ ယာဉ်လှုပ်သဖြင့် အထိမ်းရခက်သည်ဟုဆိုသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။ အာကာသထဲတွင် ပွတ်အား လုံးဝမရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရေထဲတွင် စပါးအပြည့်နှင့် စပါးသုံးရာပါ သမ္မာန်ကြီးမျောနေစဉ်၊ ရေကူးနေသောကလေးငယ်တယောက်က ထိုသမ္မာန်ကို ယိမ်းထိုးအောင် လှုပ်နိုင်သည်။ ဤကား သမ္မာန်နှင့် ရေပွတ်တိုက်အား ပြောခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ယခုအာကာသယာဉ်၌ ပွတ်အားမရှိဆိုသည်မှာ ဤဥပမာ ရှုရုံအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အာကာသထဲ၌ ပွတ်အားလုံးဝမရှိခြင်းကြောင့် ပေါင် ဂျစ်ဝဝလေးသော အာကာသထိပ်ပူးသည် လူ၏အသား

မေဂျာဂိုက်၏ အာကာသယာဉ်၌။ အာကာသထဲသို့ထွက်၍ လှုပ်ရှားကြည့်စဉ်

လေးတန်းပေးလိုက်လျှင်လေ့လူးသကဲ့သို့ လူးသွားနိုင်သည်။

ရုရှနှင့် အမေရိကန်အာကာသသင်္ချာ ကောင်းမွန်၏ စမ်းသပ်ချက်များ အရ လူတို့သည် အာကာသယာဉ်ဖြင့် လိုရာ ခရီးကိုသွားနိုင်သော အခြေရှိနေပေပြီ။

အာကာသထဲတွင် လမ်းလျှောက်ရ သည်မှာ ပျော်စရာကောင်းဟန် တူ၏။ သို့သော် မလွယ်သာ မရှက်သာအောင် ကျဉ်းကြပ်လှသောယာဉ်ထဲ၌ လိုက်ပါရ သည်မှာအလွန်ပင်ပန်းသော အလုပ်ဖြစ် သည်။ကမ္ဘာ့ဆွဲအား မရှိဘဲအာကာသ ထဲ၌ လွင့်နေရသည်မှာ လူမမာတဦး အိပ်ရာထဲတွင် ရက်ပေါင်းများစွာ လဲ လျောင်းနေရသည်နှင့် တူသည်ဟုလည်း အဆိုရှိသည်။ မြေပြင်ပေါ်၌ဆွဲအားရှိ သောကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ သွေးလေ့ ရှားမှုမှာမူလအတိုင်းရှိသည်။ သို့သော် ဆွဲအားမရှိသော နေရာတွင် သွေးလေ့ လွယ်လွယ်မှုမှာ နှေးကွေးသွားလေသည်။ ထို့ပြင် ထိုအခြေမျိုး၌ လူ့အရိုးမှာ ကယ်လ်စီယမ်ဓာတ်သည်အလွန်ကုန်ခမ်း လွယ်သည်။ ဤသို့ဖြစ်ရအောင် ကိုယ် လက်လှုပ်ရှားပေးရသည်။

ထို့ပြင် အာကာသ ယာဉ်ထဲတွင် ကျဉ်းကျဉ်းမြောင်းမြောင်း နေရသော ကြောင့်၊ အလွန်ချွေးထွက်လွယ်သည်။ ကိုယ်ငွေ့ပြန်သောအခါ ယာဉ်ထဲရှိလေ မှာရေခိုးရေငွေ့ပို၍များလာတတ်သည်။ ရေဓာတ် ကုန်ခမ်း လွယ်ခြင်းကြောင့် အာကာသယာဉ်ထဲ၌ လိုက်ပါသူသည် ရေကို အမြဲတမ်း မပြတ်မှန်မှန်သောက် ပေးဘိုလိုသည်။ဤသို့မှမဟုတ်လျှင် ကိုယ် ခန္ဓာထဲ၌ ရေဓာတ်ခန်းခြောက်သွားပြီး လျှင် သွေး အား နည်း လာနိုင်သည်။ သွေးအားနည်းလျှင် ဦးနှောက်သို့သွေး ထုံလုံ လောက်လောက် မရောက်သော

ကြောင့် ခေါင်းမူးလိမ့်မည်။ ဝှိုက်နှင့် မက်ဒေးဗစ်တို့အာကာသထဲ၌ ပျံသန်း နေစဉ်သူတို့၏ဇနီးများကမြေပြင်မှနေ၍ အာကာသသမားနှစ်ဦး မကြာခဏ ရေ သောက်ရန် နှိုးဆော်ခဲ့ရသော ဟူ၏။

အာကာသထဲ၌ လှည့်ပတ်နေစဉ် ဆွဲအားမရှိသောကြောင့် ယာဉ်ထဲတွင် တောက်တိုမယ်ရ ပစ္စည်းပစ္စယတို့သည် ပန်းဆိုင်ဆွဲသကဲ့သို့ လွင့်ပါးနေတတ် သည်။စားကြင်းစားကျန်များကိုကေစင်း စွာသိုလှောင်ဖုံးအုပ်မထားလျှင်လွတ်နေ သော ထိုပစ္စည်းတို့မှာ ယာဉ်စီးသူကို အ နှောင့်အရှက်ပေးတတ်ပေသည်။ အဆိုး ဆုံးမှာ ယာဉ်သမားများ အပေါ်သွား သည့်အခါ ဖိတ်စဉ်ကျသောကျင်ငယ်အ စက်တို့သည် အထက်မရောက် အောက် မကျဘဲ ယာဉ်ထဲတွင်ထိုမှုဤမှ လူးလာ ပျံသန်းရင်း အနှောင့်အရှက်ပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မက်ဒေးဗစ်၏ အဆိုအရ ယာဉ်နှင့် ခရီးထွက်၍ ၂၄ နာရီကြာသော အ ခါ သူ၏မျက်စိမှာ အလွန်ကြမ်းစပ်လာ သည်ဟုဆိုသည်။ ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ နေရောင်ခြည်ကြောင့်ချည်းမဟုတ်ချေ။ ဆေးသိပ္ပံ ပညာရှင်တို့၏ ပြောကြား ချက်အရမှာ အာကာသ ဝတ်စုံထဲတွင် ရှိသော အောက်ဆီဂျင် ဓာတ်ကြောင့် မျက်စိကြမ်းသည်ဟုဆိုသည်။ အာကာ သဝတ်စုံ၏ခေါင်းစွပ်ကို ဖြုတ်လိုက်သော အခါမျက်စိအကြမ်းသက်သာလာသည်။ အောက်ဆီဂျင်ဓာတ်သည် အသက်ရှူ သောနှာခေါင်းထဲရှိ အမြွေးပါးတို့ကို ခြောက်သွေ့အောင် ဖန်တီးတတ်သည်။ ထို့ကြောင့်မက်ဒေးဗစ်မှာ မြေပြင်သို့ ဆင်းလာသောအခါ နှာစေး ချောင်း ဆိုးဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ခံစားရ၏။ ထူးခြားသောအချက်တခုမှာ ယာဉ်မှနေ

၍ အာကာသထဲသို့ဆင်းသောအခါ အ မြင်မှအနိမ့်သို့ လျော့ကျသွားသည့်ခံစား ချက်မျိုးကိုခံစားရဟူသောအချက်ဖြစ် သည်။ထို့ပြင်အာကာသယာဉ်မှာတနာ ချီလျှင်မိုင်ပေါင်း ၁၇၀၀၀၀နှင့်ဖြင့်သွား နေသည်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ မေဂျာဝှိုက် သည် ထိုမျှအမြန်နှုန်းဖြင့် သွားနေသည် ကိုပင်လျှင်သွားမှန်းမသိ ဖြစ်ရသည်။ အာကာသတခုလုံးတွင်မြူမှုန် ဘာမျှမ ရှိခြင်းကြောင့်ခရီးသွားသူသည် မြူမှုန် တို့၏ ပွတ်အားကို မခံစားရချေ။ ထို့ ကြောင့် မိမိရှေ့လျှားနေသည်ကို ရှေ့ လျှားမှန်းမသိဖြစ်ရလေသည်။

ရုရှအမျိုးသား လီယွန်နက် အာ ကာသထဲ၌ လွင့်နေစဉ်ကလေးလှည့်လှည့် ရွား မှုအတွက် အထိန်းကိုရိယာမပါ၍ အာ ကာသထဲတွင် ဂျမ်းထိုးလျက်နေဘိသကဲ့ သို့ရှိသည်။ လီယွန်နက်သည် ခြေလက်တို့ ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မိမိဟန် နိုင်အောင် လုပ်ရသည်။ အမေရိကန် အမျိုးသား ဝှိုက်မှာမူကား အာကာသထဲ၌ လိုရာ သွားနိုင်အောင် အောက်ဆီဂျင် ပန်း ထွက်သောလက်ကိုင် ဂျက် စက်ကိုရိယာ ကိုသုံးသည်။

အာကာသသင်္ချာကောင်းတို့ဝတ်ထား သော ဝတ်စုံသည်မူသက လျော့ရဲရဲပင်ရှိ သည်။သို့သော်ယာဉ်ထဲမှ အာကာသထဲ သို့ဝင်လာသောအခါ ထိုသူတို့၏ဝတ်စုံ မှာဖောင်းပွလာသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရသည် မှာ အာကာသထဲ၌ ဖိနှိပ်အားမရှိ၊အာ ကာသဝတ်စုံထဲ၌သာ ဖိနှိပ်အားရှိခြင်း ကြောင့် ဝတ်စုံဖောင်းပွလာခြင်းပင် ဖြစ် သည်။

အာကာသထဲ ခရီး သွားရာ၌ ကြောက်စရာအကောင်းဆုံးမှာဥက္ကာမုန် တလေးများ၊ ထိုမှန်မည် အချက်ပင် ဖြစ်

သည်။အာကာသဝတ်စုံကို ဥက္ကာမုန်မှန် လျှင် မပေါက်ရလေအောင် ချုပ်လုပ် ထားသည်။ရုရှနှင့် အမေရိကန်အာကာ သယာဉ်သမားများ ယခု ပြန်ဆင်းလာ ကြသည်မှာ ကြာပြီဖြစ် သော်လည်း၊ ဤဥက္ကာမုန်ဥက္ကာမုန်များလူကိုထိမှန်ခြင်း ကိစ္စကိုမည်သို့မျှ မပြောကြချေ။ စင်စစ် ဥက္ကာမုန်ဥက္ကာမုန်ဆိုသည်မှာယခင်ကျွန်ုပ် တို့ ထင်တွေးခဲ့ကြသလိုအာကာသထဲ၌ များများရှိဟန် မတူချေ။ ဥက္ကာမုန် ထိမှန်မည်အန္တရာယ်မှာဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ ဟုဆိုစရာရှိ၏။ သို့သော်တကယ်တမ်းထိ မှန်ပြီဆိုလျှင် ခံရသူမှာ မသက်သာချေ။ အာကာသထဲ၌ သမုန်ကလေးမျှသာရှိ သော ပစ္စည်းတခုသည် လူကိုမှန်လျှင် ထွင်းပေါက်သွားနိုင်စရာ အကြောင်းရှိ သည်။ သို့သော် အာကာသဝတ်စုံ၌ဤ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ဘို့ရာ သတ္တုပါး အလွှာပေါင်းမြောက်မြားစွာနှင့် ချုပ် လုပ်ထားသည်။ထို့ကြောင့်ယခုသုံးစွဲနေ ကြသော အာကာသ ဝတ်စုံသည် အန္တရာယ်ကင်း ဝတ်စုံဖြစ်သည်။

မောင်ထင်

အခြေခံဓာတ်ပုံပညာ

ရှေ့ဆောင်လူငယ်တု-တုမလေးတို့ရေ... အရင်အပတ်တွေက တူမောင်တချို့ ရဲ့ တောင်းဆိုချက် အရ “အပ်ပေါက် ကင် မရာ” (Pin hole Camera) အ ကြောင်းကို ကြားဖြတ်ရေးသား နေခဲ့ရ လို့ ဓာတ်ပုံပညာရဲ့ တစတစတိုးတက် တီထွင်ထွန်းကားလာခဲ့မှု ရာဇဝင်ကို ရပ် နားခဲ့ရတယ်။ ဒီအပတ်တော့ ဓာတ်ပုံ ပညာရဲ့ ရာဇဝင်ကိုဘဲ ပြန်ကောက်ကြ ဦးစို့ရဲ့။

ရှေ့ဆောင် လူငယ် ဂျာနယ် အတွဲ (၈) အမှတ်(၈)မှာ ဓာတ်ပုံ ပညာကို တီထွင်သူများအကြောင်းကိုပြောပြရင်း အများအားဖြင့် ဓာတ်ပုံ ပညာ စတင် ပွားမြင်လာတဲ့နှစ်ကို သက္ကရာဇ် ၁၈၃၉ ခုနှစ်လို့ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသလို ဓာတ်ပုံ ပညာကို တီထွင်သူအနေနဲ့လဲ ပြင်သစ် လူမျိုး (Louis Jacques Mande Daguerre 1789-1851) ကိုအသိအမှတ်ပြုခဲ့ ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ဆောင်းပါးမှာဘဲ တချို့က ပြင်သစ်လူ မျိုး (Joseph Nicéphore Niepce 1765

1833) သာ ပထမဆုံးဓာတ်ပုံ ကို တီထွင် သူအနေနဲ့ ယူဆကြောင်း ရေးသားခဲ့ တယ်။ တစ်ဆင့်ဆိုတော့လဲ ၁၉၅၂-ခု နှစ် ပြေလ ၁၅-ရက်နေ့စွဲနဲ့ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ (The Times) သတင်းစာကြီး ထဲမှာ ဆောင် ပါးရှင် (Mr. Helmut Gern sheim) ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက (J.N.Nie pce)ရဲ့ အစောဆုံး ဓာတ်ပုံ လက်ရာ တခုကို တင်ပြပြီး (Niepce) သာ ပထမ ဆုံး ဓာတ်ပုံ ပညာကို တီထွင်ခဲ့သူ ဖြစ် ကြောင်း သက်သေထုတ်တယ်။ အဲဒီဓာတ် ပုံကတော့ (Niepce) ရဲ့ အလုပ်ခန်း ပြတင်းကနေပြီးမြင်ရတဲ့ သူ့ခြံရှေ့ပိုင်း မြင်ကွင်းကို ရိုက်ကူးထားတဲ့ ဝိုးတဝါး ဓာတ်ပုံ ဘဲ။ဓာတ်ပုံဆိုပေမယ့် ခုစာလ သိကြတဲ့ဓာတ်ပုံ စက္ကူပေါ်မှာကူးထား တဲ့ဓာတ်ပုံမျိုးမဟုတ်ဘဲ ပြောင်ချော နေအောင် ပွတ်တိုက်ထားတဲ့ သတ္တုပြား ပေါ်မှာ (Bitumen of Judea) ဓာတ် တဲ့ ဓာတ်ဆေးရည်သုတ်လိမ်းပြီးစင်မရာ ထဲမှာထည့်ရိုက်ပြီးမှ (Oil of Laven der and white Petroleum) ဓာတ်

ဆေးနှစ်မျိုး ရောစပ်ထားတဲ့ ဆေးရည် နဲ့ ဆေးကြောပြီး ပုံဖော်ထားတဲ့ဓာတ်ပုံပုံတစ်ပုံ။ အဲဒီဓာတ်ပုံရဲ့ ထူးခြားချက်ကတော့ ပုံဖော်လိုက်တဲ့ အခါမှာ နက်ကလစ်မဖြစ်ဘဲ တိုက်ရိုက် ပေါ်စတစ်ပုံ မှန်ဖြစ်လာခြင်းပဲ။ ဒါပေးမယ် အဲဒီဓာတ်ပုံတပုံကိုရသိရာ (Exposure) အချိန် (၈) နာရီ ကြာအောင် ပေးခဲ့ရတယ်ဆိုဘဲ။ အခုခေတ်မှာ မီးခြစ်တဆန်ရဲ့အလင်းရောင်နဲ့ ဒါမှမဟုတ် လရောင်နဲ့ ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်ပေမယ့် အဲဒီခေတ်တုန်းကတော့ နေပူကွေ့ကွေး မှာတောင် (၈) နာရီ ကြာ အချိန်ပေးရတယ်ဆိုတော့ ဓာတ်ဆေး တွေဟာ အလင်းရောင် စွဲအားသယ်လောက် နည်းတယ်ဆိုတာ တူတူမခလေးတိုစဉ်းစားသာ ကြည့်ကြပေတော့။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီဓာတ်ပုံ အထောက်အထားအရပါရဂူအများကဘဲ (Niepce) ဟာ အဲဒီပုံကို ဆက္ကဏ် ၁၁၂၆-ခုနှစ်မှာ ရိုက်ကူးခဲ့ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီလိုဆိုတော့ အင်္ဂလိပ် ဓာတ်ပုံပညာ ဖခင်ကြီး (William Henry Fox Talbot 1800-77) ရဲ့ အစောဆုံးလို့ အသိအမှတ်ပြုထားတဲ့ ဓာတ်ပုံ နက်ကလစ်ထက် ၉-နှစ်စောပြီး ပြန်သစ် ဓာတ်ပုံဖခင်ကြီး (L. J. M. Daguerre) ရဲ့ အ

စောဆုံးလို့ အသိအမှတ်ပြုထားတဲ့ဓာတ်ပုံထက် ၁၁-နှစ် စောတယ်လို့ ဆိုရပေမာဘဲ။ (Talbot) ရဲ့ ပုံကတော့ ၁၈၃၅-ခုနှစ်မှာ သူရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ ဓာတ်ပုံရဲ့ စက္ကူနက်ကလစ် (Paper Negative) ဖြစ်ပြီး (Daguerre) ရဲ့ ပုံကတော့ ၁၈၃၇-ခုနှစ်မှာ သူရိုက်ကူးခဲ့ပြီး ယခုပြင်သစ်ဓာတ်ပုံ အသင်းကြီးမှာသိမ်းဆည်းထားတဲ့ သတ္တုပြားပေါ်မှာ ရိုက်ကူးထားတဲ့ပုံပဲ။ အဲဒီပုံဂိုလ် ၃-ဦးရဲ့ ပုံမျှမျှဟာ ဓာတ်ပုံ ပညာ ဘုရင်မဟာ အစောဆုံးအဦးဆုံး ဓာတ်ပုံများလို့ မှတ်ယူရမယ်ကွယ်။

နို့-သုတိုက်စောတဲ့ ဓာတ်ပုံများကော မရှိဘူးလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ ဓာတ်ပုံအနေနဲ့ ကတော့မရှိတော့ဘူးလို့ ဖြေရလိမ့်မယ်။ ဒါပေးမယ် သူ့ရဲ့ စမ်းသတ် တီထွင်မှုဟာတော့ ဓာတ်ပုံ ပညာ ဘုရင်မဟာ မှတ်တိုင်တခု အနေနဲ့ ကျန်ရစ်ခဲ့လေရဲ့။ အဲဒီပုံဂိုလ်က ဘယ်သူလဲဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး (Thomas Wedgwood 1771-1805) ဆိုသူဘဲ။ သူဟာ လောကဓာတ်ပညာနဲ့ ဓာတ်ပေဒပညာကို လေ့လာ လိုက်စား ရင်းက ဆက္ကဏ် ၁၈၀၂-ခုနှစ်မှာ ခုခေတ်ဓာတ်ပုံပစ္စည်းများ ပြုလုပ်ရာမှာ အရေးပါတဲ့

(Silver Nitrate) ဓာတ် ဆေးရည်ကို စက္ကူ၊ သားရေ စတဲ့ အပေါ်မှာ သုတ်လိမ်းပြီး အဲဒီ အပေါ်မှာ အရာဝတ္ထုများကို တင်ထားပြီး အလင်းရောင်မှာ ပြထားခြင်း အားဖြင့် ရုပ်ပုံအရိပ်များကို ထင်စေနိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒါဟာ စက္ကူပေါ်မှာ ဓာတ်ဆေးရည်သုတ်လိမ်းပြီး ပထမဆုံး အရိပ်ထင်စေခဲ့ခြင်းပဲ။ အရိပ်ပုံ လို သုံးတာကပုံပန်းသဏ္ဌာန်အရိပ် (Silhouette) မျှသာထင်စေခဲ့လို့ဘဲ။ ဒါပေးမယ် အဲဒီအချိန်က ရုပ်ပုံအရိပ်ကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်တဲ့ နည်းကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိခြင်းမရှိသေးလို့ အရိပ်ဟာ ထင်ရုံသာထင်ပြီး မကြာခင် အလင်းရောင်ကြောင့် မဲပြီး ပျောက်ကွယ် သွားတော့တာပေါ့။ (T. Wedgwood) ရဲ့ စမ်းသပ် တီထွင်ချက်များဟာ ယခုလက်ကျန်မရှိတော့ပေမယ့် သူ့ရဲ့ နာမည်ကို ကမ္ဘာတည်အောင် ဖန်တီးခဲ့သူကတော့ (Sir Humphry Davy 1778-1829) ဆိုတဲ့ လောကဓာတ်နဲ့ ဓာတ်တုဗေဒ ဆရာကြီးပေဘဲ။ (Sir H. Davy) က ၁၈၀၂-ခုနှစ်ထုတ် (Journal of The Royal Institution of Great Britain) ဂျာနယ်ကြီးထဲမှာ (T. Wedgwood)

ရဲ့ စမ်းသပ်ချက်များကို အစီရင်ခံစာဆောင်းပါးသဖွယ် အကျယ်ချုပ်ရေးသားခဲ့သောကြောင့် သာယာခေတ်လူများဟာ (Wedgwood) ရဲ့ ဓာတ်ပုံပညာအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကို သိရှိနိုင်ကြပြီး သူ့ရဲ့ နာမည်ဟာ မော်ကွန်းတင်ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေတယ်။

အထက်နားမှာ (T. Wedgwood) ရဲ့ ပုံများဟာ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့တာကြောင့် ပျောက်ပျက်သွားခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ဦးဦး ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ ပုံဖော်ထားတဲ့ ဓာတ်ပုံများကို တည်မြဲအောင်၊ မပျောက်ပျက်သွားအောင် ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ ဓာတ်ဆေးကို အဲဒီအချိန်က မတွေ့ရှိကြသေးဘူး။ ဆက္ကဏ် ၁၈၁၉-ခုနှစ် ကျမှသာ (Sir John Frederick William Herschel 1792-1871) ဆိုတဲ့ နက္ခတ်ပညာရှင်နဲ့ ဓာတ်ပုံဓာတ်ပေဒပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက စမ်းသပ်ရင်း အခုခေတ် ဟိုက်ပိုဆိုဆို (Hypso-sulphite of Soda or Thio-sulphate) ဓာတ်ဆေးရဲ့ အာနိသင်ကို တွေ့ရှိပြီး ဓာတ်ပုံများကို ထိန်းချုပ်ရာမှာ စတင် အသုံးပြုခဲ့တယ်။ ထိန်းချုပ်တယ်ဆိုပေမယ့် တကယ်ကတော့ အလင်းရောင်နဲ့ ထိတွေ့ပြီး အ

လင်းရောင် လုံလောက်စွာ ရရှိထားတဲ့ ဆေးသားပိုင်းကိုချန်ပြီး အလင်းရောင်နဲ့ မထိတွေ့ဘဲ၊ သို့မဟုတ် လုံလောက်အောင် မထိတွေ့ဘဲ ဆေးသားပိုင်းကို ချွတ်ပစ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကျန်ခဲ့တဲ့ ဆေးသားတွေဟာ အလင်းရောင် နောက်ထပ်ထိတွေ့ပေမယ့် ပြောင်းလဲမှု တစ်စုံတရာ မရှိအောင် တားဆီးထားခြင်းကိုဆိုတာပါဘဲ။ အဲဒီလို တားဆီးထိန်းချုပ်ထားပြီးတဲ့နောက် ပုံဟာ ပျောက်ပျက်မသွားဘဲ တည်မြဲနေတော့တာပေါ့။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးရဲ့ ကျေးဇူးတော်ဟာ အများကြီးရှိသေးတယ်။ အရင်အတွဲ (၁) အမှတ် (၈) ဆောင်းပါးမှာ ဦးဦးရေးခဲ့တဲ့ အတိုင်း 'ယခု ကာလ သုံးစွဲနေကြတဲ့ (Photography) ဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုလဲ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဘဲ ၁၈၃၉-ခုနှစ်မှာ တီထွင်ခဲ့တယ်။ ဒါတင်လားဆိုတော့ မဟုတ်သေးဘူး။ (Negative) တို့ (Positive) တို့ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေဟာလဲ သူဘဲ စတင်သုံးစွဲခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ အရင်က အလင်းရောင်စွဲအား နည်းလှတဲ့ (၀၁) နှေးလှတဲ့ ဓာတ်သားများကိုလဲ ပိုပြီး စွဲအားကောင်းအောင် (၀၁) မြန်လာအောင် (Mercuric Chloride) ဓာတ်ဆေးနဲ့ (Intensification) အားဖြည့်

ပြုပြင်နည်းကိုလဲ ရှာဖွေ တွေ့ရှိခဲ့တယ်ကွယ်။ ခုခေတ်အင်္ဂလန်နီယာများ ပုံစံတူကူးရာမှာ အသုံးပြုကြတဲ့ (Ferro Prussiate Paper) ကိုလဲ ၁၈၄၂-ခုနှစ်မှာဘဲ စတင်တီထွင်ခဲ့တယ်။ (Cyanotype) နည်းနဲ့ (Argentotype) နည်းကိုလဲ သူဘဲ ဖန်တီးခဲ့တယ်။

ရှေ့ကိုဆက်မသွားခင် ဓာတ်ပုံပညာ ဘုရင်မဟာ အရေးပါလှသူတဦး ဖြစ်တဲ့ အင်္ဂလိပ် လောကဓာတ် ပညာရှင်ကြီး (W. H. Fox Talbot) အကြောင်းကို ပြန်ဆက်သိုက်ကြအုံးစို့ရဲ့။ (Talbot) ဟာ ဓာတ်ပုံပညာရဲ့ အခြေခံများကို စမ်းသတ် တီထွင်နေတဲ့ အချိန်မှာ ပြင်သစ်လူမျိုးများဖြစ်ကြတဲ့ (J. N. Niepce) နဲ့ (L. J. M. Daguerre) တို့ဟာ လဲစင်ပြိုင်ကြီးစားလျက်ရှိကြတယ်။ တဦးနဲ့ တဦး ဘယ်သူက ဘယ်လောက်ခရီးရောက်နေတယ်ဆိုတာ မသိကြဘူး။ ဒီကြားထဲမှာ (Niepce) ဟာ ရှေ့ပိုင်းမှာပေးပြခဲ့တဲ့ အတိုင်း ၁၈၂၆-ခုနှစ် လောက်မှာ ပထမဆုံး ဓာတ်ပုံကို ဖန်တီးခဲ့ပြီး ၁၈၃၃-ခုနှစ်မှာ ကွယ်လွန်သွားတယ်။ သူ့ရဲ့ ဓာတ်ပုံအကြောင်းကိုလဲ သိသူမရှိသလောက်ဖြစ်နေတယ်။ နောက်မြန်းဆို ၁၈၃၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၇-

ဂျန်ဒေမာ (Francols Arago 1786-1853) ဆိုတဲ့ ပြင်သစ်ရူပဗေဒဆရာကြီးက L.J.M, Daguerre) ရဲ့ တီထွင်ချက်ကို ပါရစ်မြို့ရှိ ပြင်သစ် လောကဓာတ်ညာအသင်းကြီး (Academy of Science, Paris) ရှေ့မှာတင်ပြလိုက်တာနဲ့ ဘာမှလုံး လှုပ်လှုပ်ရှုပ်ရှုပ် ဖြစ်သွားသလို အင်္ဂလန်မှာရှိတဲ့ (Talbot) ဟာလဲ တုန့်သွားတယ်။ သူကတော့ ဓာတ်ပုံညာကို သူသာ စတင်တီထွင်တယ်လို့ အာဏာမေ့နေခဲ့တာ ခုလို အရင်ဦးအောင်ကျေညာလိုက်တဲ့ လူပေတော့ နုနဲလဲတုန့်လှုပ်သွားပြီး မခံချင်လဲဖြစ်မိတာပေါ့။ သူရေးသားခဲ့တဲ့ စာအုပ် (Photogenic Drawing) အရဆိုရင် ၁၈၃၅-ခုနှစ်အတွင်းမှာတော့ ဓာတ်ပုံများ ကြီးကူး အောင်မြင်တယ်လို့ သိရတယ်။ ပါပေမယ် ကမ္ဘာသိ အရင် ဦးအောင် ကျေညာပြီးတဲ့လူအဖြစ်တော့ သူ့မှာ အာဏာသက်သက်နဲ့ ၁၈၃၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့မှာမှ (Michael Faraday 1791-1867) ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်လောကဓာတ် ပညာရှင်ကြီးက သူ့ရဲ့ နိဒါန်း ဗြိတိသျှဓာတ်ပုံအသင်းကြီး (Royal Institution) ရှေ့မှာ သက်သေခံခတ်ပုံများနဲ့ တကွ တင်ပြရတော့

တယ်။ သူက ရက်ပိုင်းနောက်ကျတဲ့အတွက် အများအားဖြင့် ဓာတ်ပုံ ရာဇဝင်မော်ကွန်း ထင်ရာမှာ သူ့ နာမည်ဟာ (Daguerre) နောက်ရောက်နေရတော့တာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ခုခေတ်ရဲ့ ဓာတ်ပုံဖခင်အစစ်ကတော့ (Fox Talbot) လို့ ခေါ်ဆိုချင်ဆိုင်လိမ့်မယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ (Niepce) တို့ (Daguerre) တို့ရဲ့ နည်းက သတ္တုပြားပေါ်မှာ ဓာတ်ဆေးရည်သုတ်ပြီး ပေါ့စတစ်ပုံ မှန်တိုက်ရိုက်ထွက်အောင် လုပ်တာမို့ ပုံပွားပုံတူမရှိဘူး။ (ဝါ) နက်ကတစ်မရှိလို့ ပုံတူထပ်ပွားနိုင်ဘူးကွယ်။ (Talbot) နည်းကတော့ စက္ကူနက်ကတစ်နဲ့ ရိုက်ပြီးစက္ကူပေါ့စတစ်နဲ့ ထပ်ကူးတာမို့ ပုံတူပွားလို့ ရတယ်။ ခုခေတ်ဓာတ်ပုံ ပညာနည်းဟာ (Talbot) နည်းပေါ်မှာ တိုက်ရိုက် မိုးနေတယ် ဆိုရမှာပဲ။ သူ့နည်းကပိုပြီး ကောင်းလို့ လဲခဲ့တာပဲ။ သို့သော် အင်္ဂလိပ် နက်ကတစ် ပေါ့စတစ်နဲ့ သုံးနေကြတာပေါ့။ (Daguerre) နည်းကတော့ ဟိုခေတ် အနာမည် ကြီးလိုက်ပေမယ့် နှစ်အတန်ကြာတာနဲ့ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ရတယ်။

(Talbotype) နည်းကို ထွင်ခဲ့တယ်။ (Talbotype) ဆိုတာကတော့ တီထွင်တဲ့သူ နာမည်ကို မိုးပြီးခေါ်တင်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒီနည်းကိုတော့ တနည်းအားဖြင့် (Talotype) လို့ ခေါ်ကြပြန်တယ်။ ဒီနည်းကို သက္ကရာဇ် ၁၈၄၁ ခုနှစ်မှပိုင်းမှတ်ပုံ တင်ခဲ့တယ်။ အရင်က (Daguerre) ရဲ့ နည်းဟာ ဓာတ်စားလှပေမယ့် သတ္တုပြားပေါ်မှာ ဓာတ်ဆေးရည်သုတ်လိမ်းပြီးရိုက်ကူးရလို့ တန်ဖိုးကြီးပြီး လေးလံလေးသံတယ်။ ပုံတူလဲပွားလို့ မရဘူး။ (Talbot) ရဲ့ နည်းကတော့ စက္ကူပေါ်မှာ ဓာတ်ဆေးရည်သုတ်လိမ်းပြီး ရိုက်ကူးတယ်ဆိုတော့ ပေါ့လဲပေါ့ပါတယ်။ စရိတ်လဲသက်သာတယ်။ ပုံတူများလဲပွားလို့ ရတယ်ဆိုတော့ ရေရှည်မှာ (Talbot) ရဲ့ နည်းကလွယ်မိုးခဲ့တာပဲ။ (Daguerre) ရဲ့ နည်းနဲ့ ရိုက်တဲ့ ပုံမျိုးနောက်ဆုံး ရိုက်ကူးခဲ့တာကတော့ သက္ကရာဇ် ၁၈၆၀-ခုနှစ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ (Daguerre) ရဲ့ နည်းဟာ မွေးမှန်ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့တာတယ်။

သက်ဆိုင်သူတို့ တူပေးလေးများသို့ ဦးဦး အလင်းရောင်ထဲသို့ ပေးပို့ကြသော စာများကိုရရှိ၍ အသုံးပြုသင့်သလို ပြန်ကြားပါသည်။ အလင်းရောင်

သင့်မြဲဆရာမှ အဆစ် ပင်လယ်ပြင်အောက်ကိုလဲ အမြဲလေ့လာ နေကြပါတယ်။ မကြာမီကတော့ အမေရိကန် ပြည်ကာလီ ဖိုးနီးယား ပြည်နယ်အနီး ပင်လယ်ထဲမှာ ရေအောက်ရူပဗေဒ စူးစမ်းမှု ပြုလုပ်ဖို့ တန်ချိန် ၂၀၀-ရှိတဲ့ သံမဏိလှောင် အိမ်ရေငုပ်ယာဉ်တစ်ခု ရေထဲချခဲ့ဖူးကြတဲ့ ဘဲကဲ့။ အဲဒီဆောင်းပါးကို လေးမဲ့ ဂျာနယ်ထဲမှာ သီးခြားဖော်ပြပါမယ်။ ပင်လယ်အောက်မှာ ရွှေငွေရတနာရှိတယ် ဆိုတာကတော့ ရှေ့ကျတဲ့အယူအဆနဲ့ ကြည့်ရင်လဲ ပင်လယ်ပြင်မှာ နှစ်မြုပ်သွားတဲ့ လှေသင်္ဘောတွေက ရတနာတွေကို ရည်ညွှန်းပြီး ပြောဆိုရုံမှတ်ခဲ့ ကြတာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကနေ့သိပ္ပံပညာ အသိအမြင်နဲ့ ဆိုရရင်လဲ ပင်လယ်ပြင်ကလူတွေမသုံးစွဲရသေးတဲ့ ဓာတ်သတ္တုတွေ၊ အစားအစာ အတွက်ရေမှော်ရေညှိစတဲ့ အပူ-အေးကို ရွှေငွေရတနာအဖြစ် တန်ဖိုးထား ခေါ်ဆိုရင်လဲ မမှားနိုင်ပါဘူးကွယ်။

မောင်မေမြင့်၊ ဆဋ္ဌမတန်း၊ ဘီ၊ အမှတ် ၁ အ-လ-က ကမ္ဘာအေး၊ ရေကူးရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ မြန်မာပြည်ရဲ့ အကြီးကျယ်ဆုံး လုပ်ငန်း ကတော့ ဆန်စပါးလုပ်ငန်း ပေါ့ကွယ်။ ကိုကြီးတို့ဟာ ဒီဆန်စပါးကိုဘဲ စိုက်ပျိုး စားသောက်ပြီး ပိုချွံတာကို နိုင်ငံခြားတင်ပို့ ရောင်းချလို့ ရတဲ့ငွေနဲ့ ကိုကြီးတို့မှာ လိုနေတဲ့ ကိုကြီးတို့အနေနဲ့ မထုတ်လုပ်နိုင်သေးတဲ့ လူသုံးကုန် စက်မှုပစ္စည်းတွေကို နိုင်ငံခြားတွေက မှာယူသုံးစွဲပြီး နေရတယ် မဟုတ်လား။ ဒီဆန်စပါးနဲ့ ပတ်သက်လို့ တခါက ကမ္ဘာ့ စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ဝင်တိုင်းက မမာပြည်ဟာ ကမ္ဘာ့ထမင်းအိုးကြီး တလုံးဘဲရယ်လို့ တောင် တင်စားပြောဆိုခဲ့ဖူးတယ်ကွဲ့။

စာမျက်နှာ (၄၈) မှ အဆက်

၎င်းတို့သည် အလုပ်ပြ ဘုရားလမ်းရှိ အမှတ် ၁ အထက်တန်း ကျောင်းတွင် မိုးမလင်းမီကပင် စုဝေးရောက်ရှိ နေကြသည်။

ထမင်း ချိုင့်၊ ရေပူ၊ ကော်ဖီဗူး၊ မှုံ့ထုပ်စသည် စားရေရိက္ခာများလည်း ကိုယ်စီပါကြသည်။ ဒိုးပတ်ဝိုင်း အခက်ဒီယံ ဝိုင်း တွေကလည်း စိစိ ညည တပျော်တပါးကြီးပင်.....

၆-နာရီရှိသော် ဘတ်စ်ကား ၁၈ စီးနှင့် ထိုနေရာမှစတင် ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ၇-နာရီ သာသနာ့ မိုးသီး မိုးပေါက် တွေကျနေဆဲမှာပင် သုန္ဒရီမြို့သစ်တည် ဆောက်ရာဒေသသို့ရောက်ရှိသွားတော့သည်။

ဒိုးပတ် ဝိုင်းကလည်း ပို၍ညလာသည်။ အကော်ဒီယံ ဝိုင်းကလည်း ထိုနည်းအတိုင်း “ရှေ့ဆောင်လူသံ” သီချင်းသံမှာ သုန္ဒရီမြို့သစ်တွင် လျှို့ဝှက်နေချိန်။

ဆရာ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင် များက မြို့သစ် တည်ဆောက်ရေး တာဝန်ခံများနှင့် တိုင်ပင်ပြီး ကား ၁၈-စီးမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကို အချိန် အနည်းငယ်အတွင်းတွင် အုတ်ခဲသယ်ရန် အဖွဲ့နှင့်လမ်းဖော်လုပ်ရေးအဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့ခွဲပြီး စောစောလုပ်အားပေး လုပ်ငန်း စတင်ကြတော့သည်။

စာသင်ခန်းတွင် မိဘပြည်သူတို့ချွေးနည်းစာများဖြင့် ပေါင်တိန်၊ စာအုပ်၊ ပေတံ၊ ခဲတံ တို့နှင့်သာ ဆုံစည်း လေ့ကျင့်ခဲ့ရသော ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတို့၏ လက်ကသေးများမှာ တခါတရံ အတွင်းမှာပင် ရွှံ့အလိမ်းလိမ်းဖုံမှုန့် အလူးလူးနှင့် မိဘပြည်သူများ အတွက် တဖက်တလမ်းမှ ကြိုးပမ်း တာဝန်ယူသည့် ကူညီသည့် လက်ကလေးများ အ

ဖြစ် ကျေးကျေးဇူး မွေးကျေးဇူးကို ပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ခွင့်ရခဲ့ကြသည်။

သို့သော် သူကလေးတို့ကို ကြည့်ရသည့်မှာ မောသန်းရမုန်းမသိ။

“ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စံနှစ်တည်ဆောက်နေသော ယခုအချိန်အခါမျိုးတွင် “ငါတို့သည် စားပေသင်ကြားနေရသောမက အားလပ်သည့် အချိန်တွင် လုပ်သားပြည်သူတို့အတွက် အကျိုးရှိစေမည့် လုပ်ငန်း များတွင် ဝင်ရောက် ကူညီကြရမည်” ဟူသော အသိစိတ် ကိုယ်စီဝင်စားနေကြဟန်ရှိ၏။

တကိုယ်လုံး ရွှံ့ ရေ ရွှံ့ ဖတ်တွေအပေပေနှင့် ချွေးသံတစ်ရွှံ့နှင့် တပျော်တပါး လုပ် အား ပေးကြရာ ၁၁-နာရီတွင် ခေတ္တနား အပန်းဖြေပြီး မိမိတို့အိမ်မှ အသင့်ယူသော ခွက်သစ်တစ်စင်းသောက်စုံတို့ကို စားသောက်ကြသည်။

၁၂-နာရီထိုးသော် လုပ်ငန်းပြန်၍ စကြသည်။ တကိုယ်လုံး စိုနေသည့် ကိုမလဲနိုင်တော့၊ စိုစိုရွှံ့ရွှံ့နှင့်ပင် လုပ်ကြသည်။ ထိုအချိန်၌ နံနက် ပိုင်းကကဲ့သို့ အုတ်ခဲသယ်တစ် လမ်းပေါက်ဘဝ မခွဲတော့ဘဲ အားလုံးလမ်းပေါက် လုပ်ငန်းတွင် ရှိရင်းစွဲ လုပ်သား ရဲဘော်ကြီးများနှင့် အတူ လုပ်အားပေးကြသည်။

အိမ်ရာ ဆောက်လုပ်ရေး ဌာန တာဝန်ခံ မိုလ် မူးချပ် စိန်ဝင်း ကလည်း ဆရာဆရာမ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများထံ လာရောက် အားပေး ချီးကျူး စကားများပြောကြားသည်။

ဤသို့ဖြင့် ညနေ ၄-နာရီထိုးသည့် အထိ စောစောလုပ်အားပေးကြပြီး တနေ့တာကုန်ဆုံးမှ မူလရေဝေးရာ အလုပ်ပြဘုရားလမ်း အမှတ် (၁) အထက်တန်းကျောင်းသို့ ပြန်၍ ဒိုးပတ်သံမြိုင်မြိုင် ရွှေဆောင်သီချင်းသံ အပြိုင်ဆိုပြီး လူစုခွဲကြတော့သည်။ (မောင်မြူကလေး)

ရန်ကုန်မြို့ ၃၂ လမ်း၊ အမှတ် ၁၈၄၊ မြဝတီပုံနှိပ်တိုက် မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၀၀၉) တွင် ဦးအုန်းကျော်က တည်းဖြတ်၍၊ ဦးအေးမောင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ထုတ်ဝေသူ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၀၁၂) က ထုတ်ဝေပါသည်။

ကျောင်းသားလုပ်အား

ဩဂုတ်လ ၂၂-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့
နံနက် ၄-နာရီခန့်အချိန်၌ အချိန်ကလေး
သည်ကား မိုးကလည်းစေ့ လေကလည်း
တညွင်းညွင်း တိုက်ခတ်လျက် ရွှိသော
ကြောင့် အိပ်ထုတ်ထွင် ဇီမိနှင့် ကွေး၍
နေလိုက် နေမျန် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပေ
သည်။

သို့သော် ထိုအချိန်တွင် ဇီဝနှင့်ကွေး
မနေနိုင်ကြဘဲ မိုးတက်မိုးပေါက်တိုင်း

အောက်ဝယ် တလုပ်လုပ်တရွရွနှင့်စုံဝေး
ပြီး တနေရာသို့ချီတက်ရန် ပြင်ဆင်နေ
ကြသူများလည်းရှိသေး၏။

၎င်းတို့ကား ရန်ကုန်မြို့အမှတ် (၁) နယ်မြေ ဒဂုံဒေသစိတ် လူငယ် ခေမာ ညကျောင်းမှ ဆရာ ဆရာမ များနှင့် ကျောင်းသူကျောင်းသား ၅၅၀-ကျော် တို့ပင် ဖြစ်ကြသည်။

စာမျက်နှာ (၄၇) သို့

လင်းစေ့ကလွင်ခရု၊ အမွဲတမွဲကလည်း ညီညီညာညာ

ရှေ့ဆောင်လူငယ်

၁၉၆၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁-ရက်

အမှတ် ၁၈၄၊ ၃၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်

ॐ-५

— ၁၄၆ —

உதாரணம்:

02097

မာတိကာ

ဆိုရှယ်လစ်စာရိတ္တ... ၁၀၃
ဦးလေးပြောမယ်... ၁၀၄
အခြေခံပုံစံချီပညာ... ၁၀၅
မျှော်ရှင်စုကတော့... ၁၀၆
ထူးချွန်သူ... ၁၀၇
စေတီ... ၁၀၈
ဘိုး... ၁၀၉
အချောင့်လမ်း... ၁၁၀
တိရစ္ဆာန်အသံ... ၁၁၁
ရုပ်တိုင်းရင်းသား... ၁၁၂
မင်း... ၁၁၃
ဝက်ဘီး... ၁၁၄
ညီလေးသို့ပေးစာ... ၁၁၅
သင့်ပြဿနာအဖြေ... ၁၁၆
ကဗျာဖြင့်... ၁၁၇
ကဗျာဖြင့်စဉ်းကမ်းချက်... ၁၁၈
စာပေနှင့် အတွေးအခေါ်ဖြင့်... ၁၁၉
ပေါက်ဖွားရာသို့ပြန်စာတင်သော... ၁၂၀
ငါးမျှား... ၁၂၁
ရှေ့ဆောင်လူမော်စုကြောင်း... ၁၂၂
မောင်ရှေ့ဆောင်... ၁၂၃
ဖော်ဘီ... ၁၂၄
အယူသည်းမှုပယ်ချက်ဖြင့်... ၁၂၅
စာပေကျေးဇူး... ၁၂၆
မိုးလေကထန်... ၁၂၇
အကာသင်္ဃာလမ်းလျှောက်သူ... ၁၂၈
အခြေခံဇာတ်ပုံပညာ... ၁၂၉
ကျောင်းသားလုပ်အား... ၁၃၀
မောင်မြူကလေး... ၁၃၁

တန့်ခိုး

— ୫୪: ୨୦ —